

תפ"ח 26879/11/12 - מדינת ישראל נגד אילן בן שיטרית, יניב מלול, אורן אלמקיאס, ליאור בלטי, חן בן שיטרית, מאיר מהגר, אוריאל בלטי, יניב זינו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 26879-11-12 מדינת ישראל ואח' נ' בן שיטרית (עציר) ואח'

בפני: כב' השופט נתן זלוצ'ובר, אב"ד	כב' השופטת יעל רז-לוי	כב'
השופט שלמה פרידלנדר	מדינת ישראל	
המאשימה:	ע"י עוה"ד שרית שמש ויעל לוי-פינק	
נגד		
הנאשמים:	1. אילן בן שיטרית (עצור) ע"י ב"כ עוה"ד אלי מויאל ואלי בניה	
	2. יניב מלול (עצור) ע"י ב"כ עו"ד זוהר ארבל	
	3. אורן אלמקיאס (עצור) ע"י ב"כ עוה"ד רפי ליטן ועמית ויצמן	
	4. ליאור בלטי (עצור) ע"י ב"כ עו"ד בני זיתונה	
	5. חן בן שיטרית - ההליכים הותלו ע"י ב"כ עו"ד ירון דוד	
	6. מאיר מהגר (עצור) ע"י ב"כ עו"ד זוהר ארבל	
	7. אוריאל בלטי (עצור) ע"י ב"כ ע"ד שילה דורפמן	
	8. יניב זינו	
	ע"י ב"כ עוה"ד יורם שפטל ומיטל דנינו	

גזר דין בנוגע לנאשמים 1, 2, 3, 4, 6, 7 ו-8

1. מבוא

הנאשמים הורשעו לאחר ניהול הוכחות בהכרעת הדין מיום 2.9.2015, בכתב אישום המגולל חמישה -עשר אישומים שונים, כאשר הנאשמים הורשעו בחלק הארי של האישומים שיוחסו להם, וזכו מעבירות ואישומים מסוימים, בין היתר, מעבירה של ניסיון רצח באישום השני (אשר תחתה הורשעו בעבירת קשירת הקשר).

כאמור בהכרעת הדין, ענייננו נסוב סביב מסכת אירועים ועבירות אשר בוצעו במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה שפעל בעיר אילת בין השנים 2008 ועד לשנת 2012 אז נעצרו הנאשמים (להלן: "הארגון"), ארגון אשר בראשו עמד נאשם 1 אילן בן שטרית, ועמו יחד נהלו את הארגון הנאשם 2 יניב מלול ונאשם 3 אורן אלמקיאס, כאשר יתר הנאשמים היו

עמוד 1

פעילים בארגון ונטלו חלק בביצוע העבירות, כל אחד כפי חלקו.

כפי שפורט בהכרעת הדין, הארגון הטיל אימה ופחד על תושבי העיר אילת, כאשר ראשי הארגון וחבריו, כל אחד עפ"י חלקו ועל פי המיוחס לו, הורשעו בעבירות אלימות קשות כגון: ניסיונות רצח (אישומים 3 ו 5), קשירת קשר לביצוע פשע, סיוע לעבירה של חבלה מחמירה (אישום 6), סחיטה בכוח וסחיטה באיומים (אישומים 7-12). עיקר פעילותו ורווחיו הכלכליים של הארגון נבעו מכספי הימורים והחזקת מקומות הימורים בלתי חוקיים (אישום 13), מתן הלוואות בריבית קצוצה, סחיטת "דמי חסות" ממועדון באילת, כאשר הנאשמים 1, 2 ו 3 הורשעו בכך שהעלימו הכנסות ועברו בכך עבירות מס (אישום 14) וכן בעבירות של הלבנות הון (אישום 15).

2. אירוע אחד או מספר אירועים?

המאשימה טענה בטיעוניה לעונש, כי יש לקבוע שחמישה עשר האישומים בהם הורשעו הנאשמים מהווים כמה אירועים ולפיכך יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע ולקבוע את מידת הצטברות העונשים. המאשימה ציינה, כי מדובר בעבירות שנעשו במסגרת ארגון פשיעה והשתרעו על תקופה של למעלה מארבע שנים, מדובר בעבירות שונות, במעשים נפרדים לחלוטין שבוצעו בזמנים שונים, כלפי קורבנות שונים וכן האינטרסים המוגנים ביחס לכל אישום הם שונים. כמו כן, חומרת העבירות שונה מאירוע לאירוע. המאשימה הדגישה ביחס לעבירות ניסיון הרצח, כי ישנה משמעות מוסרית להפרדת האירועים בשל ערך קדושת החיים.

עוד טענה המאשימה, כי כבר בקביעת מתחם העונש, לאור השיקולים המנויים בחוק המתייחסים לנסיבות ביצוע העבירה, יש לשקול את הנסיבה המחמירה של ביצוע העבירה במסגרת ארגון פשיעה.

מנגד טען **ב"כ הנאשם 1**, כי "משאמר בית המשפט הנכבד את דברו ביחס לסוגיית קיומו של ארגון פשיעה המבצע רצף של מעשים אשר המכנה המשותף להם הוא שימור מעמדו של הארגון וקידום מטרותיו, מחויב הוא מטבע אותה קביעה... לקבוע כי מדובר במספר עבירות המהוות אירוע אחד". לדבריו, מסקנה זו עולה בקנה אחד עם מבחן הקשר ההדוק שהשתרש בפסיקה, היות שמדובר במסכת עבריינית אחת, גם אם המעשים לא בוצעו בסמיכות: הם התרחשו ברצף על פני ציר הזמן; הרקע למעשים משותף; הקו המקשר הוא משותף - שמירה על מעמד הארגון באמצעות פעילות כלכלית ומעשי אלימות; למעשים השונים היו דפוסי פעולה אופייניים. בהתאם לאמור, יש לקבוע שמדובר באירוע אחד שהעונש המקסימאלי בגינו הוא שווה לעונש המקסימאלי בגין העבירה החמורה ביותר - 20 שנות מאסר בגין ניסיון רצח, לכל היותר.

דין

בתיק זה 8 נאשמים וחמישה עשר אישומים המתפרשים על תקופה של 4 שנים, בה פעלו הנאשמים במסגרת ארגון פשיעה ובנסיבות תיק זה נראה, שיש לקבוע, ביחס לעבירות באישומים שאינם כלכליים, שמדובר באירועים נפרדים.

תיקון 113 לחוק העונשין אינו מגדיר מהו "אירוע", ולא קובע מהו המבחן המשפטי שעל פיו יבחין בית המשפט בין תרחיש עובדתי אחד שיוגדר כ"אירוע" לבין תרחיש עובדתי אחר שיוגדר כ"כמה אירועים".

בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (להלן "הלכת ג'אבר") נקבע בדעת הרוב כי עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת יחשבו לאירוע אחד:

"נקודת המוצא לפרשנותו של המונח "אירוע" צריכה להיגזר מהבנת התכלית העומדת ביסוד דרישתו של תיקון 113 כי בית המשפט יקדים לגזירת הדין את תחימת גבולותיו של ה"אירוע". ביסוד הדברים עומדת ההכרה בערך הנודע לכך שבית המשפט יקבע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, תוך התייחסות לכך שהתבצעו בדרך זו. בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה"אירוע" תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שניתן למונח "קשר הדוק" יפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות)" (פסקה 5 לחוות דעתה של השופטת ברק-ארז).

בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל בית המשפט העליון התייחס ל"הלכת ג'אבר" וציין מספר מבחני עזר ליישום "מבחן הקשר ההדוק":

"כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או אתהימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו".

במקרה שבפנינו, הגם שכל העבירות נשוא כתב האישום (למעט האישום הרביעי) נעשו במסגרת ארגון פשיעה, בחלק מהאישומים הרכב הנאשמים שונה, זהות המתלוננים/ הנפגעים שונה, המקום וזמן ביצוע העבירה שונים ואף התכנית העבריינית מותאמת לנסיבות האירוע ומשתנה מאירוע לאירוע. כמו כן, אין קשר ישיר בין העבירות וכל אחת מהן נעשתה באופן עצמאי, מסיבה אחרת ועל מנת להשיג תכלית שונה (למעט אישומים 13-15 כפי שיפורט בהמשך) - העבירות נשוא האישומים בוצעו על רצף תקופה של ארבע שנים.

כבר נקבע על ידי בית המשפט העליון, כי הגם שיש מקרים בהם ניתן למצוא דפוס התנהגות שייתכן שניתן למצוא לו קו משותף, עדיין ניתן יהיה לקבוע גם במקרים אלה כי מדובר באירועים נפרדים, כאשר ישנם אלמנטים שונים אחרים שמצדיקים זאת. כך נקבע בע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל:

"אף שבשלושה מהאישומים יש עבירות זהות, כל אישום עוסק בקורבן או קורבנות אחרים, בזמנים שונים, עם דפוס התנהגות שייתכן שניתן למצוא לו קו משותף, אך יש לו די מאפיינים שונים, וצורות התנהגות שונות".

כך למשל, אישומים 2, ו-3 הינם אירועים נפרדים, נסיבותיהם שונות, המתלוננים בהם שונים, התכנית העבריינית שונה ומותאמת לכל אירוע באשר הוא.

וכך גם באשר לאישומים 5 ו-6, המתייחסים לניסיון הרצח של יוסי מלכה וניסיון החבלה ביוסי מלכה, הגם שמדובר

במתלון זהה והנאשם 1 הוא שתכנן את ביצוע העבירות, הרי שמאחורי כל אחד מהאישומים עומדת תכנית עבריינית שונה ומותאמת והם בוצעו בזמנים שונים- הראשון בחודש אפריל בשנת 2010 והשני בחודש אוגוסט בשנת 2010 ובנוסף ההרכב העברייני המבצע לא היה זהה.

אישומים 7-12-סחיטות באיומים וסחיטה בכוח:

כבר נקבע בפסיקת בית המשפט העליון שכאשר עסקין בעבירות אלימות כלפי קורבנות שונים, יש להתייחס לאירועים כאירועים נפרדים:

"... עוד הוסכם בוועדה, והדבר רלבנטי במיוחד לענייננו, כי ריבוי קורבנות ומעשים בעבירות אלימות חמורות ובעבירות מין משמעו שכל מעשה עבירה הוא "אירוע" נפרד..."

מדברים אלה עולה, כי המחוקק סבר שכאשר בפני בית המשפט מספר מעשי עבירה, באישומים שונים, כלפי קורבנות שונים, אף אם יש בו קווי אפיון דומים - מדובר ב"מספר אירועים" שיש לקבוע להם מתחמי עונש הולמים נפרדים. דברים אלה הולמים גם קביעות של הערכאות הדיוניות אותן קיבל בית משפט זה בעבר, ולפיהן אישומים המופנים כלפי קורבנות שונים מהווים אירועים שונים במובנו של סעיף 40 לחוק העונשין, אף שהעבירות בהם ומאפייניהם דומים (ראו: ע"פ 8798/12 נבון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.7.2013)). במקרה הנוכחי, אף שבשלושה מהאישומים יש עבירות זהות, כל אישום עוסק בקורבן או קורבנות אחרים, בזמנים שונים, עם דפוס התנהגות שיתכן שניתן למצוא לו קו משותף, אך יש לו די מאפיינים שונים, וצורות התנהגות שונות". (ראו לעניין זה ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, עמ' 10).

אישומים 7-12 מתייחסים לעבירות של סחיטות באיומים וסחיטה בכוח.

הגם שמדובר בעבירות אלימות בהן הופעל מנגנון עברייני שיטתי דומה במסגרת פעילותו של ארגון הפשיעה, הן בוצעו כלפי מתלוננים שונים וגרמו לנזקים אינדיבידואליים ביחס לכל מתלון. כאשר באישום 7 סחיטת הריבירו מעורב רק הנאשם 1, באישום 8 מעורבים הנאשמים 1, 5 ו-8 ובאישומים 9-12 רק נאשם 2. בהתאם לכך, אנו קובעים, כי המדובר באירועים נפרדים, כשלכל אחד יקבע מתחם ענישה נפרד.

אישומים 13-15 - האישומים הכלכליים

לאור מבחן הקשר הענייני ההדוק [ע"פ 4910/13 אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)] יש לומר כי שלושת האישומים, 13, 14 ו-15, מהווים "אירוע אחד".

כמשתקף בפסיקה הדנה בעבירות אלה - עבירות של הימורים, השתמטות ממס על רווחיהם והלבנת ההון המופק מכך באות כאחד מבחינת הפנומנולוגיה העבריינית ונידונות כאחד מבחינת המתודה הפסיקתית. בד"כ אין "מושב בחיים" לעבירות הימורים שאין כרוכות בהן עבירות של העלמת המס על רווחיהם והלבנת ההון המופק מכך.

כפי שנקבע בהכרעת הדין, מקומות ההימורים השתנו מעת לעת, כגון בעקבות פשיטת המשטרה על אחד מהם. מקומות חלופיים הוכנו מראש לנסיבות כאלה, לתכלית העבריינית של שימור המונופול של הארגון על ההימורים האסורים באילת. אין מדובר, אפוא, על מיזמים נפרדים של ניהול בתי הימורים שונים אלא על מיזם משולב של ניהול הימורים אסורים באילת, אשר הוגשם במקומות שונים ומתחלפים.

נקבע גם קשר סימביוטי וסינרגי בין ניהול מקומות הימורים לבין הפעלת הצ'ינג' של הנאשם 2; כאשר במסגרת ניהול מקומות הימורים הופנו לצ'ינג' מהמרים שחפצו באשראי לצורך ההימורים, או שנאלצו ליטול אשראי כדי לפרוע חובות לבתי ההימורים בגין הפסדים בהימורים. ההתקשרות עם הצ'ינג', כשלעצמה, הניבה רווחים מריבית-הנשך; כאשר אלה כמו אלה אינם מדווחים לרשויות המס וההון הנצבר מהם מולבן; תוך יצירת "מפעל" עברייני משולב לייצור רווחים אסורים.

המדובר, אפוא, בעבירת ליבה של ניהול הימורים אסורים, שכרוכות בה השתמטות ממס והלבנת הון.

לאור המקובץ, יש מקום לראות במכלול העבירות, המעשים והאישומים הכלולים במסכת האישומים 13-15, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, משום אירוע עברייני אחד, אשר חומרתו והיקפו ייגזרו, כמובן, מן החומרה וההיקף של העבירות, המעשים, משך-הזמן והסכומים השזורים בו.

בנסיבות העובדתיות של המקרה שבפנינו, לא מתקיים מבחן "הקשר ההדוק" בנוגע לאישומים 1-12 ויש לקבוע, כי כל אישום מהווה "אירוע" בפני עצמו ובהתאם לכך, לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד ולגזור לכל אירוע עונש נפרד.

באשר לאישומים 13-15, יש לקבוע, כי המדובר באירוע עברייני אחד בגינו יקבע מתחם אחד ועונש כולל.

3. אישום 1 - ארגון פשיעה

אישום זה נוגע לפעילותם של הנאשמים במסגרת ארגון פשיעה. אישום זה מרחף מעל כל יתר האישומים בהכרעת הדין שכן קבענו, כי כל המעשים והעבירות שבצעו הנאשמים (למעט עבירה אחת של הדחה בחקירה הנוגעת לנאשם 4) בוצעו במסגרת ארגון הפשיעה. השפעתו של אישום זה על גזירת העונש הינה הן כעבירה עצמאית אשר בגינה תושט ענישה נפרדת על מי שהורשע בעבירות של עמידה בראש ארגון או מנהל בארגון, והן כנסיבה מחמירה בגין עבירת המקור^[1].

כפי שנקבע בהכרעת הדין, הנאשמים פעלו במסגרת ארגון פשיעה אשר פעל לאורך שנים כמערכת עצמאית ובת קיימא ועסק במקביל ובאופן שיטתי בהפעלת מקומות הימורים, מתן הלוואות בריביות מופקעות, סחיטות ועבירות אלימות קשות, כאשר הפעילות האלימה מתלווה לתחומי פעילות אלו לפי צרכיו של הארגון וחבריו. הארגון שבפנינו היה בעל מבנה היררכי, התקיימה בו חלוקת התפקידים וכולם פעלו, כל אחד במסגרת תפקידו, לטובת קידום הפעילות העבריינית ומקסום רווחי הארגון. יתרה מזאת, מן העדויות והראיות עלה כי המסגרת הטריטוריאלית של הארגון הייתה בעיר אילת, כך שכל ארגון או גורם עברייני אשר היה מעוניין בביצוע פשע באותו האזור היה צריך לבקש את אישורו של הארגון. ניתן היה להיעזר "בשירותיו" של הארגון לצורך ביצוע מעשים בתחומי העיר אילת, וזה סייע במתן "שירותים" לאחרים שפועלים מחוץ לאילת (כדוגמת ניסיון הרצח של יוסי מלכה - אישום 5).

אשר לחלקם ותפקידיהם של הנאשמים בארגון: הנאשם 1 - אילן בן שטרית, שימש כראש הארגון ולצדו נאשם 2 - יניב מלול, ונאשם 3 - אורן אלמקייס, אשר שימשו כמנהלים בארגון, בדגש על התחום הכלכלי. הארגון פעל בצורה מאורגנת ושיטתית לאורך זמן, תוך שהוא צבר מוניטין אשר היה ידוע למרחוק, דבר אשר שימש כחלק מארסנל הכלים של הארגון. האמור סייע להוציא מן הכוח לפועל עבירות שונות שבוצעו במסגרת הארגון, כדוגמת הסחיטות, עיסוק במתן הלוואות בריבית קצוצה וניהול מועדוני ההימורים.

אותו חשש מפני הארגון בא לידי ביטוי הן בעובדה שחלק ניכר מהעדים לא הגיעו להעיד אלא לאחר שהוצאו נגדם צווי

הבאה או הובאו על ידי המשטרה, וניכר היה כי הם לא מעוניינים להעיד, בשל אותו חשש. כך לשם הדוגמא בלבד, לדברי העד ירון פורטל (אחד מהמעורבים במועדון הריברו- אישום ה-7 שעניינו סחיטה באיומים): **"לשאלת בית המשפט מדוע לא הגעתי לדין, אני משיב כי לא הגעתי כי לא הייתי מעוניין להעיד. אני לא מעוניין להעיד במשפט הזה"** וכי **"נאלצתי לבוא כי עצרו אותי"** (פר' 11.3.14 בעמ' 605 ובעמ' 626 בהתאמה). יצוין כי אף עדים נוספים הקשורים לאישום זה, כמו העד ליאור לוי, לא התייצבו אלא לאחר שהוצאו נגדם צווי הבאה ואף סרבו למסור כתובת עדכנית, וניכר היה חוסר רצונם המובהק לשתף פעולה עם התביעה.

נדמה כי דברים אלו מדברים בעד עצמם, כאשר אף אנו התרשמנו כי התופעה של חוסר רצון להעיד במשפט הזה, אפינה, את חלק הארי של העדים. אותו חשש מפני הנאשמים – בעיקר ראש הארגון ומנהליו, ניכר אף באופן בו העידו העדים בית המשפט. במסגרת שמיעת הראיות נחשפנו לעדים רבים שהביעו חשש להעיד, התקשו להגיע לבית המשפט בתירוצים שונים וכשהגיעו לבסוף להעיד, לאחר שבמקרים רבים הובאו בסיוע משטרה, לקו זה אחר זה, "באובדן זיכרון", למצער, קושי מובהק וברור להיזכר באירועים הקשורים למי מהנאשמים ולארגון.

במקרים לא מעטים, אפילו שאלות בנאליות כמו שאלה מקדימה בדבר ההכרות שלהם עם הנאשם 1, זכו פעמים רבות להכחשה גורפת ולשלילת כל הכרות עמו, או קשר של מי מהנאשמים למועדון הימורים כזה או אחר, למרות שהוברר בהמשך כי יש להם הכרות ממושכת עמו. אותו חשש, פחד ולעיתים עד כדי אימה, ניכר באופן בו העידו העדים, בשפת הגוף שלהם, האופן בו ניסו לטשטש את דברים ולהימנע ככל שניתן מתשובה לשאלות שונות שנשאלו. חלק לא מבוטל מן העדים סירב לחזור על דברים שנאמרו בחקירתם במשטרה. כך למשל, העד דוד ירחי התקשה לאשר שאמר בחקירתו במשטרה כי כולם מפחדים מן הנאשם 2. עדים רבים התקשו, שמא מיאנו, לזכור את שארע אף לאחר שעומתו עם הדברים שמסרו בחקירתם במשטרה, ובניסיון להסביר זאת טענו לבעיות שונות ומשונות בזיכרון, או תרצו זאת באופן בו נגבו העדויות, איש איש והסבריו, שנראו דחוקים. סופו של דבר, בחינת מכלול העדויות אותן שמענו במשך עשרות רבות של ימי דיונים, הותירה רושם ברור כי העדים, במיוחד אלו המתגוררים באילת, מבינים מול מי הם מעידים, ומבחינתם עדות כזו מעוררת חשש רב ופחד, בשל מיהות העומדים מולם.

טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה הדגישה את העובדה כי נקבע, וזאת ביחס לכל הנאשמים, שהעבירות בהן הורשעו היו במסגרת ארגון פשיעה - משמע העבירות נעברו בצירוף הנסיבה המחמירה בסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה (למעט נאשם 4 באישום הרביעי).

נטען, כי בית המשפט העליון עמד בעבר על הערך החברתי הנפגע מביצוע עבירה זו וקבע, שהתארגנות במסגרת ארגון פשיעה חותרת תחת יסודותיה של מדינה מתוקנת ואושיית החוק. כמו כן, עמדה על חשיבותו של חוק המאבק בארגוני הפשיעה והתכלית העומדת בבסיסו, לפיה פעילותן של מסגרות מאורגנות, בהשוואה לפעילות יחידים, מחריפה במידה ניכרת את הפגיעה החברתית הטמונה בעבריינות.

המאשימה הוסיפה, כי גזירת עונשם של ראש הארגון ומנהליו (בהתאם לסעיף 2 לחוק המאבק), צריכה להיגזר מאופיו של הארגון, עוצמתו, תפקידם בפועל ומעמדם של נאשמים 1, 2 ו-3 בארגון כפי שנקבע בהכרעת הדין. לטענתה, יש לקבוע שעוצמת הארגון הינה ברף העליון של העבירות - מדובר בארגון שפעל לאורך שנים כמערכת עצמאית, ועסק במקביל בהימורים, הלוואות, הלבנת הון, סחיטות ועבירות אלימות שמטרתן הייתה לקפח חיי אדם. הארגון התקיים במנותק מעבירות ספציפיות ופעל כל העת על מנת להמשיך את פעילותו.

כמו כן, הגם שעיקר עיסוקו של הארגון היה בעיר אילת, נקבע בהכרעת הדין כי המוניטין שצבר הנאשם 1 והארגון השתרע גם מחוץ לאילת והארגון עסק גם במתן שירותים לארגונים ועבריינים בכירים מחוץ לאילת.

אשר למעמדו של נאשם 1, טענה כי הוא היה הדמות הדומיננטית ביותר בארגון, הוא הניע והפעיל את פעילות הארגון ואת החברים בו. בכל האישומים בהם היה מעורב ניתן לזהות את טביעת אצבעו, זאת אף במקרים בהם לא היה מעורב באופן אקטיבי באירוע. העובדה שנאשם 1 הוא דמות משמעותית ומטילת אימה בעולם הפשע באילת ואף מחוץ לתחומיה, נתמכת לאורך כל הדרך בעדויות שהובאו במהלך המשפט. כמו כן, כאשר נדרש גיוס מידי של חברי הארגון, כשנדמה שיש סכנה או שנאשם 1 מחליט להוציא לפועל פעולה אלימה - נאשם 1 הוא שמניע את האירוע, וקורא לחבריו, כאשר קודם נקראים מנהלי הארגון - נאשמים 2 ו-3 ולאחר מכן חברים אחרים.

מכאן שהנאשם 1 עמד בראש הארגון, ניהל את פעילות הארגון - הן הפעילות הכלכלית והן הפעילות העבריינית.

אשר לנאשם 2 טענה, כי הוא היה מנהל בכיר בתחום הכספי, הוא ניהל את עסק "הצ'ינג", היה שותף פעיל בבתי הימורים, והיה מעורב במתן הלוואות בריבית מופרזת לאנשים שהפסידו במשחקי הימורים, בעבירות מס ובהלבנת הון. בנוסף, היה מעורב בביצוע עבירות אלימות. הוא אף עסק, בהוראת הנאשם 1, בהפקדות קנטינות של חברי הארגון הנמצאים בכלא.

מהתנהלותו של נאשם 2 מול הנאשמים האחרים, כפי שעולה מהאזנות הסתר וההתנהלות בבית המשפט, ניתן להסיק כי הוא בעל מעמד בארגון, וכאשר יש צורך בקבלת החלטות, בהעדרו של נאשם 1, מתייעצים עמו.

נאשם 3 היה אף הוא מנהל בארגון. הוא ניהל חלק ממקומות ההימורים, עסק בגביית חובות בנושא ההימורים, בפתיחת וסגירת מקומות ההימורים, היה מעורב בניהול הכספים בנוגע לתשלום לעורכי דין, תשלום למשפחות העצורים והפקדת קנטינות לחברי הארגון. כמו כן, היה מעורב בעבירות מס והלבנת הון ובעבירות האלימות.

לטענת המאשימה, חלקם היחסי של נאשמים 2 ו-3 בביצוע העבירה הוא משמעותי ושני בדרגתו, לאחר נאשם 1.

הסיבות שהביאו את הנאשמים לביצוע העבירות הן העצמת כוחות בעולם העברייני, השתייכותם לארגון ומעמדם הבכיר בארגון שהקנו להם כוח ומעמד בעיר אילת, איש לא העז להפר את מילתם ומי שעשה זאת "שילם" על כך.

מתחם ענישה המוצע על ידי התביעה ביחס לעבירה זו:

נאשם 1- המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה של 6-9 שנות מאסר בגין הנהגת הארגון.

נאשמים 2 ו-3 - המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה של 4-7 שנות מאסר בגין ניהול הארגון.

המאשימה הוסיפה וטענה, כי המבחנים שנקבעו בעניין שורפי לפיהם הסנקציות שיש להפעיל במסגרת חוק המאבק, נגזרות מממד החומרה והשליליות של הארגון, מתקיימים ביתר שאת בענייננו ומחייבים את הפעלת הנסיבה המחמירה של סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה (עד כפל העונש, או עד 25 שנות מאסר), בכל אחד מהאישומים ובנוגע לכל אחד מהנאשמים.

ב"כ הנאשמים טענו, כל אחד למרשו תוך שכולם הדגישו כי המדובר בארגון לא "רציני" וכי טיעוני המדינה

מחמירים ומוציאים את הדברים מפרופורציה.

ב"כ הנאשם 1 טען, כי העונש הנקוב בסעיף 2(א)(1) לחוק מאבק בארגוני פשיעה בגין מנהל בארגון, נבלע בתוך העבירה בסעיף 2(א) של עמידה בראש ארגון פשיעה, ולכן אין להטיל צבר עונשים נפרד לכל סעיף בו הורשע הנאשם במסגרת האישום הראשון. ולעניין העונש הקבוע לצד סעיף 2(א), מדובר בעונש שאינו מנדטורי, כך שניתן לסטות ממנו לקולא בנסיבות המתאימות, וכך ראוי לעשות במקרה זה, שבו מדובר בארגון בהיקף מצומצם, כפי שמעידה העובדה שהמדינה כמעט ולא הצליחה לאתר נכסים או כספים השייכים לארגון או לנאשם 1. עוד הטעים כי פעילות הארגון בכלל, ומעשי הסחיטה בפרט, לא לוו באלימות או איומים; ההימורים בעיר אילת נמשכים אף לאחר הגשת כתב האישום והרשעת הנאשמים, מה שמלמד על כך שלארגון לא הייתה השפעה של ממש על הנעשה בעיר; הפריסה הגיאוגרפית של הארגון הייתה מצומצמת מאוד; ניסיון הרצח היה לא חמור, שכן לא נגרם כל נזק לרכוש או לגוף ואפילו לא הוגשה בגין המעשים תלונה במשטרה. לאור כל אלה, ציין ב"כ הנאשם 1, כי ניתן להשית עונש של 5 שנות מאסר בגין הרשעתו בסעיף 2(א) לחוק המאבק.

ב"כ הנאשם 2 טען, כי על אף שבמהלך הדיונים בבית המשפט הנאשם 2 היה מאוד דומיננטי, בתור מנהל הוא היה פחות דומיננטי וכך עולה מהכרעת הדין. הנאשם 2 הורשע בארבע סחיטות אבל את הסחיטות הללו הוא ביצע לבד ולא בצוותא חדא עם חברי הארגון. אכן, צוין שכל העניין של הצ'ינג היה קשור לארגון ושירת אותו אבל אף את העבירות הנוגעות לצ'ינג הוא ביצע למעשה לבד. לכן חוץ מהאישום בפרשת וקסמן (שאף בו הוא זוכה מניסיון רצח) הנאשם 2 לא הורשע באישום נוסף שביצע כמנהל בארגון, כאשר גם בעניין ההימורים הוא לא היה שותף בכל המקומות וזאת בניגוד לארגוני פשיעה אחרים שבהם לא היה ניתן להתנהל בלי מנהלי הארגון.

ב"כ נאשם 2 הדגיש, כי נאשם 2 בסופו של דבר לא הורשע בעבירות החמורות יותר - כמו ניסיון רצח, למעט אישום השני אך גם בו הוא הורשע בקשירת קשר בלבד, כך שעיקר העבירות בהן הורשע הן עבירות של סחיטה, הימורים והלבנת הון. על כן, יש לסייג את דבריה של המאשימה אשר מחריגה את התיק הזה לעומת תיקים אחרים הנוגעים לארגון פשיעה מאחר ובתיק הזה הורשעו בניסיונות רצח, שכן נתון זה אינו נוגע לנאשם 2 שלא הורשע בניסיונות רצח.

ב"כ הנאשם 3 טען, כי הכרעת הדין מייחסת לנאשם מעמד של "מנהל", אבל מדובר ברטוריקה בלבד, שאינה משקפת את המציאות. המציאות היא שהנאשם 3 "לא יוזם, לא מתכנן, לא מארגן... והכותרת 'מנהל' לא תהפוך את זה ליותר חמור מזה... לא שלח אף אחד, לא יזם שום דבר, לא פעל בשום צורה כדי לקדם איזשהו פשע מהפשעים שבכתב האישום" [פרוטוקול מיום 20.12.15, עמ' 1584]. עוד טען ב"כ הנאשם 3 כי למרות שבהכרעת הדין כתוב שהנאשם 3 היה מעורב בעבירות אלימות, אין בהכרעת הדין כל אלימות שיוחסה לו ואפילו לא איומים. למעשה, המעשים שבגינם נחשב הנאשם 3 למנהל בארגון אינם עבירות כשלעצמם. כך למשל נקבע כי הנאשם העביר מספר מועט של תשלומי קנטינה - מעשה שאינו פסול; הוא גבה חובות של 3,000 ₪ - מעשה שאינו פסול; והוא שילם על הגנתו של נאשם אחר - מעשה שאינו פסול, כשלעצמו.

עוד טען ב"כ נאשם 3, כי לא יעלה על הדעת שמצד אחד המדינה מבקשת לגזור על הנאשם 3 עונש כה חמור, אך מצד שני, היא כלל לא העמידה לדין מעורבים אחרים בפרשה. טענה זו נדחתה אמנם כטענת הגנה בהכרעת הדין, אך יש לתת לה משקל משמעותי בגזר הדין.

עוד השווה את עניינו של הנאשם 3 לעניינו של מוטי אברהמי, תוך שציין כי שם, דובר במי שירה שש יריות כדי להרוג אדם, ונגזרו עליו 14 שנות מאסר; מכאן אם על מעשה כה חמור נגזר עונש של 14 שנות מאסר, לא ראוי לגזור על

הנאשם 3 אפילו מחצית מעונש זה.

ענישה במסגרת ארגון פשיעה - רקע נורמטיבי

מטרתו של החוק למאבק בארגוני פשיעה, אשר נחקק בשנת 2003, היא להילחם בתופעת הפשע המאורגן במדינת ישראל ומכאן נבע הצורך להחמרה בענישה באשר למי אשר פועל תחת מסגרת זו. לפיכך, הערכים המוגנים הנפגעים מביצוע עבירות במסגרת חוק זה נוגעים לפגיעה במדינה, בריבונות המדינה, בסדר והניהול התקין של המדינה כאשר גורמים עבריינים מוצאים לעשות דין לעצמם; פגיעה באזרחי המדינה ובשלומם; ופגיעה בחירות ותחושת הביטחון של אזרחי המדינה.

"העבירה של פעילות בארגון פשע היא קשה ומסוכנת. יש בה להטיל מורא על הציבור הרחב ולפגוע פיזית ונפשית באזרחים תמימים. בית משפט זה עמד לא אחת על אופיין של עבירות מעין אלה ועל הצורך בהחמרת הענישה כלפי מי שנוטל את החוק לידיים ומפגין זילות כלפי הרשויות (ע"פ 6785/09 זוארץ נ' מדינת ישראל, פסקה 78 (02.2.2011); ע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל (12.7.10))" [ע"פ 3647/13 רוז'ה זפרני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (02.02.2014)].

המחוקק עיגן בדין את הבסיס להטלת עונש על ראשיו ומוביליו של ארגון הפשיעה, ככאלו, וזאת בשונה מהצורך שהיה בעבר להוכיח מבחינה ראייתית את הקשר של ראשי הארגון לביצוע המעשים אשר נעשו בפועל על ידי הדרגים הנמוכים יותר.

האמור הינו במסגרת סעיף 2 לחוק אשר קובע כהאי לישנא:

2. (א) "העומד בראש ארגון פשיעה, או העושה אחד מאלה באופן שיש בו כדי לקדם את פעילותו הפלילית של ארגון פשיעה, דינו - מאסר עשר שנים:

(1) מנהל, מארגן, מכון פעילות בארגון פשיעה או מפקח עליה, והכל במישרין או בעקיפין;

(2) מממן במישרין או בעקיפין פעילות של ארגון פשיעה או מקבל מימון לצורך הפעלת הארגון, או מחליט בענין חלוקת כספים בארגון פשיעה".

עוד נקבע בסעיף 3 לחוק כי :

"העובר עבירה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, למעט עבירה לפי חוק זה או עבירה שהעונש הקבוע לה הוא מאסר עולם חובה, דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה, אך לא יותר ממאסר עשרים וחמש שנים".

"שתי מטרות עיקריות שיווה המחוקק לנגדו בחקקו את חוק מאבק בארגוני הפשיעה: הראשונה מהותית - מאבק בפשיעה המאורגנת; השנייה מעשית-משפטית - מתן פתרון לקשיים המשפטיים הראייתיים אשר נובעים ממבנה הייחודי של ארגון הפשיעה ...

הנה כי כן, לשם הגשמת המטרות עליהן עמדנו יצר המחוקק שני כלים, שלא היו מצויים דרך כלל במשפטנו הפלילי, כלים אלו נוצרו בסעיף 2 ובסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה (אליהם נידרש בהמשך): הראשון הוא האפשרות ליצור זיקה בין ראש ארגון פשיעה לבין עשיה פלילית של חבר הארגון אף שראש הארגון לא ביצע אותה באופן פיזי, וזאת בשל

זמינות התשתית הארגונית במסגרתה בוצעו המעשים. השני, הכפלת עונשו של מי שביצע את מעשהו הפלילי במסגרת ארגון פשיעה, וזאת בקביעה כי משקלה של עבירה הנעברת במסגרת ארגון פשיעה גדול ממשקלה שלא במסגרת זו (כאמור בדברי ההסבר) [ע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.05.2011) [להלן: פרשת שורפי]].

החוק מבסס אפוא החמרה בשני אופנים - הראשון על ידי השתת עונש על עצם היותו של פלוני אחד מ"אושיות" ארגון הפשיעה - ראש או מנהל; והאופן השני, על ידי החמרה בענישה המושתת על כל מי שביצע פעילות ועבר עבירות במסגרת ארגון פשיעה.

החוק יוצר אפוא מדרג של ענישה העומד בקורלציה לתפקיד בארגון הפשיעה:

המדרג הגבוה - המעגל הפנימי - חל על הדרג הבכיר והמסייעים הראשיים לארגון. על אלו תיגזר ענישה ספציפית כעבירה נפרדת של ארגון פשיעה. קטגוריה זו מחולקת לשניים - ראשי הארגון ואלו הבאים אחריהם - מנהלי ומכווני הפעילות בארגון.

המדרג השני - אלו המבצעים עבירות במסגרת ארגון פשיעה, משמע, מהווה את סוכניו של הארגון, בין אם הם פעילים באופן משמעותי בארגון, ובין אם בצעו מעשה ספציפי במסגרת הארגון, ללא השתייכות אליו. (ע"פ 2996/09 פלוני נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו], עמ' 199 (11.05.2011) [פרשת שורפי]):

אשר לעקרונות העומדים בבסיס אופן הפעלת שני סעיפים אלו, נאמר בפרשת זוארץ :

"מקום בו לא הוכחה מעורבות ישירה של צמרת הארגון במעשים הפליליים שביצעו הכפופים לה, לא תוטל על אנשיה אחריות למעשים אלה. הדין יבוא עמם חשבון אך על מעשיהם שאפשרו את קיומו של הארגון. בדומה, פעילים בארגון ששלחו ידם בעבירות יוחזקו חייבים אך בגין המעשים שהם עצמם ביצעו, ועצם חברותם בארגון לא תהיה כשלעצמה עבירה". [ע"פ 6785/09 עידן זוארץ נ' מדינת ישראל, סד (2) 751 (להלן: "פרשת זוארץ")].

אשר ליחסי הגומלין בין שני סעיפים אלו, בעיקר במקרים ובארגונים בהם ראש הארגון ומנהליו מבצעים בפועל עבירות במסגרת ארגון הפשיעה, כפי שבענייננו, הרי ככלל על כל מבצע של עבירת מקור במסגרת ארגון פשיעה (אף ראשי הארגון כאשר אלו מבצעים את העבירות בפועל) תחול הנסיבה המחמירה בדבר כפל העונש, הקבועה בסעיף 3 לחוק, וזאת ללא קשר ולצד הענישה הנפרדת בשל עצם היותו של פלוני ראש או מנהל בארגון פשיעה - ענישה הקבועה במסגרת סעיף 2 לחוק.

כך, שעה שראש ארגון/מנהל הורשע בביצוע עבירת מקור ספציפית במסגרת הארגון עונשו "ישודרג" מבחינת רף החומרה והענישה בגינה, מעבר לרף הרגיל בגין אותה עבירת מקור וזאת אף אם הוטל עליו עונש כמתחייב מהאמור בסעיף 2 לחוק בגין תפקידו בארגון. מדיניות זו הינה הראויה ביותר, שכן לא יעלה על הדעת כי על "חיילים" של הארגון, או פעילים אחרים בארגון, יוטל בגין עבירת מקור מסוימת, עונש חמור מזה שיוטל על ראש הארגון, מקום בו שניהם מבצעים יחד את אותה עבירת מקור, והכל כאשר ברור כי חלקו של אותו מנהל בארגון הפשיעה, רב יותר אף בצד התכנוני והניהולי.

עם זאת, על בית המשפט לבחון את התוצאה הכוללת, שכן כאשר מדובר בראש ארגון או מנהל בארגון אשר אף מבצע בעצמו עבירות במסגרת הארגון, הרי ההחמרה בענישה מתבטאת הן בעונש שמושת על הנאשם בגין תפקידו בארגון, והן בכך שהענישה "משודרגת" בעבירת המקור לאור קיומה של אותה נסיבה מחמירה; ובלבד שהעונש הנפרד בגין ניהול

הארגון מתייחס לפעילות שאינה חופפת את הביצוע של אותן עבירות מקור, לבל יהיה בכך משום כפל ענישה בגין אותם מעשים.

נטעים כי מטרתו הראשונית של סעיף 2 לחוק הייתה ליצור זיקה באופן המצדיק השתתפות עונש על עצם העמידה בראש ארגון פשיעה או ניהולו, גם שעה שלא ניתן מבחינה ראייתית להרשיע או ליצור זיקה בין ראש הארגון לבין עבירה מסוימת שבוצעה במסגרת פעילות הארגון.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בפרשת שורפי:

"ביחס לרכיב הענישה הראשון - עבירות המקור: ברי לשיטת המחוקק, כי ביצוע העבירות במסגרת ארגון פשיעה "משדרג" לחומרה את עבירת המקור מעבר לרף הענישה המקובל בעבירה זו, אם באמצעות הענישה הספציפית בנושא ארגון פשיעה ואם באמצעות "שדרוג" עבירה אחרת. בית המשפט המחוזי בחר לבטא את הערך המוסף לחומרה באמצעות מיצוי הענישה בעבירת המקור. יתכן שהיה מקום - כדי להתוות את השימוש הנכון בחוק מאבק בארגוני פשיעה, והדברים נאמרים במבט צופה פני עתיד - לפצל את רכיבי העונש בין עבירת המקור לנסיבה המחמירה, אך בסופו של דבר מסכימים אנו כי עונש ברמה גבוהה בגין עבירת המקור מבטא רף זה, ועל כן לא מצאנו לערוך שינוי סיווגי. נלך איפוא בהקשר זה בדרכו של בית המשפט המחוזי, כאמור, וביחס לראשי הארגון ולדרגי הביניים לא נשית בעבירת המקור ענישה בגין הנסיבה המחמירה של עשיית העבירות במסגרת ארגון פשיעה, בהתאם לסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, נוספת על זו שתושת במסגרת עבירת המקור. ביחס לדרג הזוטרה, תושת ענישה כוללת אשר תבטא את ביצוע המעשים במסגרת הנסיבה המחמירה של ארגון פשיעה".

הסנקציות המיוחדות הנוגעות לארגון הפשיעה, יופעלו בהתאם לדרגת חומרתו של הארגון, דהיינו ככול שמדובר בארגון המצוי ברף גבוהה יותר כך סנקציות אלו יבואו לידי ביטוי בעונש בצורה חמורה יותר.

"מן החקיקה הנוגעת לארגוני פשיעה עולה כי כאשר עבירה מבוצעת "במסגרת פעילות של ארגון פשיעה" (ועבירה של הלבנת הון בכלל זה) דינה הוא "כפל העונש הקבוע לעבירה, אך לא יותר ממאסר עשרים וחמש שנים" (כפי שמורה סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003). כפי שהסביר השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין בע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה ל"ז (11.5.2011):

"כאשר עבירה נעברת מתוך מסגרת ארגונית (לאו דווקא ארגון פשיעה), נופך חומרה מיוחד נוסף לה בנפרד מחומרת עבירת המקור... ככל שמדובר בארגון המצוי ברף הגבוה של מדד החומרה והשליליות, יש להפעיל ביתר שאת את עוצמת הסנקציות המצויות בגדרי חוק מאבק בארגוני פשיעה" (שם, בפסקה ל"ז). [ע"פ 1784/14 אשרף עאשור נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03.09.2015) - פסק הדין אמנם דן בנושא של מימון הפעילות האזרחית של ארגון טרור, אך מתייחס גם לפעילות בארגוני פשיעה].

בהתאם לפסיקה, דרגת חומרתו של הארגון וכתוצאה מכך חומרת העונש תקבע נוכח מידת שליליותו של הארגון, וזו תבחן על פי שני שיקולים עיקריים: האחד, חומרת העבירות בהן עסק הארגון; השני, העוצמה הארגונית, וככול שהארגון מאורגן יותר כך הוא ייחשב לחמור יותר.

"שני משתנים עיקריים מתאימים לבחינת מידת חומרתו ושליליותו של הארגון: (1) חומרת העבירות - ככל שפעילותו של הארגון "מייצרת" עבירות חמורות יותר, כך ייחשב הארגון חמור יותר ב"מדד החומרה והשליליות העבריינית". ארגון פשיעה מאורגן ומרובה מאפיינים ככל שיהיה העוסק בהפקת חשבוניות פיקטיביות, יעמוד - מבלי להקל ראש בחומרת עבירותיו - בדרגה חמורה פחות במדד העברייני לעומת ארגון פשיעה העוסק ברצח, בפדופיליה וכדומה; (2) העוצמה

הארגונית - ככל שהארגון מאורגן יותר כך ייחשב חמור יותר במדד העברייני. אותם מאפייני עזר אשר הוזכרו מעלה יסייעו בקביעת עוצמת הארגון; ככל שרבים מאפייני העזר - נחשב הארגון כמצוי ברף הגבוה של המדד העברייני. נדגיש, השליליות הארגונית נפרדת מעבירת המקור; דבר זה, הוא, כאמור, אחד הרציונלים של חוק המאבק בארגוני פשיעה. כאמור, כאשר עבירה נעברת מתוך מסגרת ארגונית (לאו דווקא ארגון פשיעה), נופך חומרה מיוחד נוסף לה בנפרד מחומרת עבירת המקור (פרשת זוארץ פסקה 44 לפסק דינו של השופט לוי; בש"פ 7171/00 מדינת ישראל נ' חאמד, פ"ד נד(4), 729, 731; בש"פ 5431/98 פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 268; בש"פ 6725/06 מוזס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]). שני המשתנים שצינו - חומרת עבירת המקור ועוצמת ההתארגנות - משמשים, בשינויים הנדרשים, גם לבחינת מדד חומרתה של עבירה שנעברה במסגרת חוק איסור הלבנת הון (ע"פ 4980/07 כהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]; ע"פ 3712/08 שוור נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]) ואכן, ברור כי הלבנת הון שהושג מסחר בבני אדם חמורה מהלבנת הון שהושג כתוצאה מהעלמת מס חד פעמית, הגם ששני המקרים באים בגדרי חוק איסור הלבנת הון, ואין להקל ראש כלל גם בהעלמת המס. מן האמור יש לגזור גם לגבי רמת הענישה הנדרשת, ככל שמדובר בארגון המצוי ברף הגבוה של מדד החומרה והשליליות, יש להפעיל ביתר שאת את עוצמת הסנקציות המצויות בגדרי חוק מאבק בארגוני פשיעה". ע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], עמ' 210 (11.05.2011)] להלן: "פרשת שורפי".

בעניין אחר נקבע כי בקביעת רף חומרתו של הארגון על בית המשפט אף להתחשב בתחום פריסתו הגאוגרפית של הארגון:

"בגזר הדין, ציין בית משפט קמא כי אין המדובר בארגון הנושא על מצחו את כל סימני ההיכר המאפיינים ארגון פשיעה קלאסי, וכי התפרשותו הגיאוגרפית של הארגון הייתה מצומצמת ומוגבלת לתחומי טירה וכפר-סבא בלבד" [בע"פ 9093/08 מרואן נאצר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (07.12.2011)].

בית המשפט העליון התייחס אף בפרשת זוארץ לשיקולים אשר יש לבחון בבואנו להכריע מהו משקלה של הנסיבה לחומרה ומהי מידת ההחמרה בעונש הראויה בנסיבות העניין:

"...היקף הפשיעה של הארגון עמו נמנו המערערים, התקופה הממושכת במהלכה בוצעו המעשים, מספרם הגדול של הקורבנות, השלל הרב בו זכו אנשי הארגון שלא כדן ואופייה התקדימי של הפסיקה בפרשה זו - כל אלה חייבו ענישה חמורה במידה ניכרת מזו שנקט בית-המשפט המחוזי". [ע"פ 6785/09 עידן זוארץ נ' מדינת ישראל, פ"ד סד (2) 751 (02.02.2011)].

מן הכלל אל הפרט

בענייננו אשר לנסיבות ביצוע העבירה, המדובר בארגון פשיעה אשר פעל במשך שנים בעיר אילת. הארגון יצר לו מוניטין כארגון אשר לא כדאי "להתעסק" עם מי מאנשיו. אותו מוניטין - מאפיין בולט בארגוני פשיעה, שימש כלי להרחבת פעילותו של הארגון, ביסוסה ומימושה. הכנסותיו של הארגון נבעו מהימורים, הלוואות, גביית דמי חסות וסחיטות, כאשר הכספים שמקורם לא חוקי והושגו תוך ביצוע עבירות, "עורבבו" עם כספים לגיטימיים וכך בוצעה הלבנת ההון. הארגון לא בחל באמצעים שונים לצורך מימוש מטרותיו ופעל בדרכים אלימות, תוך שהוא מטיל אימה על תושבי העיר אילת. חלקם נקלעו לקשיים וחובות כתוצאה ממשחקי הימורים, נטלו הלוואה, ואז שלא בטובתם, מצאו את עצמם במפגש עם מי מפעילי הארגון - אם במקומות ההימורים ואם בעסק הצ'ינג'.

חומרת העונש תיגזר מדרגת חומרתו של הארגון. כפי שנפסק בפרשת שורפי, מיקומו של הארגון בתוך המנעד של ארגוני הפשיעה, מסייע בבחינת מידת חומרתו ושליליותו של הארגון. שני משתנים מרכזיים מסייעים בהכרעה בעניין זה - **חומרת העבירות והעוצמה הארגונית**; כאשר נגד ארגוני פשיעה הנמצאים ברובד הגבוה מבחינת חומרה ושליליות, יש להפעיל את הסנקציות החמורות יותר מתוך אלה המצויות בחוק המאבק בארגוני פשיעה (**פרשת שורפי**, פסקה לז).

עוד התייחס בית המשפט העליון ליישום הענישה בהתאם לחוק והדרך לקביעת חומרת העונש ביחס לכל אחד מחברי הארגון וראשיו:

"עקרון מנחה נוסף בגזירת הדין היה קיבוץ העבירות אשר יוחסו לנאשמים וחלוקתן לקטגוריות: עבירות המס מושא העיסוק בחשבוניות הפיקטיביות; עבירות הלבנת ההון; ועבירות האלימות. עומק מעורבותו של כל נאשם בעשייה הפלילית נמדד על פי מידת מעורבותו במגוון תחומי העשייה השונים... " (ראה ענין מרואן נאצר הנ"ל).

מידת ההחמרה בענישה הן בגין עבירת המקור והן בקביעת ענישה נפרדת על מי שעסק בניהול ארגון הפשיעה, נגזרת מדרגת חומרתו של הארגון - הן מבחינת תחומי העיסוק שלו והן מבחינת הגדרתו ומאפייניו הארגוניים.

מן הפן של חומרת העבירות הרי מדובר בארגון אשר לא בחל בביצוע עבירות חמורות ובכלל זה ניסיונות רצח, כנגד מי שעמד בדרכו של הארגון, או סומן על ידי ארגון או עבריינים אחרים כמצוי בצד השני של המתרס, לעת ההיא, או אפילו כנגד מי שחטא בכך שהעז להתעמת עם ראש הארגון. ואילו מן הפן של העוצמה הארגונית, הרי המדובר בארגון מקומי, ששליטתו הייתה בעיקרה בטריטוריה מוגבלת, כאשר ממכלול הראיות לא ניתן לומר שמדובר בארגון בעל עוצמה ארגונית רבה מאוד.

הארגון פעל בעיקר בתחומי ההימורים, סחיטות בכוח ובאיומים, ההלוואות, הלבנות הון ועבירות מס כאשר אלו המקורות העיקריים להכנסותיו של הארגון וחבריו. הארגון לא חשש משימוש בשיטות אלימות לצורך השגת מטרותיו של הארגון, והוא לא בחל בביצוע סחיטות באיומים ובכוח, הפחדה, ועבירות אלימות עד ניסיונות רצח. לארגון היה אף כלי נשק אשר היו מוטמנים ומוכנים לשימוש בעת הצורך, ואף הצטיידו בהם במסגרת ניסיונות הרצח.

יתרה מכך, המוניטין של הארגון, כלל מוניטין של ארגון אשר אנשיו ונאשם 1 בראשו, לא בוחלים לנקוט באלימות. כך עבירות האלימות החמורות בהן הורשעו חברי הארגון מאפיינות את דרך פעילותו של הארגון, שכללה שימוש בכוח ובהטלת אימה לצורך השגת מטרות הארגון - החל מנטרול מתחרים בנוגע למקומות ההימורים, המשך בהפחדה של נסחטים בפועל או בפוטנציה, וזאת לא רק לצורך מטרות כלכליות אלא אף לצורך ביסוס מעמדו של הארגון. כפי שציין עד המדינה בעניין עסקת הברזל והספינה, עסקה אשר השתבשה: **"....אילו חייג לדודי ואמר לו אתה לא יודע איזה מהלכים יוצאים בגלל השטויות האלה, השם שלי יותר חשוב מהדברים האלה"** (עדות עד המדינה מיום 5.12.13 (מתוקן 2) עמ' 306 ש' 8-9) (עמ' 381 להכרעת הדין).

שמו של הארגון והמוניטין שצבר הם אשר אפשרו את קידום ומימוש מטרותיו, כדוגמת סחיטת דמי החסות, שכן בשל הפחד נענו הנסחטים לתשלומי הסחיטה. כך למשל העיד גיא אברהם, הבעלים של מועדון הריברו שאולץ לשלם דמי חסות לארגון, כי **"ליאור הסביר לי שזה ארגון גדול, ואני לא מטומטם, אני יודע שזה עולם מסוכן. הוא אמר לי שזה עולם תחתון, ושלא מתעסקים איתו"** (פרוטוקול 18.11.13 עמ' 98 ש' 3-7, והאמור בעמ' 369 להכרעת הדין).

לארגון הייתה אף "בלעדיות" בעיר בתחומי עיסוקיו כמו למשל בתחום ההימורים.

יתרה מכך, תחומי עיסוקיו של הארגון נקשרו זה בזה תוך שהארגון ממנף את רווחיו באמצעות ניצול ושילוב זרועותיו השונות. כך לדוגמא, עסקי ההימורים היו שלובים עם עסק ההלוואות אשר היה לכאורה עסק חוקי, שפעל ברישיון על שם אשת נאשם 2- שאינה עבריינית, אך בפועל הופעל ע"י נאשם 2 עצמו, כאשר בפועל רק חלק קטן מהיקף הפעילות הכספית דווח לרשויות המס. תחת המסווה של הצ'ינג' זרמו "זרמים תת קרקעיים" רבים ובוצעו עבירות לא מעטות. כך אם אדם הימר והפסיד כספים ולא הצליח לשלם את הפסדיו, הוא היה מופנה אל הצ'ינג' של נאשם 2 שם היו מוכנים ומזומנים לתת לו הלוואות בריבית גבוהה מאוד, כאשר פעמים תוך כדי משחקי ההימורים - באופן סימולטני, הנאשם 2 היה מאשר אשראי לאדם זה או אחר. כך אותו אדם היה ממשיך לשחק ולהמר, מפסיד את כספו ברוב המכריע של המקרים, והארגון היה מרוויח מכספי ההימורים, ונאשם 2 היה מרוויח ממתן הלוואה בריבית אימתנית וחוזר חלילה. כך הארגון היה חודר לזירות נוספות ומגיע "לקהל יעד נוסף", כאשר דבר מזין דבר. בהמשך לאמור, במידה ואותו לווה/מהמר לא הצליח לעמוד בתשלום ההלוואה, הנאשם 2 היה מפעיל כלפיו אמצעים אלימים - סחיטות באיומים ובכוח.

כמפורט בהרחבה בהכרעת הדין, הארגון שבפנינו פעל כמערכת כלכלית בעלת ישות עצמאית כאשר תחומי עסקיו של הארגון היו קשורים זה בזה, מערכת אשר אינה תלויה באדם מסוים ולא הוקמה לשם עבירה ספציפית. בין חברי הארגון הייתה ערבות הדדית, כך כאשר אחד מהפעילים בארגון שהה במעצר, הופקדו לו כספים על ידי מי מהארגון - כקנטיות, כספים אשר נצברו בקופה נפרדת מכספי ההימורים או נאספו באמצעות גביה מיתר חברי הארגון, על ידי אחד המנהלים, כגון הנאשם 3. חברי הארגון דאגו למשפחותיהם של מי ששהו בכלא ובכלל זה תשלום לעורכי דין, השכרת דירות ואף רכישת ציוד עבור חברי הארגון מכספי הארגון. הארגון אף העניק הטבות לחברי הארגון.

הייתה היררכיה מסוימת ומבחינת חלוקת התפקידים לכל חבר בארגון יש תפקיד מוגדר כאשר הנאשם 1 עומד בראש הארגון, ונאשמים 2 ו-3 מנהלים את הארגון עמו, בדגש על הפן הכלכלי.

עד המדינה תיאר את ההיררכיה בארגון שבפנינו: **"המבנה של הארגון יש בו היררכיה שאילן הוא הראש, יש את יניב מלול, אורן אלמקייס, יניב ז'נו, שהם אנשי כספים, כמו גם חביב ביטון, יש את רמי- משה אימברם, יש את חזי, יש אותי, יש את אנשי הביצוע, שזה אנשים שניגשים לכל פעולה על מנת לפגוע באחרים, יש אנשים שכפופים ישירות לאילן בן שטרית, כמו אוראל בלטי, יוני קקון, ניב הרוש, יניב מלול, אורן אלמקייס, חן בן שטרית, ויש את החיילים של אורן אלמקייס, למשל שזה אהרון שוקרון, נתי זיקרי, חן משה, יש ליניב מלול אנשים שתחתיו כמו צ'ומפי (שי פחימה), כמו ישראל שלום..... ויש לחן בן שטרית אנשים כמו מתן בן שבת, יש לו בחורים בשם עמית, דורון (אוזן), כל מיני ילדים שקשורים אלון אביטן" (פרוטוקול 2.12.13, ע"מ 159 שורה 4-12) (עמ' 369 להכרעת הדין).**

הארגון פעל באופן המצביע על יחודו. הארגון פעל בחשאיות וחבריו התנהלו ושוחחו באמצעות קודים ונדב"ר (נוהל דיבור ברשת). כמו כן, נכרו ניסיונות של הארגון להכניס רגל למוסדות הקשורים לגורמי השלטון - במקרה זה בעיריית אילת וזאת דרך נאשם 8.

אומנם מבחינה גיאוגרפית אין המדובר בארגון שפעילותו השתרעה בכל חלקי הארץ, אלא בארגון אשר פעל בעיקר בתחומי העיר אילת. עם זאת, אין לאמוד את חומרתו של הארגון לפי רמת הפריסה הגיאוגרפית בלבד אלא יש לבחון אף את עוצמתו של הארגון במסגרת תחום פעילותו, דהיינו בעיר אילת. כך למשל, בתחום ההימורים הפעיל הארגון כ-8 מועדוני הימורים כאשר לארגון היתה כמעט בלעדיות בתחום הזה בעיר. יש לשים לב אף למוניטין שהיה לארגון בעיר אילת, העובדה שכולם ידעו מי הוא ראש הארגון ומי הם אנשיו, כאשר הארגון והפעילים בו מטילים פחד של ממש על

תושבי העיר.

מעבר לכך, מעמדו של הארגון בעיר היה כה חזק עד כי מי שרצה לבצע פעילות עבריינית כל שהיא בעיר אילת, היה צריך לבקש את "אישורו" של הארגון ואף יותר מכך, הארגון גם סיפק "שירותי חוץ" לסיוע בביצוע פעולות עברייניות בתחומי העיר אילת. שמו של הארגון יצא אפוא למרחוק, אף מחוץ לתחומי העיר אילת, והיה ידוע מה מעמדו של הארגון בעיר ויכולתו להזיז גורמים שונים.

הארגון אף קיים קשרים עם גורמים עברייניים מחוץ לעיר אילת, כדוגמת קשריו של נאשם 1 עם "עקא" - עברייני מירושלים, כאשר לאור סכסוך שהיה לעקא עם יוסי מלכה, בוצע ניסיון ההתנקשות ביוסי מלכה.

נוכח כל המקובץ ולאחר שמצאנו כי מבחינת מעמדו של הארגון בעיר אילת, סוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים, והאופן בו נוהלו פעילות הארגון כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין מצאנו כי מעמדו של הארגון הינו ברף הבינוני.

אשר **למדיניות הענישה הנהוגה** בגין עבירות במסגרת החוק למאבק בארגוני פשיעה, הרי שקשת הענישה הינה רחבה ביותר, כאשר פסקי הדין העיקריים ניתנו עוד בטרם התיקון לחוק העונשין בדבר הבניית שיקול הדעת בענישה.

בפרשת שורפי (בעמ' 210) דובר על שני ארגוני פשיעה אשר פעלו בלוד וביפו בתחום הייצור, הפקה וסחר בסמים מסוכנים מסוגים שונים. בית המשפט העליון אישר את הענישה אשר נקבעה בבית המשפט המחוזי (בגין עבירה לפי סעיף 2 לחוק המאבק בארגוני פשיעה), כאשר על ראש הארגון הוטלו 5 שנות מאסר בפועל ועל דרג הביניים הוטל כשליש מן העונש הקבוע בחוק. אשר לנסיבה המחמירה במסגרת סעיף 3 לחוק נקבע בבית המשפט העליון, כי אין מקום להתערב באופן בו נהג בית המשפט המחוזי, אשר ביטא את החומרה בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה, במיצוי הענישה על עבירת המקור. עם זאת, בשל מיקומם של הארגונים שלא ברף הגבוה מצא בית המשפט העליון כי יש להקל על עונשים של המערערים במידת מה בגין העונש בעבירת המקור.

בעניין נאצר ובפרשת זוארץ הוטל עונש כולל ללא הפרדה ברכיבי העונש:

בעניין ע"פ 9093/08 **מרואן נאצר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (07.12.2011), דובר על ארגון אשר עסק בעיקר בסחר בחשבוניות פיקטיביות בסכומים של עשרות מיליוני שקלים, מתן הלוואות, ניכיון שיקים וגביית כספים תוך נקיטת איומים ואלימות כלפי חייבים. שם הוטלו עונשים כוללים על ראשי הארגון, כאשר בית המשפט העליון העמיד את עונשו של ראש הארגון על 13 שנות מאסר, ומנהלים נוספים לפי דרגתם על 9 ו- 7 שנות מאסר בפועל.

בפרשת זוארץ עיקר העבירות אשר ביצע הארגון הינן עבירות של סחיטה בכוח ובאיומים. בית המשפט העליון החמיר בעונשים אשר הוטלו על ראשי הארגון ומנהליו בבית המשפט המחוזי: כך שעל ראש הארגון - אבוטבול - הוטל עונש כולל של 18 שנים; ועל יתר המנהלים בארגון לפי דרגתם ומידת מעורבותם בביצוע העבירות: 16 שנים (לסיטבון) ועונשים של 11, 10 ושבע שנים ליתר הנאשמים שהורשעו אף כמנהלים בארגון.

כעת נבחן מהו מתחם הענישה הראוי לכל אחד משלושת הנאשמים ביחס לחלקם בניהול הארגון.

נאשם 1 - אילן בן שטרית

כפי שפורט לעיל ובהרחבה בהכרעת הדין נאשם 1, אילן בן שטרית שימש כראש הארגון שבפנינו. הוא הניע והפעיל את

הארגון ואת החברים בו וניתן לזהות את טביעת האצבע שלו אף באישומים בהם לא היה מעורב באופן פעיל. נאשם 1 נחשב לדמות משמעותית בעולם הפשע ובאילת בעיקר. כפי שתיאר זאת עד המדינה בבית המשפט "אילן בן שיטריט הוא הראש של אילת, דרכו עובר כל הפשע באילת, כל הפשע הרציני, עובר דרך אילן בן שיטריט ואף אחד לא יכול להעז להתעסק עם אילן בן שיטריט בעיר אילת או במקומות אחרים וכולם מפחדים ממנו יתר על המידה" (עמ' 405 להכרעת הדין). דברים דומים מצאנו בעדותו של העד דיאב אבו ערר שסיפר כי "אילן בו שיטריט... הוא ב... כאילו הוא שולט באילת" (עמ' 405 להכרעת הדין).

מעבר לכך, ניתן לזהות את מעמדו של נאשם 1 כמי שנותן פקודות ליתר חברי הארגון ומנהל מגבוה את כל פעילותו של הארגון כאשר כולם סרים למרותו. הוא מטיל על חברי הארגון משימות ודורש תוצאות. מהאזנה לשיחות הטלפון שנקלטו בהאזנות סתר נשמעות שיחות רבות, כאשר בחלקן הארי, הנאשם 1 מחלק הוראות; לא מקבל "לא" כתשובה; (למשל בשיחה עם נאשם 2 נאשם 1 מורה לו "...לא עונה? לך תבעט לו בדלת לבן שרמוטה הזה לך ..." [48937, 150, 22/9/10]) (עמ' 390 להכרעת הדין) מסביר שלא מעניין אותו כלום הוא רוצה לראות כסף - לדוגמה באישום של מועדון הריברו; כועס על הנאשם 3 או אחרים כאשר הם לא מגיעים מספיק מהר כאשר הוא חושש שישנו אדם חשוד מבחינתו בסמוך לביתו (כאשר השוטר וקסמן שהיה בתצפית נחשף על ידו באישום 2); הנאשם 1 זועם ו"מתפוצץ" כאשר העד דיאב מעז להגיע לביתו בדרישה להחזר כספי ומגיב בקריאה לחברי הארגון להתקבץ במטרה לחסל את דיאב, והכל בשל כך שעשה מעשה שפוגע במוניטין, במעמד ובביטחון של הנאשם 1 שכן אין להרשות שאנשים ירגישו חירות לבוא בדרישות כספיות אליו או "חמור מכך" - להגיע לביתו.

עוד נשמע נאשם 1 נותן הוראות בדבר העברות כספים לחברי הארגון ובכלל זה הפקדת קנטינות.

כך לדוגמה בשיחה שהובאה בהכרעת הדין, נשמע נאשם 1 משוחח עם נאשם 3 בדבר חלוקת הכספים להפקדות, כאשר נאמר כי יש לקחת כספים לעניין זה מנאשם 2 - שיחה המעידה על מערכת הקשרים בין שלושת הנאשמים ועל שיחות העוסקות בניהול הארגון- בפעילות התחזוקתית שלו כדי לשמור על רצף ולשמר את הפעילים המצויים כעת בכלא. (ראה לדוגמה שיחה 3853, 46140, 28/4/10 והאמור בעניין זה בהכרעת הדין בעמ' 375).

נוסף לכך נאשם 1 הוא שמנהל את קשריו של הארגון מחוץ לעיר אילת.

נוכח האמור ניסיונו של ב"כ הנאשם להמעיט מערכו של הארגון ושל העומד בראשו בטענה כי מדובר בפעילות שהיא בעיקרה כלכלית וכי לא מדובר בעבירות חמורות, אין בידינו לקבלו. מדובר בארגון שפעל בתחומיה של אילת והטיל פחד ואימה על תושבי העיר, כאשר הנאשם 1 עמד בראש הארגון וכולם חששו מפניו ומרותו הייתה בלתי מעורערת. עוצמתו של הארגון אינה נמדדת אך בשטח הטריטוריאלי עליו הוא חולש אלא אף בעוצמת ההתארגנות באותו אזור ורמת השפעתו.

סעיף 2 לחוק מאבק בארגוני פשיעה קובע, כי העומד בראש ארגון פשיעה או מנהל בארגון דינו מאסר עשר שנים. נוכח מעמדו המשמעותי מאוד של הנאשם 1 בארגון וקביעתנו, כי הארגון שבפנינו מצוי ברף הבינוני, מצאנו כי מתחם הענישה ביחס לעבירה של עמידה בראש ארגון הינו **בין 5 לבין 7 שנות מאסר בפועל**.

נאשם 2 - יניב מלול

אשר לנאשם 2 קבענו כי שימש כמנהל בכיר בארגון בדגש על התחום הכספי, כשהוא אינו טומן ידו בצלחת אף בביצוע

מעשים בריוניים ואלימים. נאשם 2 ניהל את עסק הצ'ינג' ועסק במתן הלוואות בריבית גבוהה מאוד. הוא היה מעורב באופן משמעותי בניהול מקומות הימורים, כשהכספים שנצברו כתוצאה מביצוע העבירות לא דווחו לרשויות המס, ואף בוצעו ביחס אליהם עבירות של הלבנת הון. הנאשם אף ביצע עבירות סחיטה באיומים בקשר להלוואות ולהימורים וכן לא בחל לקחת חלק במעשים אלימים ובהם קשירת קשר לפשע של אלימות, תוך שהוא אף מצטייד באקדח.

מעמדו של נאשם 2 היה משמעותי כמי שהיה אחראי על עניין ההלוואות שהיו מעין "מנוע" למועדוני ההימורים. הנאשם 2 היווה חוליה חשובה במקסום הרווח של הארגון אף בתחום ההימורים: **"בן אדם מגיע לאחד ממקומות ההימורים של הארגון והוא מפסיד את הכסף מזומן שלו ואז הוא מבקש אישור .. לקבל עוד כסף.. באשראי.. ואז מה קורה אחר כך, הוא מפסיד את כסף... הוא צריך להביא את הכסף ואם אין לו את הכסף הוא הולך לבקש הלוואות בריבית.... מי שהיה מאשר או שהמנהלים היו שולחים אותו ליניב מלול כדי שניב גם יתפרנס, בלי שום קשר לזה מהלוואות וגם המקום יהיה וכסף מזומן, בכדי שיהיה יותר תזרים של כסף מזומן"** (עדות עד המדינה פרוטוקול 2.12.2013 עמ' 209 שורה 9-11) (עמ' 372 להכרעת הדין).

מכאן, שטענתו של ב"כ נאשם 2, כי הוא לא הורשע בעבירות חמורות, שכן למעט הסחיתות שהן עבירות אותן ביצע לבד הורשע הנאשם רק בעבירה של קשירת קשר יחד עם חברי ארגון נוספים, אינה מקובלת עלינו. ראשית, כפי שצינו באשר לצ'ינג' שהיה מדובר בעסק אשר הניע את הארגון והיווה מקור הכנסה חשוב. מעבר לכך נאשם 2 היה בעל מעמד בארגון והדבר ניכר אף בהתנהלותו אל מול נאשמים אחרים במסגרת הארגון, כאשר הוא שימש גם כמחליפו של נאשם 1 בהיעדרו. כך למשל ניתן לראות את הקשר של נאשם 2 לראש הארגון מקביעותינו העובדתיות באישום השני. שם כאשר נאשם 1 חש מאוים הוא מתקשר מיד לנאשם 2 שסר מיד למרותו ומגיע למקום, גם באישון לילה (ראה לדוגמא שיחה מעמדה 46140 שיחה 1427 בשעה 15:31, עמ' 30 להכרעת הדין).

אף תיאורו של מיכאל מלכה אשר נסחט על ידי נאשם 2 ונאלץ להשיב לו סכום מופקע של 150,000 ₪ על הלוואה בסך של 35,000 ₪ מלמד על השם שיצא לנאשם 2 כשציין כי **"הוא נחשב בן אדם בעייתי מאוד חלק מהכנופיה האילתית של אילן בן שיטרי"** (ת/111, ש' 30 ובעמ' 372 להכרעת הדין). הדבר ניכר אף מהאזנות הסתר, מהתנהלותו של הנאשם 2 בבית המשפט אל מול נאשמים אחרים ומהעבירות בהן הורשע, כאשר עולה כי הנאשם מעורב בכל ענייני הכספים הקשורים לארגון ובכלל זה התחשבוניות שונות והפקדת קנטינות לפעילים העצורים. כך למשל העיד עד המדינה כי: **"יש קופה, יש קופה שהם היו עושים מההימורים ופעם בחודש כל החברים היו נותנים חמש מאות שקל, כדי שלא יחסר לאף אחד, וזה היה אצל אילן או אצל יניב מלול, ודרכם היה ניתן להפקיד לכל העצורים, ולדאוג למשפחות" (שם בעמ' 175-174).**

לפיכך, נוכח מעמדו של נאשם 2 בארגון מצאנו כי מתחם הענישה הראוי הינו **בין 3 לבין 5 שנות מאסר בפועל.**

נאשם 3 - אורן אלמקייס

נאשם 3 אף הוא היה דמות מרכזית בארגון, ושלח ידו באופן דומיננטי ומובהק בתחום הכלכלי. כאשר ניהל מקומות הימורים, היה מעורב בפתיחה וסגירה של מקומות הימורים ובגביית חובות הימורים והרשע אף בעבירות מס והלבנת הון ביחס לאותם כספים. מעורבותו של נאשם 3 בניהול הארגון נלמדת אף מכך שלו תפקיד בתשלום לעורכי דין אשר יצגו פעילים בארגון, למשפחות של עצורים והפקדות לקנטינות של עצורים מפעילי הארגון.

מעמדו של הנאשם 3 בארגון נלמד הן מהעבירות בהן הורשע והן מהאזנות הסתר הרבות בהן נשמע כי הוא עוסק

בפעילות בארגון, ובעל תפקיד ומעמד בנושאים הללו. כך למשל נשמע הנאשם 1 משיב כאשר נשאל בעניין ההפקדות לעצורים כי: **"...כן הנה, מחר ב...מחר יהיה...אורן קיבל בשביל כולם הוא מחר מסדר...מפקיד לכולם..."** [28/4/10, 3857, 46140].

נאשם 3 למעשה היה צמוד לנאשם 1 בכל הנוגע לנושאים הכספיים ולתפעול המנוע הכלכלי של הארגון. מכאן שאין בידינו לקבל את טענת בא כוחו של נאשם 3 כי סוג העבירות בהן הורשע אינו מעיד כי נאשם 3 שימש כמנהל שכן מעורבותו הייתה בעיקרה כלכלית, כאשר מצאנו כי הוא היה בעל מעמד בקרב הארגון ואף היה שותף לביצוע עבירות אלימות חמורות בשני מקרים. באחד מהם הורשע בסיוע לניסיון רצח, כאשר הוא נקרא לדגל על ידי נאשם 1 ומגיע וחובר לחברי ארגון אחרים וזאת כדי לחסל את דיאב, אשר "העז" לבוא בדרישות כספיות ולהתעמת עם ראש הארגון- הנאשם 1, ובמקרה נוסף הורשע בקשירת קשר לפשע בעניינו של וקסמן כאשר נאשם 1 מתקשר אל נאשם 3 והאחרון מגיע מיד.

כך עולה אף משלל השיחות שהוקלטו בהאזנות הסתר הקשורות לעניינים כספיים של הארגון.

למשל בשיחה בין נאשם 1 לנאשם 3 הם נשמעים מדברים על חובות של מאה שבעים אלף ₪, ללא כל הסבר לעניין זה מצידם:

"אילן: תקשיב עכשיו כמה הם חייבים מאה שבעים אלף?"

אורן: מאה שישים הבנתי לא?

אילן: מאה שישים? שיביאו לפחות משהו איזה שמונים...לתת להם זריקת הרגעה אחרי זה נראה מה עושים איתם.

אורן: יעני מה? שמונים זהו הם יגמרו ת'חוב?

אילן: לא איזה יגמרו ת'חוב, הלוואי ואני אצליח לסגור להם את זה בשמונים [31/5/09, 2928, 36702] **15:51**.

כך עולה אף משיחות נוספות בהן נאשם 3 עוסק בגביית חובות כפי שצינו בהכרעת הדין (ראה עמ' 391-392).

לפיכך, נוכח מעמדו של נאשם 3 בארגון מצאנו כי מתחם הענישה הראוי הינו **בין 3 לבין 5 שנות מאסר בפועל**.

יחסי הגומלין בין סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה לבין תיקון 113 לחוק העונשין

מעבר לכך שהוכח כי נאשמים 1, 2 ו-3 היו בעלי תפקיד בארגון הפשיעה, הרי ביחס לכל הנאשמים קבענו, כי העבירות בהן הורשעו בוצעו במסגרת פעילותם בארגון הפשיעה. על כן ובהתאם לסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה מצאנו, כי העובדה שהעברות בוצעו במסגרת ארגון פשיעה הינה נסיבה מחמירה לפיה העובר עבירה במסגרת פעילות ארגון הפשיעה, דינו כפל העונש הקבוע בחוק. יצוין, כי כותרת סעיף 3 לחוק הינה **"עבירה במסגרת ארגון פשיעה - נסיבה מחמירה"**.

מכאן, שנסיבה מחמירה זו - העובדה שהעבירה נעברה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, הינה אחת מהנסיבות

הקשורות בביצוע העבירה בהן על בית המשפט להתחשב בקביעת מתחם העונש (ראה סעיף 40ט לחוק העונשין).
נסיבה מחמירה זו תבוא אפוא לידי ביטוי בקביעת מתחם הענישה.

4. אישום 2- קשירת קשר לביצוע פשע

לילה לפני האירוע (בשעה 04:00) נראתה דמות חשודה בסמוך לביתו של הנאשם 1. בהוראתו של הנאשם 1, הנאשם 2 הגיע מיד על מנת לברר במי מדובר. הנאשמים 1 ו-2 הסיקו שמדובר בגורמים עוינים לנאשם 1 שהגיעו על מנת לפגוע בו. למחרת, ביום האירוע, חיפשו הנאשמים אחר הדמות החשודה וכאשר נראה אדם חשוד בסמוך לביתו של הנאשם 1 בשעות הצהריים הנאשמים קשרו קשר לפגוע בדמות החשודה. הנאשם 1 מסר אקדח לנאשם 2 ואמר לו שאם האדם החשוד יעשה פעולה חשודה "שידפוק בו". הנאשם 2 הבחין באדם החשוד עולה במדרגות בניין מגורים, הוא אמר לאנשים שהיו איתו "בואו נוריד אותו, בואו נחסל אותו" ועלה במדרגות בעקבות האדם החשוד, בזמן שהנאשם 3 ואנשים נוספים הגיעו ואבטחו את הבניין. כאשר הבין הנאשם 2 שהאדם החשוד הוא שוטר, הנאשמים ברחו מהמקום. לאחר מכן נפגשו הנאשמים והנאשם 1 החביא את האקדח שמסר לנאשם 2.

טיעוני הצדדים לעונש:

המאשימה ציינה, כי העונש המקסימאלי הקבוע בחוק בגין עבירה של קשירת קשר הוא 7 שנות מאסר ובצירוף סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה הוא 14 שנות מאסר. כמו כן, העונש המקסימאלי בגין עבירת נשיאת נשק הוא 10 שנות מאסר ובצירוף סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה הוא 20 שנות מאסר.

לטענת המאשימה, מדובר בעבירת קשירת קשר ברף הגבוה ביותר, כפסע מהוצאתו לפועל – נאשם 1 כבר מסר את הנשק לנאשם 2 ונאשם 2 כבר יצא לביצוע העבירה וניצב מול קורבנו כשהוא נושא בנשק.

באשר לעבירת נשיאת הנשק ציינה המאשימה, כי הארגון החזיק כלי נשק זמינים בכדי לעשות בהם שימוש בכל זמן נתון, כפי שנעשה באישום זה.

המאשימה ציינה, שמדובר בעבירה מתוכננת היטב שהחלה בסמוך לשעה 04:00 לפנות בוקר ועד שעות הצהריים של אותו יום. חלקם של נאשמים 1 ו-2 הוא הדומיננטי. הנאשם 1 קרא לנאשם 2, עמד עמו בקשר בנוגע לאיתור החשודים תוך שהם משוחחים על האפשרות של שימוש בנשק. בשעות הבוקר הנאשם 1 המשיך לאסוף את חייליו, שלח אותם לחפש אחר החשודים, ועמד בקשר עם הנאשמים 2 ו-3. הנאשם 1 מסר נשק לנאשם 2 בכדי לירות ולרצוח את החשוד שהתגלה כשי וקסמן. הנאשם 2 הוא הרוח החיה והאלימה באירוע מתחילתו ועד סופו. הנאשם 3 הצטרף לקשר ואף הביא עימו חברי ארגון נוספים בכדי לתצפת ולאבטח את הזירה.

המאשימה ציינה, שהנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירה הוא קטלני ולו היה מתמשש הקשר, כשנאשם 2 היה קרוב מרחק קומה אחת מווקסמן, התוצאה היתה צפויה להיות קטלנית. כמו כן, העובדה שהנאשמים לא ייחסו חשיבות לכך שהירי עתיד להתבצע בבניין מגורים ועלולים להיפגע עובדי אורח, מצביעה על תפיסתם וזלזולם בחיי אדם.

בהתאם לאמור, ביקשה המאשימה, לאור חומרת עבירת הפשע (רצח) נשוא הקשר, נשיאת והחזקת הנשק (לגבי נאשמים 1 ו-2) והנסיבה המחמירה שבאישום זה אשר התקיימה במלואה - הנאשמים פעלו כארגון, כל אחד על פי חלקו, לקבוע מתחם ענישה של 7-10 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם 2 ציין, כי בדרך כלל עבירת קשירת הקשר אינה עבירה עצמאית. מבחינת טווח הענישה מדובר על חודשים בודדים בלבד אם לא בעבודות שירות. בנוסף, יש להתחשב בכך שהוא זוכה מעבירה של ניסיון לרצח ולכן יש לקחת בחשבון את העינוי והסבל שהוא עבר עד לזיכוי ואת הסיכון שריחף מעל ראשו.

ב"כ הנאשם 3 טען לגבי ניסיונות הרצח, כי מעורבותו של הנאשם הסתכמה בכך שהיה נוכח. הוא לא אחז נשק ואפילו לא ידע אם באמת קיים כזה, לא חילק תפקידים או נתן הוראות. בניסיון הרצח הנוגע לווקסמן, אף נקבע בהכרעת הדין כי הנאשם 3 לא יצר את הקשר, אלא הצטרף אליו לאחר שכבר נוצר.

דין

הנאשמים 1, 2 ו-3 הורשעו בעבירת קשירת קשר לביצוע פשע. הנאשם 1 הורשע אף בהחזקת נשק בביתו בלא רשות על פי דין להחזקתו ובשיבוש הליכי משפט והנאשם 2 הורשע בנשיאת נשק בלא רשות על פי דין לנשיאתו. כל העבירות באישום זה, בוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

העונש המקסימאלי הקבוע בחוק בגין עבירה של קשירת קשר הוא 7 שנות מאסר ובצירוף סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה הוא 14 שנות מאסר. כמו כן, העונש המקסימאלי בגין עבירת נשיאת נשק הוא 10 שנות מאסר ובצירוף סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה הוא 20 שנות מאסר.

1. כמפורט בסעיף 40ב לחוק העונשין, **"העיקרון המנחה בענישה, הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"**, כאשר חומרת מעשה העבירה הינה בנסיבותיו.

בדברי ההסבר להצעת החוק צוין, כי יחס הולם **"מבטא את עקרון הגמול"**.

2. הנאשמים הורשעו בביצוע עבירות אלימות חמורות. הם קשרו קשר לביצוע אירוע אלים, רק בשל החשד של הנאשם 1 שהדמות החשודה שראה, מתכננת לפגוע בו - ראש הארגון. מהרגע בו נראתה הדמות החשודה, נאשם 1 לא "ידע מנוח", הוא קרא לנאשם 2 בשעה 04:00 לפנות בוקר שיגיע לביתו על מנת לברר במי מדובר. גם לאחר שהדמות החשודה ברח וכלאורה כבר לא היוותה "איום" על הנאשם 1, הנאשמים לא חדלו וביצעו חיפושים נרחבים אחר הדמות החשודה בהוראתו של הנאשם 1.

למחרת, נראה אדם חשוד בסמוך לביתו של הנאשם 1, הנאשם 1 החליט לפעול, כאשר מבחינתו, כל האמצעים כשרים. הוא קרא לנאשמים להגיע, צייד את הנאשם 2 באקדח ואמר לו **"אם הבן אדם עושה משהו חשוד תדפוק בו"**.

הנאשמים 2 ו-3 שפעלו בשטח וראו שהאדם החשוד מתבצר בבניין מגורים, כלל לא ייחסו לכך חשיבות, כאשר גם מבחינתם - כל האמצעים כשרים, גם אקט אלים בבניין מגורים, אליו יכולים להיקלע גם אנשים שלא קשורים כלל לאירוע.

הנאשם 2 היה במרחק של קומה אחת מוקסמן ומה שהניא אותו מלממש את תכניתו היה העובדה שהוא זיהה שמדובר בשוטר. אין לדעת כיצד היה מסתיים האירוע באם הנאשם 2 לא היה מזהה שמדובר בשוטר או באם אכן היה שם אדם אחר.

3. במעשיהם, פגעו הנאשמים בביטחון הציבור, כאשר עלו עם נשק חם במדרגות בניין המגורים. כמו כן, פגעו בזכותו של וקסמן לביטחון ואם הקשר היה ממומש, קרוב לוודאי שוקסמן היה לכל הפחות נפגע.

יש להדגיש, כי וקסמן מילא את תפקידו כשומר בזמן האירוע ולא מתקבל על הדעת ששוטרים המבצעים תפקידם יהיו חשופים לסיכון חיים ממשי, ולו רק בשל העובדה שהם נראים חשודים על ידי גורמים עבריינים.

4. הנאשמים תכננו את ביצוע העבירה וחיפשו אחר הדמות החשודה במהלך כל היום. הסיבה שהניעה אותם לחפש את הדמות החשודה ולקשור את הקשר האלים, היא החשש שמא הדמות החשודה הינה גורם עוין שמעוניין לפגוע בנאשם 1 - ראש הארגון.

הנזק הפוטנציאלי שבקשירת הקשר האלים עלול היה להיות קטלני. הנאשם 2 עלה במדרגות בניין מגורים כשהוא חמוש באקדח ואיתו אנשים נוספים, כאשר הוראת נאשם 1 היתה לירות באדם החשוד באם יבצע פעולה חשודה.

חלקם היחסי של הנאשמים במסגרת קשירת הקשר אינו אחיד.

הנאשם 1 - הנאשם 1 הוא מפקד האירוע, לא רק בשל מעמדו כראש הארגון, אלא כמנהל האירוע בפועל, בעיקר מתוך ביתו - "החפ"ק". הוא הזעיק את הנאשם 2 לפנות בוקר, היה איתו בקשר במהלך האירוע בשעות הבוקר, ניצח על פעולות החיפושים אחר הדמות החשודה במהלך היום והורה לחברי הארגון להשתתף בחיפושים. למחרת, כשנראה האדם החשוד, הוא קיבץ את הנאשמים 2 ו-3 בזירת האירוע, מסר לנאשם 2 אקדח ואף נתן לו פקודות אופרטיביות לביצוע. לאחר האירוע, דאג להסתיר את האקדח ששימש את הנאשם 2 במהלך האירוע.

הנאשם 2 - הנאשם 2 היה מפקד האירוע בפועל בשטח. הוא המבצע העיקרי בפועל מאחורי קשירת הקשר, הכל בהנחיית הנאשם 1. הוא הגיע לביתו של הנאשם 1 באופן מיידי בשעה 04:00 ותכנן לבצע פעולות נגד האנשים החשודים שהיו בסמוך לביתו של הנאשם 1. הנאשם 2 המשיך לחפש אחר האנשים החשודים אף בשעות הבוקר המוקדמות. למחרת, במהלך היום, הוא השתתף בחיפושים אחר האנשים החשודים וכששוב נראה אדם חשוד ליד ביתו של הנאשם 1, שוב הנאשם 2 הוא שלקח את ה"מושכות" לידי ויצא לקראתו חמוש באקדח, הכל בהוראת הנאשם 1. הוא גם אמר לחבריו בחדר המדרגות: "**בואו נוריד אותו, בואו נחסל אותו**". כאשר הנאשם 2 הגיע למרחק של 12 מדרגות מהאדם החשוד והבחין שמדובר בשוטר, הוא שב על עקבותיו.

הנאשם 3 - הנאשם 3 הצטרף לקשר עת השתתף בחיפושים אחר הדמות החשודה במהלך היום ולאחר מכן אף הגיע לזירת האירוע עם אנשים נוספים ואבטח את הבניין, אליו עלה הנאשם 2 יחד עם האחרים.

5. השוטר וקסמן ציין שהרגיש סכנה לחייו ושמע את הנאשם 2 אומר "**בואו נוריד אותו**" או "**בואו נחסל אותו**", אך בשל הספק שמא לא התגבשה כוונת קטילה כנדרש זוכו הנאשמים מחמת הספק מעבירת הניסיון לרצח. לנסיבות אלה יש משמעות בקביעת מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה.

יובהר, קרובים היינו מאוד להרשעה של הנאשמים בעבירה שיוחסה להם בכתב האישום - ניסיון לרצח, ובסופו של דבר, בשל ההתלבטות אם גובשה המחשבה הפלילית הנדרשת, מחמת הספק, זיכינו את הנאשמים מעבירה של

ניסיון לרצח והרשעו בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע. מהקרבה להרשעה בעבירה של ניסיון לרצח ברור שעל פי נסיבות האירוע חומרת העבירה של קשירת קשר לפשע, בה הורשעו הנאשמים, היא ברף הגבוה. הנאשמים התכוונו לפגוע בדמות החשודה והנאשם 2 כבר התקדם לעברה כשהוא נושא אקדח על גופו.

6. הענישה בגין עבירת קשירת הקשר נעה במנעד רחב והיא תלויה בנסיבות קשירת הקשר ובעבירה המוגמרת שלשמה נקשר הקשר בין הנאשמים.

א. ע"פ 5927/11 **אבנר הררי נ' מדינת ישראל**: הנאשמים 1, 2, 3 ו-4 קשרו קשר לביצוע פשע שתכליתו פגיעה במתלונן באמצעות אקדח. הנאשמים עשו תצפית על ביתו של המתלונן ועל בית הוריו מספר ימים לפני האירוע. ביום האירוע, נאשם 1 ונאשם 2 נסעו לביתו של המתלונן, נאשם 1 ברכב ונאשם 2 באופנוע. הם הצטיידו בקסדות, שהו שם במשך כ-40 דקות ונעצרו. בבגדיהם נמצאו כפפה, מכשירי טלפון ניידים מופרדים מסוללות וכרטיסי סים. יום למחרת, נמצא אקדח בסמוך למקום. הנאשמים הורשעו בקשירת קשר לביצוע פשע, נאשמים 1, 2 ו-3 הורשעו גם בעבירות של החזקת ונשיאת נשק והחזקת נכס חשוד.

בית המשפט המחוזי גזר על הנאשמים:

נאשם 1- 5 שנות מאסר (והפעיל בעניינו עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים, שירוצו במצטבר לעונש המאסר שהושת עליו)

נאשם 2 - 3 שנות מאסר (והפעיל עונש מאסר מותנה בן 6 חודשים, שירוצה בחופף לעונש המאסר שהושת עליו)

נאשם 3- 4 שנות מאסר.

נאשם 4 - 15 חודשי מאסר.

בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו והדגיש:

"בענייננו, כאמור, לא ראיתי להכריע בשאלה האם כוונתם של הנאשמים היתה לרצוח את בליסה וצינתי שדי בכך שכוונתם היתה לבצע עבירה מסוג פשע - פגיעה בבליסה באמצעות אקדח, המשתייכת לסוג העבירות שלא ניתן להמעיט מחומרתן או מהסכנה שהן טומנות בחובן לציבור הרחב. לפיכך, מעבר לכך שהמחוקק ראה סכנה עצמאית בעצם קיומו של קשר לבצע פשע, בבואנו לשקול את עונשם של הנאשמים עלינו לתת משקל לסוג העבירה אליה חתר הקשר - ובענייננו עסקין בסוג עבירות חמור ביותר שעל מערכת אכיפת החוק לנסות ולהרתיע מפני ביצוען. חלקם של בתי המשפט במאבק בעבירות מעין אלה הוא באמצעות ענישה מרתיעה.

כל אלה מתלווה החומרה היתרה שעלינו לייחס לעבירות נשק בהן הורשעו הררי, עידן ויעיש. יפים לענייננו דבריו של השופט ע' פוגלמן בעניין חרבוש: "חומרתה של עבירת החזקת הנשק, מקורה בכך שעבירה זאת אינה נעשית לרוב אלא כדי לאפשר ביצוען של עבירות אחרות, שמעצם טבעו של הנשק, כרוכות באלימות או בהפחדה. כשעסקין במי שהעולם הפלילי אינו זר להם - כמו כמה מן המעורבים בערעור שלפנינו... הדברים משנה תוקף". עבירת החזקת הנשק (ונשיאתו, בענייננו של יעיש) איננה עומדת לבדה, והיא מצטרפת לעבירת קשירת הקשר. כל אלה מלמדים על הסכנה לציבור הנובעת מהנאשמים 1-3 שהיו נחושים לממש את הקשר שקשרו. מעשים אלה ראוי שיענו בענישה חמורה

ומרתיעה, במטרה להקטין את הסיכון שבקשירת קשרים מעין אלה בעתיד, וכן את הסיכון שייעשה שימוש קטלני בנשק".

ב. ע"פ 7253/14 גור **פינקלשטיין נ' מדינת ישראל** - ביהמ"ש העליון החמיר את עונש המאסר בפועל שהושת על הנאשם בגין הרשעתו בעבירות שביצע מהכלא במהלך מעצרו, שעניין קשירת קשר לרצח עד המדינה, ניסיון לשידול לרצח של עדי תביעה ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם שנתיים מאסר בפועל בגין עבירות אלה ובית המשפט העליון החמיר בעונשו והשית עליו 66 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הדגיש:

"יהא כלל זה נקוט בדינו: קשירת קשר לרצח וניסיון לשידול לרצח (ובענייננו הצטרפו עבירות נוספות בהקשר זה) הן כאלה שהעונש עליהן צריך להיות ברמה מחמירה מאוד של ענישה; קדושת חיי אדם, אליה נדרש חברנו השופט מזוז בע"פ 3344/14 וידבסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.7.2015), ועליה רוב מלים אך למותר, לא רק מכתובה זאת אלא זועקת זאת. לכן, בכל הכבוד, המתחם העונשי שקבע בית המשפט קמא לאישומים 13-15 נמוך משמעותית מן ההכרח הנורמטיבי, גם בהתחשב בתג העונשי שקבע המחוקק ואליו נדרש חברי. בשקלול הייתי מעמיד את המתחם במקרה דנא בין 4 ל-8 שנות מאסר באישומים אלה. הקלות המדהימה שבה נכון היה המערער (המשיב לעניין זה) "לארגן" את חיסול הזולת מצביעה על מסוכנות המצדיקה חומרה ניכרת בעונש, אך אם בנסיבות לא ימוצה הדין".

ג. ע"פ 8760/07 **מימון אדרי נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית וניסיון לקשירת קשר (רצח).

הנאשם הציע לשוטר סמוי לרצוח אדם שסבר שמסר למשטרה מידע על סם שנתפס בביתו, השוטר הסמוי הציע לו לשכור את שירותיו של "שכיר חרב" לשם כך והנאשם הסכים. בשלב הבא הוצג שוטר מוסווה נוסף בפני הנאשם כ"שכיר-חרב" וזה נסע עם הנאשם ליער כדי לעמוד על נתוני הזירה ולתכנן את הרצח. בתאריך המיועד, הנאשם נסע יחד עם השוטר המוסווה ליער, ואותה שעה היה המערער מצויד בכבל חשמלי, כפפות, מברג ומזמרה. כשהגיע לזירה הוא נעצר על ידי שוטרים.

הצדדים הגיעו להסדר ותחת עבירת ניסיון לרצח הורשע הנאשם בעבירת קשירת קשר. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 7 שנות מאסר ובית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו והדגיש: **"אכן, תקופת המאסר שהושתה על המערער אינה קלה, אולם היא תוצאה של מעשים חמורים להם נתן את ידו. אנו סבורים כי ממערער זה נשקפת סכנה מוחשית לציבור, ועל כן ההחלטה לכלוא אותו לתקופה ממושכת, היתה במקומה".**

7. לאור הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מדיניות הענישה הנהוגה, נסיבות ביצוע העבירה, חלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל ולאור העובדה שמעשיהם של הנאשמים נעשו במסגרת פעילות בארגון פשיעה וכשהנאשם 1 עומד בראש הארגון והנאשמים 2 ו-3 מנהלים בארגון, כאשר כל אחד מהם, על פי חלקו כפי שפורט לעיל, גם היה מעורב בפועל באירוע, על כל המשתמע מכך וכפי שפורט בהכרעת הדין, מתחם העונש ההולם את מעשיו של כל אחד מהנאשמים הוא:

א. נאשם 1 - 6-8 שנות מאסר בפועל.

- ב. נאשם 2 - 6-8 שנות מאסר בפועל.
ג. נאשם 3 - 2-4 שנות מאסר בפועל.

5. אישום 3 - ניסיון רצח דיאב אבו עראר

עסקת רכישת גרוטאת האנייה שנחתמה תחת חסותו של הנאשם 1 השתבשה, לאחר שדיאב שילם כסף עבור האנייה אך לא הצליח להוציא את הברזל שפירק מהנמל. בשל האמור, דיאב "העז" להגיע לביתו של הנאשם 1 שהחליט בשל כך שיש לרצוח את דיאב. הנאשמים 3, 4 ו-7 הוזעקו על ידי הנאשם 1, הצטרפו לקשר הפלילי וביצעו את ניסיון הרצח כמפורט בהכרעת הדין. הגם שמבחינת הנאשמים הם היו כבר מוכנים לביצוע הרצח, הניסיון לא צלח, הן בשל כך שעד המדינה הזהיר את דיאב והן בשל כך שדיאב וחבריו שהיו בנסיעה אחרי עד המדינה, בדרך לאזור בו היו אמורים הנאשמים לירות על רכבם ולרצוח את דיאב, חשדו בנסיבות הנסיעה והסתובבו ונסעו מהמקום.

טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה ציינה, כי עבירת ניסיון הרצח היא אחת העבירות החמורות בספר החוקים והעונש הקבוע בצידה הוא עד 20 שנות מאסר.

הערך החברתי המוגן בעבירה זו הוא עקרון קדושת החיים, שלמות הגוף, שלום הציבור ובטחונו.

המאשימה טענה, כי ניסיון הרצח של דיאב, היה מתוכנן היטב. הנאשם 1 כינס את חייליו והורה להם כיצד לבצע את החיסול. חברי הארגון נחלקו לקבוצות, כאשר לכל אחד היה תפקיד מוגדר. גם באישום זה ניתן ללמוד עד כמה הנשק היה זמין לנאשמים 4 ו-7 אשר בהוראתו של נאשם 1, יצאו להביא את כלי הנשק וחזרו חמושים באקדחים לאחר מספר דקות.

המאשימה ציינה, שאמנם לא נגרם נזק בגוף ובנפש בפועל, אך היו עם דיאב ברכב שני אנשים והירי היה אמור להתבצע תוך נסיעה בכביש ולא מן הנמנע ששלושתם היו מוצאים את מותם או נפגעים באופן קשה.

סיבת ביצוע העבירה הייתה הגנה על מעמדו של הנאשם 1 - ראש הארגון. דיאב העז להגיע לביתו ולכן נגזר דינו למוות.

הנאשם 1 הוא הגורם המרכזי בכל שלב בביצוע העבירה. הנאשם 3 היה שותף בקבלת ההחלטה להמית את דיאב, ליווה את נאשם 1 לאזור ההרים, תוך קבלת דיווחים מהשטח כשהוא והנאשם 1 סומכים על מי שילחץ בפועל על ההדק. הנאשמים 4 ו-7 היו אמורים להוציא את הרצח אל הפועל כשהנאשם 4 נוהג באופנוע והנאשם 7 יורה על דיאב בכדי לגרום למותו.

בהתאם לאמור, ביקשה המאשימה לקבוע את מתחם הענישה בטווח של 14-18 שנות מאסר בפועל.

מנגד טען ב"כ הנאשם 1, כי חלקו של הנאשם 1 בניסיונות הרצח היה משמעותי, אך בפועל לא גרמו המעשים נזק לגוף או רכוש. בהיעדר פסיקה רלוונטית ביחס לעבירת ניסיון רצח במסגרת ארגון פשיעה, הפנה ב"כ הנאשם 1 לפסיקה של עבירה "רגילה" מסוג זה. לדבריו, אמנם חוק המאבק בארגוני פשיעה קובע כפל עונש, אך דבר זה צריך לקבל ביטוי

רק בעת גזירת העונש, ולא בעת קביעת המתחם. הנאשם 1 הפנה לפסיקה בעבירה של ניסיון לרצח, שבה נגזרו עונשים של בין 4 ל-10 שנות מאסר, כאשר בכל המקרים נגרמו לקורבנות חבלות חמורות ואף נכויות קבועות. לדברי הנאשם 1, יש בכך כדי ללמד כי מתחם העונש הראוי בעניינו עומד על 2-6 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם 4 טען, כי לא נורתה אפילו ירייה אחת במהלך האירוע, לא ברור כלל איפה הרצח אמור היה להתרחש, לא ברור למה הוא נכשל, המבצעים לא נפגשו בכלל עם הקורבן המיועד. ניתן לומר אפילו שמדובר בעבירה של ניסיון על גבול קשירת הקשר. למעשה, לא בוצע דבר שהיה בו כדי לסכן את הקורבן המיועד. לטענתו, נסיבות העבירה כפי שתוארה בהכרעת הדין, הן כאלה שהיא דומה לעבירת ניסיון השידול לרצח. הן דומות גם מן הבחינה המהותית וגם מבחינת העונש הקבוע בצדן, כך שניתן ללמוד על העונש הראוי בעניינו, גם מפסיקה שעוסקת בשידול. בהתאם לכך, הפנה ב"כ הנאשם 4 לע"פ 6095/08, שם גזר בית המשפט העליון עונש של 18 חודשי מאסר – תחת 24 חודשים שנגזרו על-ידי ביהמ"ש המחוזי – בגין ניסיון שידול לרצח. כבר עתה אנו מעירים, כי ע"פ 6095/08 שונה מהמקרה שבפנינו בכל פרמטר אפשרי ואינו רלוונטי.

ב"כ הנאשם הדגיש שבמקרה זה, אף אחד מהמעורבים בפרשה לא ירה אפילו ירייה אחת. לכן, יש להשוות את הדין בעניינם לדין החל על מי שרק היה נוכח בעבירות ניסיון לרצח, ולא לדין החל על מי שגם ירה בנשק בעת הניסיון. הפסיקה מלמדת כי על "הנוכחים", מוטלים עונשים קלים יותר.

לגבי תפקידו של הנאשם 4, הצביע ב"כ הנאשם על קשריו הרופפים וקצרי המועד עם חברי הארגון. הנאשם הגיע להתגורר בעיר אילת שלושה חודשים בלבד לפני האירוע שבו הורשע, ועזב את אילת זמן קצר לאחר מכן. בסה"כ, היה הנאשם באילת תקופה של ארבעה חודשים. ברור כי הוא היה זוטר מאוד במסגרת הארגון. וכפי שקבעה הפסיקה – ב"כ הנאשם הפנה לע"פ 2996/09 – יש להבחין בין מדרגים שונים בהיררכיה הארגונית. לא כל מי שהיה באירוע מסוים ראוי לדין זהה. אלא, יש להבחין בין בכירים בארגון לבין זוטרים. והנאשם, כך נטען, היה ללא ספק זוטר שבזוטרים. גם לא ניתן לומר עליו שהיה "פעיל במסגרת" הארגון. הוא היה קשור לניסיון הרצח בלבד, ולא לשום מעשה נוסף. הוא גם לא הרוויח כלכלית מהקשר עם הארגון או מהעבירה שבה הורשע.

ב"כ הנאשם 7 טענה, כי מדובר אמנם בעבירה חמורה, אך האירוע עצמו הוא מינורי. המבצעים לא יצאו לאתר את הקורבן, אלא רק המתינו להופעתו. ובסופו של יום, לא היו לאירוע השלכות כלשהן על הקורבן המיועד. שנית, טענה, כי הגם שהנאשם 7 היה אמור ללחוץ על ההדק, אין להתעלם מכך שלא היה לו אינטרס ספציפי בעבירה, אלא, הוא רק קיבל הוראות וביצע אותן, באופן המתאים למקומו הזניח ביותר בהיררכיה של הארגון. למעשה, חברותו של הנאשם בארגון נמשכה שלושה חודשים בלבד.

ב"כ הנאשם 7 טענה כי הפסיקה שהציגה המאשימה כדי לתמוך בעונשים שביקשה אינה רלוונטית, שכן מדובר בנסיבות שונות בתכלית. למעשה, אין פסיקה בנסיבות דומות, כך שעל בית משפט זה מוטלת המלאכה לקבוע כ"לוח חלק" את העונשים בהתאם לנסיבות.

דין

הנאשמים 1, 3, 4 ו-7 הורשעו בעבירות קשירת קשר לביצוע פשע וניסיון לרצח ונאשמים 1, 4 ו-7 הורשעו אף בעבירת נשיאת נשק. כל העבירות באישום זה, בוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

1. הנאשמים הורשעו בביצוע עבירות אלימות חמורות. חומרת העבירות נעוצה בקלות ובמיידיות בה תכננו ואף ניסו הנאשמים לרצוח את דיאב רק בשל העובדה ש"העז" להתייצב בביתו של הנאשם 1 - ראש הארגון.
2. במעשיהם פגעו הנאשמים בזכותו של דיאב לביטחון, לשלמות הגוף ולחיי. כמו כן סיכנו אף את חייהם של הנוסעים ברכב - מחמד ושריף.
3. זלזול הנאשמים בחיי אדם בא לידי ביטוי במלוא עוצמתו באישום זה. הנאשם 1, גזר "גזר דין מוות" על דיאב באופן מידי עם הגעתו לביתו, משל מדובר בהחלטה שגרתית. הנאשמים התאספו במקום המיועד, על פי הוראתו של הנאשם 1, הנאשם 1 חילק ביניהם תפקידים, כדלקמן:
הנאשמים 4 ו-7 - התייצבו במקום המפגש המתוכנן בהוראת נאשם 1. כמו כן, בהוראתו, נסעו להביא שני אקדחים - אחד נמסר לנאשם 1 והשני נשאר אצל נאשם 7 על מנת לממש את התכנית.
תפקידם באירוע המתוכנן היה, לעקוף את רכבו של דיאב בכביש העוקף באמצעות קטנוע, כאשר נאשם 4 נוהג בו ונאשם 7 אמור לירות בדיאב ולרצוח אותו.
לאחר שנמסר לנאשמים 4 ו-7 שדיאב סירב לנסוע אחר עד המדינה, נאשם 1 הורה להם לחפש את דיאב ו"**לסיים את העבודה**". נאשם 7 שאל את עד המדינה איפה דיאב נמצא, באיזה כיסא ברכב הוא יושב והאם יש איתו עוד אנשים והנאשמים 4 ו-7 נסעו לבצע את הוראתו הקטלנית של הנאשם 1, אך הם לא מצאו את דיאב.
הנאשם 3 - התייצב לפי הוראתו של נאשם 1 במקום המפגש המתוכנן, לקח חלק ברקימת התכנית להביא למותו של דיאב ולאחר מכן הלך עם נאשם 1 לאזור ההרים כאשר נאשם 1 נשא אקדח על גופו, והמתין יחד עם נאשם 1 לקבלת דיווחים מהשטח.
נאשם 3 היה צמוד לנאשם 1 במשך כל האירוע הפלילי. מתחילתו ועד סופו.
כאמור לעיל, **הנאשם 1** הוא שהחליט שיש לרצוח את דיאב בשל התנהלותו והעובדה שהתייצב בביתו. הוא תכנן את האירוע, קיבץ את חברי הארגון במקום המפגש על מנת להוציא לפועל את תכניתו הקטלנית, התווה את השתלשלות האירוע, חילק תפקידים בין חברי הארגון והיה בעל החלק הדומיננטי ביותר ברקימת התכנית הקטלנית.
הנזק שהיה צפוי, באם תכניתם הייתה מתממשת הוא קטלני. ירי לעבר מכוניתו של דיאב, בזמן נסיעה, מטווח יחסית קצר, עלול היה לגרום למותם של דיאב ושל האנשים הנוספים שהיו איתו ברכב - שריף ומחמד.
הנאשמים ידעו שיש אנשים נוספים עם דיאב ברכב, לפחות בפעם השנייה שניסו להוציא תכניתם לפועל. כמו כן, ברור כי הירי על מכונית נוסעת היה עלול לגרום לנפגעים נוספים מתאונה עקב סטיית המכונית מנתיבה. כל זה לא השפיע על תכניתם להביא למותו של דיאב, בכל מחיר.
4. עבירת הניסיון לרצח היא עבירה חמורה מאוד. העונש הנקבע בצידה בחוק העונשין הוא 20 שנות מאסר. מסקירת הפסיקה הנוגעת לעבירת הניסיון לרצח עולה, כי אין מקרה שנסיבותיו מקבילות לנסיבות המקרה שבפנינו ולא ניתנה החלטה הנוגעת לניסיון לרצח במסגרת פעילות בארגון פשיעה, אך מגמת הענישה הנוגעת לעבירה זו, היא מגמה של החמרה.

א. ע"פ 6908/10 **רן דוד נ' מדינת ישראל** - הנאשם החליט להביא למותו של המתלונן, בשל העובדה שהמתלונן אמר למכר של הנאשם "אם אתה חבר של... (הנאשם) אין לך מה לפנות אלי ואין לך מה לדבר איתי". הנאשם יצר קשר עם שני אנשים נוספים והם הגיעו סמוך לביתו של המתלונן, כאשר הנאשם מצויד באקדח. הנאשמים חיפשו אחר המתלונן וכאשר הוא הגיע, הנאשם ירה בו 4 יריות לעיניה של אמו של המתלונן - כדור אחד פגע בזרועו של המתלונן, השני בגבו ושניים נוספים החטיאו את מטרותם. המתלונן נפגע ונאלץ לעבור שני ניתוחים. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 12 שנות מאסר בפועל והתחשב בעובדת היותו אב צעיר לפעוטות אשר נולדו במהלך מעצרו. בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו.

מקרה זה דומה למקרה שבפנינו בסתמיות ובקלות שבהחלטה להביא למותו של אדם, אך יש לציין, כי מחד גיסא, במקרה שבפנינו בסופו של יום, גם אם לא בזכותם של הנאשמים, לדיאב וחבריו לא נגרם נזק גופני אך מאידך גיסא, שלא כמו בע"פ 6908/10, הנאשמים פעלו במסגרת ארגון פשיעה, על כל ההחמרה הנדרשת כתוצאה מכך.

ב.ע"פ 11068/08 **מדינת ישראל נ' אמיר סנקר** - הנאשמים נסעו במשך כמה ימים באזור בו נוהג לשהות המתלונן. ביום האירוע החליפו מכוניות, חבשו כובעים שחורים ונצפו נוסעים לאט במורד הרחוב בו שהה המתלונן והסתכלו על המתלונן ללא הפסקה. הנאשמים ניסו להימלט מהשוטרים שהיו במקום אך נעצרו לבסוף על ידי המשטרה, ברכבם נמצא רובה גנוב דרוך ולא נצור, 3 מחסניות מלאות בכדורים וחבילה של כפפות לטקס. אחד מהנאשמים נהרג כאשר נמלט מהשוטרים וירה לעברם.

בית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשמים בעבירות קשירת קשר לביצוע פשע, נשיאת נשק בלא רשות על פי דין וסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה במזיד והשית על הנאשמים עונש של 8 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המאשימה, הרשיע את הנאשמים בעבירת הניסיון לחבלה בכוונה מחמירה והשית עליהם עונש של 10 שנות מאסר בפועל.

יש לציין, כי הגם שבמקרה שבפנינו הורשעו הנאשמים בעבירה חמורה יותר, עבירת הניסיון לרצח ואף ביצעו זאת במסגרת ארגון פשיעה, יש במקרה זה קווים מקבילים למקרה שבפנינו בכל הנוגע לקשירת הקשר, ההכנה וההצטיידות באקדח לקראת ביצוע העבירה.

ג. ע"פ 310/09 **שלום שטרית נ' מדינת ישראל** - הנאשם ושלושה אנשים נוספים קשרו קשר לרצוח את יעקב אלפרון, בשליחותם של אחרים. לשם כך, החליטו הקושרים לייבא לישראל רוצחים שכירים מבלארוס, שהסתננו לארץ. לאחר הגעתם, דאגו הנאשם ואחרים לספק להם דירת מסתור, מסמכים מזויפים לצורך זהות בדויה, כלי רכב ואמצעי לחימה מגוונים. לאחר שנעצרו החשודים מבלארוס, נתגלו בדירה פאות, שפמים, כפפות וכן מצבור של כלי נשק מכל הסוגים - אקדחים, לבנות חבלה, רימונים, תחמושת ועוד. הנאשם נעצר תוך כדי שהוא העביר לנהג מונית שקית ובה רימון רסס ושתי אצבעות חומרי חבלה.

הנאשם הורשע בשורה ארוכה של עבירות נשק, זיוף מסמכים בכוונה לקבל דבר, התחזות לאחר, הלנה וסיוע לכניסה לישראל שלא כדין, קשירת קשר לרצוח את אלפרון וניסיון לרצוח את אלפרון.

בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של 17 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו והדגיש:

"ניסיון החיים מלמד, לצערנו, כי אזרחים תמימים שנקלעו ל"קו האש" בסכסוכים פנימיים של עבריינים, נפגעו ואף מצאו את מותם. לכן, אין מנוס אלא להחמיר בענישה בעבירות כגון דא, הן בהיבט ההרתעתי והן בהיבט של שמירה על שלום הציבור".

ערים אנו לכך שנסיונותיו של מקרה זה, חמורות יותר מנסיבות המקרה שבפנינו והנאשם אף הורשע בעבירות חמורות יותר מהעבירות בהן הורשעו הנאשמים שבפנינו. עם זאת, יש להדגיש, כי רציונל ההחמרה בענישה בעבירות מסוג זה רלוונטי אף למקרה שבפנינו.

על בית המשפט להתייחס בחומרה ל"סגירת חשבונות" בין עבריינים המגלים זילזול בחיי אדם ומוכנים להוציא לפועל רצח על כל פגיעה נחזית בכבודם או מעמדם.

דיאב נסע ברכבו עם שני אנשים נוספים, ועד המדינה אף העיד שכאשר נאשם 1 שלח את הנאשמים 4 ו-7 לחפש אחריו בפעם השניה, הם שאלו אותו האם יש איתו אנשים נוספים ברכב ולאחר מכן, נסעו חמושים לחפש את דיאב ו"לסיים את העבודה". יתרה מכך, החיפוש אחרי דיאב נעשה ברחבי העיר אילת (ולא בכביש העוקף לפי תכניתם המקורית) ובנוסף לשני האנשים שהיו עם דיאב ברכב יכלו להיפגע אף עוברי אורח נוספים.

הידיעה שישנה אפשרות, קרובה לוודאי, שהם יפגעו באנשים נוספים, לא הרתיעה את הנאשמים מלנסות להוציא את תכניתם אל הפועל ולהביא למותו של דיאב בכל מחיר.

ד. ראינו לנכון לציין פסיקה העוסקת בניסיון לשידול לרצח, בשל העובדה שישנם קווים מקבילים בין תיקים מסוימים העוסקים בעבירת ניסיון השידול ובין האישום שבפנינו שעניינו עבירת הניסיון לרצח. בית המשפט העליון ציין לא אחת, כי:

"העובדה שהעונש המרבי שקבע המחוקק בגין ניסיון לשידול לרצח זהה לעונש שנקבע בגין ניסיון לרצח, עשויה להצדיק היקש (בשינויים המחויבים), מהענישה הנוהגת בעבירת הניסיון לרצח לענישה שיש להנהיג בעבירת הניסיון לשידול לרצח". אך בד בבד הדגיש כי **"הפסיקה בעבירה של הניסיון לרצח רבה וענפה יותר מזו שבעבירת השידול לניסיון לרצח, והיא מאופיינת בגישה מחמירה וברמת ענישה גבוהה. ההיקש מהענישה הנוהגת בעבירת הניסיון לרצח הוא "בשינויים המחויבים", שכן קיימים טעמים לנטייה להחמיר יותר בענישה בגין ניסיון לרצח לעומת בגין השידול לניסיון לרצח, אך עדיין יש לזכור שהמחוקק ראה שתי עבירות אלה כבעלות חומרה זהה"** (ראו לעניין זה ע"פ 3344/14 לוי וידבסקי נ' מדינת ישראל).

ע"פ 6253/04 דוד דהרי נ' מדינת ישראל - המערער הורשע בניסיון שידול לרצח, קשירת קשר לביצוע פשע ועבירות נלוות בשל כך ששכר את עד התביעה העיקרי לבצע רצח באמצעות אקדח ותחמושת שמסר לעד. העד גרם למעצרו שלו על ידי המשטרה כשהאקדח והתחמושת ברשותו. הרצח לא הוצא אל הפועל. בגין עבירות אלה הושתו עליו 8 שנות מאסר בפועל בבית המשפט המחוזי, תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות ומצבו הרפואי הקשה. בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו, תוך מתן דגש על מצבו הרפואי של הנאשם והדגיש:

"השילוב של ניסיון לשידול עם מסירת הנשק לידי של המבצע הפוטנציאלי מצביע על כך שהמערער

הינו חסר עכבות ומוכן להרחיק לכת עד כדי הבאת אחרים לביצוע רצח עבורו".

ע"פ 3344/14 לוי וידבסקי נ' מדינת ישראל - המערער היה בהליכי גירושין מאשתו והם התגוררו בנפרד. המערער הודה ששידל קטין שהגיע לחנות שלו כלקוח לרצוח את אשתו. הקטין חשף זאת בפני המשטרה. שוטר מוסווה יצר קשר עם המערער והציע לו לבצע את הרצח. המערער נפגש איתו, הביע את רצונו לגרום למותה של אשתו, מסר לו תמונה שלה ופרטים מזהים נוספים. בית המשפט המחוזי קבע, כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין 5 ל-9 שנות מאסר בפועל ולאור מצבו הנפשי ונסיבותיו האישיות של המערער, הושת עליו עונש של 6 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו והדגיש: "איני סבור שבית המשפט החמיר עם המערער יתר על המידה; אדרבא, בית המשפט נטה מידה של חסד עם המערער, בשל נסיבותיו האישיות, כאשר גזר את עונשו ברף הנמוך של המתחם".

כאמור, אין ספק שנסיבות האישום שבפנינו חמורות יותר משני המקרים לעיל, גם בשל העובדה שעסקין בניסיון לרצח וגם בשל העובדה שהנאשמים ביצעו את עבירת הניסיון לרצח במסגרת ארגון פשיעה. אך יש בהם כדי לשקף את החומרה שיש לייחס לעבירות אלימות שנועדו לפגוע בגופו של אדם ובחיייו, גם במקרים בהם התכנית העבריינית נעצרה עוד בשלב הראשוני ולהוגה התכנית לא היה תפקיד בפועל במימוש התכנית העבריינית (שלא כמו במקרה שלנו).

5. לאור הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מדיניות הענישה הנהוגה, נסיבות ביצוע העבירה, חלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל ולאור העובדה שמעשיהם של הנאשמים נעשו במסגרת פעילות בארגון פשיעה וכשהנאשם 1 עומד בראש הארגון על כל המשתמע מכך וכפי שפורט בהכרעת הדין ונאשם 3 מנהל בארגון, מתחם העונש ההולם את מעשיו של כל אחד מהנאשמים הוא:

א. נאשם 1: **11-13 שנות מאסר בפועל.**

ב. נאשם 3: **6-8 שנות מאסר בפועל.**

ג. נאשם 4: **8-10 שנות מאסר בפועל.**

ד. נאשם 7: **8-10 שנות מאסר בפועל.**

6. אישום 4 - הדחה בחקירה

הנאשם 4 ודיאב אבו ערר שהו יחד בתא מעבר בכלא "איילון". הנאשם 4 חשש שדיאב ראה אותו באירוע המתואר באישום השלישי, וניסה לגרום לדיאב להימנע מלזהות אותו במסדר הזיהוי שאמור היה להיערך לו באותו יום. נאשם 4 הורשע בעבירה של הדחה בחקירה שלא במסגרת ארגון פשיעה.

לטענת המאשימה, הערך המוגן בעבירה זו הוא ההגנה על טוהר ותקינות ההליך השיפוטי. ההדחה קשורה לאישום

חמור מאוד של ניסיון רצח במסגרת ארגון פשיעה, ואם נאשם 4 היה מצליח לעשות זאת הרי שהנזק שהיה נגרם היה משמעותי.

המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה בטווח של חצי שנה - שנה וחצי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם 4 טען, כי למרות שעברה תקופה לא קצרה בין עבירת הניסיון ברצח לבין עבירת ההדחה בחקירה, יש לקבוע כי מדובר באירוע אחד, שהרי מדובר באותו מכלול. בכל מקרה, גם אם יחליט בית המשפט כי מדובר באירוע נפרד, מדובר בעבירה שלא בוצעה במסגרת ארגון פשיעה. וביחס לעונש הראוי בגינה, הצביע ב"כ הנאשם 4 כי נסיבותיה מעמידות אותה על המדרג הנמוך ביותר של עבירות ההדחה, שכן אין מדובר בהדחה יזומה על-ידי הנאשם.

דין

1. הנאשם 4, חשש שדיאב יזהה אותו כמשתתף בניסיון הרצח של דיאב במסגרת מסדר התמונות שהיה אמור להתקיים באותו יום וניסה להניע את דיאב שימסור הודעת שקר לחוקרי המשטרה ויגיד שאינו מזהה את הנאשם 4.

אמירת שקר בודעין בחקירה משטרתית, או ניסיון להשפיע על אחר לעשות זאת, פוגעים בערך החברתי של גילוי האמת ושל עשיית משפט צדק. הם אף עלולים לפגוע בתקינותה של החקירה הקונקרטית שבמסגרתה נאמר השקר ועקב כך לפגוע באינטרס עשיית הצדק ובטוהר ההליך הפלילי בכל שלביו.

עבירות מסוג זה הינן בעלות פוטנציאל נזק משמעותי בניהול הליך משפטי ויש בהן כדי להביא להכשלתו ואף להטעיית גורמי האכיפה השונים, לרבות בית המשפט.

הגם שהנאשם 4 לא ביצע עבירה זו במסגרת ארגון פשיעה, ברור כי הוא ניצל את מעמדו ואת העובדה שדיאב יודע מי הוא ולמי הוא קשור, על מנת לנסות ולהשפיע על עדותו של דיאב.

2. בפסיקה הודגשה תכלית עבירת ההדחה בחקירה, כאשר הערך החברתי של גילוי האמת ועשיית משפט אמת עומד בבסיסה.

א. רע"פ 7153/99 אלגד נ' מדינת ישראל פ"ד נה (5) 729- המערער, שוטר במקצועו, נפצע במהלך קטטה במועדון. המערער היה מעוניין להסתיר את דבר נוכחותו במועדון בליל הקטטה מחשש שייחשד שעבד במועדון ללא היתר, ולכן סיפר כי נפגע בביתו. המערער אף שכנע את חברו אשר עבד במועדון שבחקירתו במשטרה לא יזכיר כי המערער שהה במועדון ויימנע מלציין את פציעתו, וכך עשה החבר. בשל כך הורשע המערער בעבירות של שיבוש הליכי משפט והדחה בחקירה ונגזר עליו עונש מאסר על-תנאי של 5 חודשים והתחייבות על-סך 5,000 ש"ח, שלא יעבור במשך 3 שנים אחת מן העבירות שבהן הורשע. כן הוטל על המערער קנס בסך 5,000 ₪. הרשעתו אושרה בבית המשפט המחוזי ובבית המשפט העליון.

במקרה שלנו נסיבות ביצוע העבירה חמורות יותר, שכן הנאשם ניסה להסתיר את מעורבותו בניסיון לרצח. כמו כן, ניסה להשפיע על דיאב תוך כדי ניצול כוחו ומעמדו.

ב. ע"פ 4660/14 פלוני נ' מדינת ישראל - הגם שבעניין זה דובר על עבירות מין שביצע אב בבנותיו, בית המשפט קבע מתחם נפרד לעבירת ההדחה, כאשר בעימות בחקירה במשטרה, המערער סימן לבתו תנועות שלילה באצבעו מתחת לשולחן, ובכך ניסה להניא אותה מלגולל את שביצע בה באוזני השוטרים. בית המשפט קבע, כי יש בכך כדי לפגוע בערכי שלטון החוק וחקר האמת וקבע מתחם ענישה של עד 6 חודשי מאסר בפועל.

3. לאור הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות ביצוע העבירה, מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין הוא **בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות עד שנת מאסר בפועל**.

7. אישום 5 - ניסיון רצח יוסי מלכה

בעקבות הגעתו של יוסי מלכה לאילת, הנאשמים 1 ו-6 קשרו קשר להביא למותו, בסיועו של עד המדינה. הם תכננו באיזה אופן יעשו זאת ואף ניסו להוציא את תכניתם אל הפועל והצטיידו בכלים המתאימים לשם כך, אך בדרך לביצוע העבירה עד המדינה דיווח לרכז המודיעין על התכנית והשלוחה נעצרה.

המאשימה טענה, כי עבירה זו תוכננה בקפידה, הנאשם 6 הגיע מירושלים לאילת על מנת לבצע, הנאשם 1 הסביר לנאשם 6 ולעד המדינה כיצד העבירה תבוצע, הוא בחר את מקום ביצועה וחילק תפקידים לכל אחד מהמשתתפים. התכנון כלל גם אמצעים לביצוע הרצח - כרטיסי סים חדשים, קסדות וכפפות. אמנם בפועל לא נגרם נזק, אך הנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירה הוא אדיר.

הסיבה לביצוע העבירה היא חיסול חשבונות בין ארגוני פשיעה. הנאשם 1 ניסה להוציא לפועל את החיסול כ"מחווה" לחברו הטוב עקא שמסוכסך עם יוסי מלכה, במסגרת השירות שנתן נאשם 1 לארגוני פשיעה מחוץ לאילת.

בהתאם לאמור, ציינה המאשימה, כי עוצמתה של הנסיבה המחמירה היא ברף הגבוה וביקשה לקבוע את מתחם הענישה בטווח של 14-18 שנות מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם 1 הפנה לדברים שטען במסגרת טיעוניו לעונש בגין עבירת ניסיון הרצח של דיאב והדגיש כי גם באירוע זה בפועל לא נגרם כל נזק כתוצאה ממעשיו של הנאשם 1 ולכן מדובר באירוע שהוא ברף התחתון של החומרה. עוד ציין שבפועל הנאשמים לא החזיקו בנשק והמתלונן כלל לא הגיע למקום המיועד.

ב"כ הנאשם 6 טען, כי הנאשם 6 הורשע בניסיון רצח בדעת רוב. עם זאת ראוי להדגיש כי אף לדעת הרוב מדובר במקרה שהוא צעד אחד מעבר לשלב ההכנה, מעבר לגבול האפור שבין הכנה לביצוע. בהשוואה לפסק הדין, בתיק אחר בפני בית משפט זה, של מוטי אברהמי שירה בעד המדינה מספר כדורים אשר נידון אף הוא בפני בית המשפט, כאן אין שימוש בנשק ואין ירי, הנאשמים חשבו בטעות שמלכה אמור לעבור שם אך הוא לא היה אמור לעבור שם. גם אם הנאשמים לא היו נעצרים והיו מצליחים להגיע למקום בו היו אמורים לירות, הנזק שהיה עלול להיגרם הוא אפסי כי מלכה לא אמור היה להיות שם. כלומר מדובר על ניסיון רצח ברף התחתון ביותר. עפ"י עיקרון ההלימה יש לבדוק את

הנזק שנגרם ואחר כך את הנזק שאמור היה להיגרם ובמקרה הזה אפילו לא נורתה ירייה.

נוסף לכך, יש להתחשב בכך שהנאשם 6 לא היה חלק אינטגרלי מהארגון, הוא לא ניהל עם חברי הארגון את חיי היום יום שלו ולא התפרנס מהם, כלומר מדובר פה על עבירה נקודתית.

ב"כ הנאשם 6 הוסיף, כי העובדה שהנאשם 6 הורשע בעובדות אישום 6 במסגרת תיק אחר שנוהל במחוז ירושלים ושם הגיעו להסדר טיעון ולאחר מכן הואשם באישום זה, כאשר מדובר על אותה הפרשה, יש לתת לכך משקל בגזירת העונש.

דין

הנאשמים 1 ו-6 הורשעו בעבירה של ניסיון לרצח. נאשם 1 אף הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, החזקת נשק ושיבוש הליכי משפט. העבירות באישום זה, בוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

1. הנאשם 1 והנאשם 6 קשרו קשר לרצוח את יוסי מלכה ואף ניסו להוציא תכניתם אל הפועל ורק בשל הדיווח של עד המדינה לרכז המודיעין ומהירות התגובה של המשטרה תכניתם לא התממשה.

במעשיהם פגעו הנאשמים בזכותו של יוסי מלכה לביטחון, לשלמות גופו ולחיו.

הנאשמים תכננו לירות על מכוניתו של יוסי מלכה, בעודה בנסיעה ואלמלא התערבותם של רכז המודיעין והמשטרה, יוסי מלכה, היה נפגע בגופו וייתכן שאף היה נהרג. גם משתמשים נוספים בדרך היו עלולים להיפגע עקב כך.

2. נסיבותיו של אישום זה מעידות על מסוכנותו של ארגון הפשיעה, וקשריו עם גורמים עברייניים, אף מחוץ לאילת.

התכנית לרצוח את יוסי מלכה היא תוצר של חיסול חשבונות בין עבריינים - כפי שפורט בהכרעת הדין. בין העבריינים הירושלמים, יוסי מלכה מצד אחד ועקא ונאשם 6 מנגד, קיים סכסוך ונאשם 1 שהוא חברו של עקא, מעוניין לסייע בפתרון אלים של סכסוך זה והחליט להביא למותו של עקא "שהעז" להגיע לאילת.

הקלות והמידיות של ההחלטה להביא למותו של אדם אחר היא בלתי נסבלת ומבטאת את הזילזול שהנאשמים בכלל והנאשם 1 בפרט מייחסים לחיי אדם.

הנאשמים תכננו את דרך הפעולה, את מקום ביצוע העבירה והצטיידו בכלים המתאימים לשם ביצוע העבירה, לרבות קסדות, כובעי גרב, וסטים וכפפות. הנאשם 1 אף דאג שיוטמן נשק בסמוך למקום ביצוע העבירה, זאת על מנת שהנאשמים לא יצטרכו להתנייד ברחבי העיר כשהם נושאים בנשק.

הגם שהנאשם 1 היה "המוח" מאחורי התכנית והוא זה שהסביר לנאשם 6 ועד המדינה את אופן ביצוע התכנית, הרי שחלקם המתוכנן של הנאשמים בביצוע העבירה היה כמעט זהה - שניהם היו אמורים לארוב ליוסי מלכה בחולות ולירות על רכבו כאשר הוא יגיע למקום ביצוע העבירה המיועד.

הנאשם 1 תכנן את ביצוע העבירות בשל קשריו עם עקא והרצון להעמיק ולחזק את מעמדו בעולם התחתון. הנאשם 6 היה שליח של עקא, שהגיע על מנת לסייע לנאשם 1 להוציא את התכנית אל הפועל.

הגם שבפועל לא נגרם נזק כתוצאה מביצוע העבירות, הנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירות הוא עצום. הנאשמים לא יכלו לדעת האם יוסי מלכה יהיה לבד ברכבו והאם יעברו במקום עוברי אורח. שיקול זה כלל לא נלקח בחשבון ברקימת התכנית העבריינית. הרצח לא יצא אל הפועל רק בשל מעצרם של הנאשמים על ידי המשטרה שפעלה על פי הדיווח של עד המדינה.

3. ראו דיון במגמת הענישה הנהוגה בעבירת הניסיון לרצח באישום השלישי- ניסיון הרצח של דיאב.

4. לאור הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מדיניות הענישה הנהוגה, נסיבות ביצוע העבירה, חלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל, והעובדה שהנאשמים ביצעו את העבירות במסגרת ארגון פשיעה וכשהנאשם 1 עומד בראש הארגון, מתחם העונש ההולם את מעשיו של כל אחד מהנאשמים הוא:

הנאשם 1: **9 - 11 שנות מאסר לריצוי בפועל**

הנאשם 6: **9 - 11 שנות מאסר לריצוי בפועל.**

8. אישום 6 - סיוע לחבלה בכוונה מחמירה

האחים חנניב והנאשם 6 קשרו קשר לדקור את יוסי מלכה כששהה באילת. הם ביקשו את רשותו של הנאשם 1 לממש את תכניתם והנאשם 1 הצטרף לקשר ואף מסר לנאשם 6 סכין שבאמצעותה יוציאו את תכניתם אל הפועל. כמו כן, ביקש מעד המדינה לחבור אליהם ולסייע להם בביצוע המשימה.

המאשימה ציינה, כי חלקו של נאשם 1 בעבירה זו הוא מרכזי - מתוקף תפקידו כראש הארגון, הוא נתן אישור, במסגרת העבירות שביצע הארגון למען ארגונים מחוץ לאילת, לפגוע ביוסי מלכה. אלמלא היה מאשר את ביצוע העבירה היא לא היתה יוצאת לפועל. הוא גם תרם תרומה ממשית להוצאתה לפועל, בכך שנתן לנאשם 6 סכין בכדי לבצע את העבירה.

לאור עוצמת הנסיבה המחמירה בביצוע עבירה זו, המאשימה ביקשה לקבוע אתמתחם הענישה בטווח של 4-8 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם 1 טען, כי יוסי מלכה כלל לא יצא מבית המלון והיות והיו שוטרים רבים בפתח המלון הפעולה נזנחה. העימות בפועל היה עם שי שטרית וגם הוא כלל לא נפגע, לפיכך עוצמת וחומרת האירוע הן ברמה מופחתת.

דין

הנאשם 1 הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סיוע לחבלה בכוונה מחמירה ומתן אמצעים לביצוע פשע(הנאשם 6 הועמד לדין בגין מעשים אלה במסגרת הליך אחר). כל העבירות באישום זה, בוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

1. הנאשם 1 נתן אישור, "מתוקף מעמדו" כראש ארגון פשיעה באילת, לדקור את יוסי מלכה, כאשר שהה בבית מלון באילת. במעשיו, פגע הנאשם 1 בזכותו של יוסי מלכה לחיות בביטחון ובשלמות גופו.

2. אישום זה מהווה ביטוי נוסף לקשריו של הנאשם 1 עם גורמים עברייניים מחוץ לאילת ורצונו להעמיק את

קשריו ומעמדו בעולם התחתון. כמו כן, הוא מבטא את מעמדו בעיר אילתכראש ארגון שיש לו סמכות לאשר או לא לאשר "מבצעים" של עבריינים אחרים בעיר אילת.

3. הגם שהנאשם 1 לא היה מי שיזם את התכנית לפגוע ביוסי מלכה, חלקו בביצוע העבירה דומיננטי ומידת השפעתו על הקושרים היתה רבה, שכן הוא נתן את האישור לעשות זאת ואף מסר לנאשם 6 סכין שהחזיק בביתו על מנת שיבצע את העבירה באמצעותה. כמו כן, הנאשם 1 "תגבר" את האחים חנניב ואת הנאשם 6, כששלח את עד המדינה, שהיה שייך לארגון של הנאשם 1, לסייע להם בביצוע העבירה.

הגם שבסופו של יום לא נגרם נזק ליוסי מלכה, הנזק הפוטנציאלי שבביצוע העבירה הוא משמעותי. הקושרים כבר הגיעו לזירת העבירה המתוכננת, כאשר הם חמושים בסכינים. הם הבחינו בנוכחות של שוטרים ומאבטחים במקום והחליטו לעזוב את המקום, אך כשראו את שי שטרית (חבר של יוסי מלכה) ביציאה מן המלון, רצו לעברו חמושים בסכינים על מנת לדקור אותו, הוא הצליח בקושי להימלט לתוך המלון והקושרים נאלצו לחזור לרכבם.

4. העונש הקבוע בצידה של עבירת הניסיון לחבלה בכוונה מחמירה הוא עד 20 שנות מאסר בפועל (ראה סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין). לפי סעיף 32 לחוק העונשין עונשו של המסייע הוא מחצית העונש הנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי של העבירה ובמקרה זה - עד 10 שנות מאסר בפועל.

עבירת הסיוע לחבלה בכוונה מחמירה הינה רחבת היקף. במקרה זה חלקו של המסייע - הנאשם 1, מכריע וקריטי. אמנם הוא לא המבצע בפועל אך הוא הרוח החיה, הוא מאשר את ביצוע העבירה, שולח את המבצעים בזירה וגם מצייד אותם בסכין.

א. ע"פ 5195/11 **גיאורגי קריניאן נ' מדינת ישראל** - בין קבוצת הנאשמים לבין קבוצת צעירים יריבה התגלע סכסוך אלים. ביום האירוע קבעו שתי הקבוצות להיפגש בגן ציבורי. לקראת המפגש הצטיידו נאשמים 1 ו-2 באקדחים, כאשר הבחינו השניים בבני הקבוצה היריבה ירו לעברם מתוך כוונה לפגוע. המערער נכח באירוע מבלי שירה בעצמו בנשק. הקבוצה היריבה נמלטה מהמקום. בגין מעשים אלה הורשע המערער על פי הודאתו בעבירות קשירת קשר לגרימת חבלה חמורה וסיוע לחבריו בגרימת חבלה בכוונה מחמירה והושתו עליו שנתיים מאסר בפועל.

בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו והדגיש את העובדה שחלקו של המערער בביצוע העבירות היה זוטרי יחסית, את נסיבותיו האישיות ואת העובדה שהודה בביצוע העבירות.

יודגש, כי חלקו של הנאשם 1 במקרה שלנו, חמור יותר וגדול יותר מחלקו של המערער בע"פ 5195/11. יתרה מכך, הנאשם 1 ביצע את העבירות במסגרת פעילות בארגון פשיעה ומכוח תפקידו בארגון.

ב. ע"פ 5124/08 **טארק ג'אבר נ' מדינת ישראל** - במוקד הערער ניצבת פרשה מקיפה שבה היו מעורבים 16 נאשמים, שנטען כלפיהם כי עסקו בפעילות עבריינית מגוונת. בין הנאשמים נכלל גם המערער. המערער פנה לנאשם 1 וסיפר לו, כי הוא חושד שאשת אחיו של המערער נפגשת עם מישהו אחר. הנאשם 1 הבטיח למערער שיטפל בזה וביקש ממנו להביא לו אקדח ממקום מסוים והמערער עשה זאת. הנאשם 1 מסר את האקדח לשני אנשים שסרים למרותו וביקש מהם לירות באותו אדם. כאשר השניים הבחינו בו, ירו לעברו ונמלטו מהמקום. המערער הורשע בביצוע עבירה של ניסיון חבלה בכוונה מחמירה והושתו עליו בבית

המשפט המחוזי 3 שנות מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט העליון הפחית את עונשו לשנתיים מאסר בפועל והדגיש:

" אין להתעלם מחלקו השולי יחסית במעגל העברייני. נכון הדבר כי אילולא יוזמתו של טארק, לא היתה יוצאת לפועל התכנית לפגוע בעיסאווי, שכן לא נטען כי לג'מאל היה סכסוך עימו. אולם, גם בנסיבות אלה, חלקו הממשי של טארק התמקד בפנייה אל ג'מאל ובהעברת כלי הנשק לג'מאל...המערער לא היה חלק מן ההתארגנות העבריינית הכוללת, מושא כתב האישום..."

יש להדגיש, כי גם מקרה זה קל באופן משמעותי מהמקרה שבפנינו. הנאשם 1 היה בעל חלק מרכזי במעגל העברייני ובהתארגנות העבריינית הכוללת, הוא ליווה את התכנית העבריינית, ואף סיפק להם את הסכין שהיתה בבעלותו ומכאן הרשעתו גם בעבירת קשירת הקשר, בניגוד למקרה שהובא לעיל.

יתרה מכך, גם כאשר הקושרים האחרים חזרו מזירת העבירה וסיפרו לנאשם 1, כי אין באפשרותם להשלים את המשימה, היות ויש שוטרים ומאבטחים בכניסה למלון בו שוהה יוסי מלכה, הנאשם 1 לא וויתר על הוצאת התכנית אל הפועל וביקש מעד המדינה שיתלווה אליהם ויבדוק האם יש במקום שוטרים או מאבטחים והאם הוא מכיר אותם.

ג. ע"פ 7528/13 ראד אלאטראש נ' מדינת ישראל - המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ניסיון לגרימת חבלה בכוונה מחמירה, נסיעה בפזיזות, גניבת בקר והחזקת כלי פריצה. המערער, יחד עם אחרים, ניסה לגנוב עגלים מרפתות. הוא הכניס את העגלים לרכבו ונתבקש לעצור על ידי שוטרים שהיו במקום. בתגובה החל המערער בנסיעה פרועה וכאשר הגיע למחסום משטרה, עלה עם רכבו על המדרכה, בזמן ששוטר עמד עליה, השוטר נאלץ לסור מדרכו של רכב המערער כדי לא להיפגע ממנו.

מתחם הענישה הועמד בעניינו על טווח של 3-5 שנות מאסר. בקביעת העונש בתוך המתחם הובאו בחשבון הודאתו של המערער, חרטתו, נסיבותיו האישיות הלא קלות, העדר עבר פלילי, והעובדה שמדובר בצעיר בן 21 אשר שהה בתנאי מעצר מכבידים. העונש נקבע ברף התחתון של מתחם והוא הועמד על 3 שנות מאסר. בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו וקבע:

"בימ"ש המחוזי לא שנה משלא נתן משקל לקולה לכך שהעבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק היא עבירת ניסיון. סעיף זה קובע כי מי אשר מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין או בנשק מסוכן או פוגעני אחר, דינו מאסר עשרים שנים. להבדיל מעבירת ניסיון רגילה (לפי סעיף 25 לחוק), שהיא אינה ביצוע מושלם של היסוד העובדתי של עבירה פלונית, סעיף 329(א)(2) לחוק קובע כי עצם הניסיון לפגוע באדם באמצעים המצוינים בסעיף מהווה עבירה מושלמת, ללא צורך בתוצאת פגיעה או בנזק. העונש המרבי בגין עצם ניסיון זה הוא 20 שנה, בדומה ליתר סעיפי הסעיף, משכך העובדה שהמעשה האזור הוא עצם הניסיון אינה כשלעצמה שיקול מחייב לקולה".

בעניינו מדובר באירוע בעל נסיבות חמורות בהרבה. הנאשם 1 תכן לפגוע ביוסי מלכה במסגרת קשריו עם גורמים עבריינים אחרים. כמו כן, הדבר נעשה במסגרת ארגון פשיעה.

5. לאור הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מדיניות הענישה הנהוגה, נסיבות ביצוע העבירה, חלקו היחסי של הנאשם 1 בביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל ולאור העובדה שמעשיו נעשו במסגרת פעילות בארגון פשיעה וכראש ארגון הפשיעה, על כל המשתמע מכך וכפי שפורט בהכרעת הדין, מתחם העונש ההולם את מעשיו הוא **3-7 שנות מאסר.**

9. אישום 7 - סחיטת מועדון הריבירו

במסגרת אישום זה הורשע הנאשם 1 בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, בשל כך שסחט באיומים את בעליו של מועדון "הריבירו" באילת (להלן: "**הריבירו**") במשך כ-15-20 חודשים (בין השנים 2010-2011), כאשר העבירה נעברה במסגרת ארגון הפשיעה אשר עמד בראשו. במסגרת סחיטה זו אשר בוצעה על ידי הנאשם 1 באמצעות עד המדינה, קיבל הנאשם 1 מבעליו של הריבירו - גיא אברהם וירון פורטר מידי שבוע כ- 8,000 ₪ ובמשך כל התקופה סך של כ- 384,000 ₪.

ב"כ המאשימה טענה כי מדובר בסחיטה ברף הגבוה ביותר, שכן נאשם 1 הורה לבעלי הריבירו להעביר לרשותו כספים אשר הרוויחו בזיעת אפם במשך תקופה ארוכה בשל אמתלה שהם לקחו ממועדון "הקלרה" שנסגר את העובדים, וזאת בשל כך שהיה לנאשם 1 קשר למועדון הקלרה. הנזק שנגרם הוא כלכלי ונפשי - גיא אברהם בפרט וגם יתר מנהלי המקום, חיו בחרדה יומיומית שמא יפגעו אם לא יצליחו לספק את דרישותיו של נאשם 1. היא ציינה כי לדידה מדובר בנסיבה המחמירה ברף הגבוה שכן הסחיטה התאפשרה רק בשל האימה שחשו בעלי ועובדי המועדון מהארגון ומהנאשם 1 העומד בראשו, לאור המוניטין האלים שרכש הארגון.

המאשימה ציינה, כי העונש המרבי בגין סחיטה באיומים הוא 9 שנות מאסר, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני הפשיעה העונש המקסימאלי הוא - 18 שנות מאסר. המאשימה ביקשה לקבוע את מתחם הענישה בטווח של 9-14 שנות מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם טען כי במסגרת אישום זה מבחינת הנזק יש להתייחס רק אל גיא אברהם שהעיד בעניין כאשר אין להתייחס אל ירון פורטר כניזוק בהתאם לעדותו בבית המשפט. הוא הוסיף כי למעשה נאשם 1 דאג שהמועדון יתפקד ולא יהיה מי שיעשה "בלאגן" במועדון ושהחובות ישולמו ומכאן שבעליו של הריבירו יצאו נשכרים מהעניין.

דין

הולדתה של פרשת הסחיטה באישום זה היא בזיהוי הזדמנות על ידי הנאשם 1 לסחיטה של מועדון הריבירו. נאשם 1 ידע כי שניים מעובדיו של מועדון "הקלרה" לשעבר עברו לעבוד במועדון הריבירו, לאחר סגירתו של מועדון "הקלרה". לאור האמור ובשים לב לכך שאותם שניים מכירים את הנאשם 1 ואת הארגון באילת ובשל הקשר של נאשם 1 לשלומי ואזנה (אשר היה מבעלי מועדון הקלרה וזה נסגר לאחר מותו), מצא הנאשם 1 קצה חוט שדרו זמם להגיע אל בעלי המועדון. וכפי שתיאר זאת עד המדינה: "**היה הזדמנות לחלוב את הריבירו (...)** **היה מישו מבפנים שיכול להשפיע עליהם ולהסביר להם בדיוק מי זה אילן, היה שם בחור אילתי שיודע מי זה אילן בן שטרית**" (פרוטוקול 29.12.13 עמ' 512 שורה 19-22) וכי הנאשם 1 פשוט: "**הוא רצה אחוזים ומשכורת**" (פרוטוקול 29.12.13 עמ' 512 שורה 10). המסר כי הנאשם 1 דורש שיועברו אליו 50,000 ₪ לחודש, הועבר לגיא אברהם - בעליו של המועדון, כאשר "הוסבר" לו כי עליו לשלם את הכסף, אחרת יפגע הנאשם 1 בו ובמשפחתו. כך למעשה, נאשם 1 ניצל את

המוניטין שלו ושל הארגון שהוא עומד בראשו, לצורך סחיטת מועדון הריבירו.

אשר לחלקו בביצוע העבירה, הנאשם 1 הוא זה אשר יזם את המעשה, והוא זה ששלח את עד המדינה כדי ליצור את אותו ערוץ לסחיטה בינו לבין מועדון הריבירו. מלבד האיום כי נאשם 1 יפגע בבעליו של המועדון צוין בפניהם, כי במידה ולא יועבר התשלום הם "יעשו בלאגן" במועדון הריבירו ויפגעו בבעליו. מעבר לכך, כפי שעולה מעדות עד המדינה לא היה מדובר במניע כלכלי בלבד: **"אם לא היו משלמים את הכסף, אילן היה נפגע לו האגו והכבוד שלו והעסק היה הולך להם לטמיון אז לא שווה להם בכלל"** (עמ' 180 להכרעת הדין). מכאן שביצוע מוצלח של הסחיטות העשירו את המוניטין של הנאשם 1 ולא רק את כיסו. מעבר לכך, ההלוואות והסחיטות שימשו כמנוע של הארגון והעצימו אותו הן מבחינה כלכלית והן מבחינה תדמיתית.

בעליו של הריבירו הסכימו לשלם את כספי הסחיטה מתוך חשש ופחד לחייהם והמשך פעילותו של המועדון אשר היה מקור פרנסתם. גיא אברהם הסביר את הסיבה לתשלום ואת החשש מאיומו של הארגון בראשו של הנאשם 1 **"ליאור הסביר לי שזה ארגון גדול, ואני לא מטומטם, אני יודע שזה עולם מסוכן. הוא אמר לי שזה עולם תחתון, ושלא מתעסקים איתם, ושגם עליו איימו"** (עמ' 156 להכרעת הדין).

כתוצאה ממעשים אלו נגרם לבעליו של המועדון נזק רב - כלכלי ונפשי. במשך תקופה ארוכה העבירו בעליו של הריבירו מדי שבוע סך של כ 8,000 ₪ במעטפות ובמזומן ובסך הכל סכום כולל של 384,000 ₪. מעדותו של גיא אברהם ניכר היה כי הוא חי בתחושה של פחד וחשש מן הנאשם 1 וכי אותו חשש לשלום ולשלום משפחתו, העמיד אותו כנסחט בהרגשה של אין אונים, וכי אין לו אלא להמשיך לשלם את אותם דמי חסות, אם הוא רוצה שלא יאונה לו רע.

בנוסף יש לשים אל לב כי בענייננו קיימות שתי נסיבות מחמירות: האחת נוגעת לעובדה שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה, והשנייה היא כי הנסחטים ביצעו את דבר הסחיטה ופעלו על פיה- דבר המהווה נסיבה המחמירה את העונש בהתאם לסעיף 428 לחוק העונשין מ-7 שנים ל-9 שנים. הנסחטים נסחטו במשך חודשים ארוכים, תחת אותו איום של פגיעה בהם וכשהם חשים, באופן טבעי לגמרי, כמי שנלכדו ברשת ולא מצליחים להיחלץ ממנה.

קיומה של מערכת משומנת אשר מסמנת לה למטרה בעלי עסקים תמימים על מנת לסחוט אותם, הינה רעה חולה ומסוכנת. גזלת כספם ופרנסתם של אזרחים אשר כל חטאם הוא בכך שרצו להתפרנס בכבוד ולהצליח בעסקיהם תוך הטלת אימה, וחשש לפגיעה בחייהם או בחיי הקרובים להם, ללא כל הצדקה היא תופעה אשר על מדינה מתוקנת לפעול בכל כוחה כדי להוקיעה.

"עבירות של סחיטה בכוח ואיומים, בכלל, ושל אנשי עסקים, בפרט, הן עבירות קשות ומכוערות, שככל הנראה רק מקצתן נחשפות ומגיעות לידיעת רשויות החוק. לכך התייחס השופט ח' כהן בע"פ 724/76 אברג'יל נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(1) 141, 144 (1977):

"מתרבים והולכים המקרים הבאים לפני בית-משפט זה אשר בהם נרתעים עדים מלהעיד על מעשי פשע מפחד נקמת הפושעים; והסחיטה של כספים באיומי פגיעה בגוף ונפש, והשתלטות הבריונים האלימים על ענפי מסחר אלה או אחרים או על שכונות מסוימות בערים, היתה לתופעה נפוצה, בחינת כסדום היינו לעמורה דמינו... מנוי וגמור עמנו לעשות כל אשר לאל ידינו כדי לשים קץ להפקרות בריונית זו. בתי-המשפט מצווים לעמוד בפרץ מפני המתנכלים לניהול ענייני הצדק וביצוע החוק. אולי יהא בידי עונשי מאסר לתקופות ארוכות כדי להרתיע את השתלטנים הללו ודומיהם ולשכנעם שעבריותם אינה משתלמת; אולי יהא בהם כדי לחזק ידי קרבנותיהם לבוא ולהעיד נגדם ללא מורא ופחד". [ע"פ 6785/09 עידן זוארץ נ' מדינת ישראל, פ"ד סד (2) 751 (02.02.2011)].

עבירות מסוג זה ובייחוד כאשר הן מבוצעות במסגרת ארגון פשיעה פוגעות באושיות מדינת חוק, בתחושת הביטחון של האזרחים, בחירותם של בעלי עסקים ובכלכלה החופשית. עבירות אלו פוגעות אף בחירותו של הפרט ובחופש הבחירה של הקורבן אשר חושש לפנות אל המשטרה ומעדיף להמשיך ולשלם את כספי הסחיטה.

"מעשיהם של המערערים מצויים בקו התפר שבין עבירת הסחיטה באיומים לבין עבירה על חוק המאבק בארגוני פשיעה. כל אחת מן העבירות האמורות חמורה היא כשלעצמה. השילוב ביניהן יוצר סיכון חדש לחברה, אשר עוצמתו רבה והוא מחייב החמרה בענישה. אם בכוחה של הסחטנות לערער על אושיות החוק, הרי שהדבר נכון שבעתיים עת עסקינן בסחטנות במסגרת פעילות של ארגון פשיעה" [ע"פ 6368/09 מתן זקן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (12.07.2010)].

לצורך בחינת מדיניות הענישה הראויה בחנו את מדיניות הענישה במספר פסקי דין בהם הוצגו מקרים דומים.

עוד נפסק בע"פ 5769/14 **יונתן אלרואי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.9.2015) כי:

"העבירות בהן הורשע המערער על פי הודאתו הן קשות וחמורות ומצדיקות הטלת ענישה מוחשית הכוללת רכיב ממשי של מאסר בפועל. סחיטה באמצעות איומים פוגעת באופן ניכר בשלום הציבור, בשגרת חייו ובביטחונו. עבירה זו פוגעת במרקם חייהם של הנסחטים, במישור האישי והכלכלי. המבצע אותה בוחר לעשות לעצמו דין עצמי ופוגע בקניינו ובחירותו של קורבן העבירה ... מסכת האיומים שאותה מפעיל הסוחט כלפי הנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט "קשר של שתיקה" אשר יקשה עליו להתלונן. מדיניות ענישה מחמירה עשויה לסייע בשבירת קשר השתיקה. יש בכוחה לתמרץ את הנסחט להתלונן ולהרתיע את הסוחט. על חשיבותה של מדיניות זו עמד השופט א' לוי בע"פ 6774/01 מדינת ישראל נ' אלעלוין (1.1.2011) [פורסם בנבו], בהתייחסו לתופעת סחיטת בעלי עסקים באיומים, בפוסקו כדלקמן:

"רק לעתים רחוקות אוזר הקורבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז מתלונן לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסוים אשר נמצא כי חטא, אלא גם להעביר מסר לציבור בכלל, ולאלה שחוטאים בעבירות מן הסוג הזה בפרט, כי עבריינים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה".

בעניין **מתן זקן הנ"ל** - נקבע לגבי מתן זקן כי הוא נמנה על שורות ארגון הפשיעה של אסי אבוטבול ופעל מטעמו במסגרת הסחיטה כאשר נשלח על ידי אחד מבכירי הארגון לעורך הדין של הנסחטים על מנת שיסביר לו אודות ההשלכות מאי היענות לדרישות הארגון להעביר את הכסף ובנוסף לשיחות איומים. הוטלו על מתן זקן 3 שנות מאסר וקנס של 25,000 ₪.

ת"פ 21432-04-14 **מדינת ישראל נ' איתן חייא** [פורסם בנבו] (25.2.2016) - דובר על מספר פרשיות סחיטה חמורות מאוד כאשר למי שיזם את הסחיטות והיה המנוע מאחוריהן - איתן חייא קבע בית המשפט מתחם ענישה שבין 3-5 שנים והוטל עליו עונש של 5 שנות מאסר בגין מעשה הסחיטה (כאשר בסחיטות שחומרתן פחותה מתחם של 18 חודשים ל - 3 שנים). קיים דמיון בין התנהלותו של הנאשם המרכזי להתנהלות ארגון פשיעה, אם כי יש לזכור כי העונשים שם הושתו בלא שהתקיימה הנסיבה המחמירה המנויה בסעיף 3 לחוק - בכך שהעבירה התבצעה במסגרת ארגון פשיעה.

בע"פ 728/13 **מוחמד עווידה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.11.2013) - אמג'אד אחד המערערים בפסק דין עמוד 38

זה הורשע בשתי עבירות של סחיטה באיומים אחת כלפי עורך דין אשר ייצג אותו וכלפי בעל קרקע אליה פלש אחד הנאשמים האחרים וכן בעבירות של שידול להצתה ושידול לסחיטה באיומים כלפי עו"ד אחר. בית המשפט דחה את הערעור על העונש שהוטל עליו - 5.5 שנות מאסר בפועל **כאשר ציין כי מדובר ברף הנמוך של הענישה, וכאמור אף שם לא מדובר בעבירות שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה, כפי שבעניינו.**

בע"פ 5769/14 **אלרואי נ' מדינת ישראל** שאוזכר לעיל הוטלו על המערער 60 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע במסגרת הסדר טיעון בשני אישומים של סחיטה באיומים במסגרתם איים על שני מתלוננים כי הוא בעל משרד חקירות ואסף חומרים המעידים כי הם מבליים במועדונים עם בחורות. יצוין כי העונש שם הושת לאחר שהמערער הודה במעשים במסגרת הסדר טיעון, שלא כפי שבעניינו.

בע"פ 7166/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (24.2.2016) הורשע המערער בעבירה של סחיטה באיומים וכן בזיוף בכוונה לקבל דבר ושימוש במסמך מזויף, כאשר הוא ובת זוגתו סחטו בעלים של צימר בו שהו לאחר ששידלו את בעל הצימר לבצע אקט מיני עם הנאשמת (בת הזוג) כאשר המערער מצלם זאת ועל בסיס תמונות אלו ניסה לסחוט את בעל הצימר. בית המשפט השית על המערער עונש של 40 חודשי מאסר בפועל. יצוין כי העבירה לא בוצעה במסגרת ארגון פשיעה.

במקרה דנא קיימת חומרה מיוחדת בכך שמדובר בעבירה שנעשתה תוך שימוש מובהק במוניטין של הארגון והתאפשרה בשלו; תוך החלת קודים של עולם עברייני על אזרחים תמימים; תוך פגיעה קשה בביטחון האישי והציבורי ובפעילות כלכלית חופשית; כאשר מדובר בסוג העבירות המאפיינות התארגנויות עברניות. נדמה כי בדיוק למקרים מסוג זה נחקקה הנסיבה המחמירה בחוק המאבק ועל כן יש להחילה כאן ברובד הגבוה - קרוב לכפל העונש.

נוכח האמור, לאחר ששקלנו את נסיבות המקרה שבפנינו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה, במידת אשמו של הנאשם 1 ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכן בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, מצאנו כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הינו **בין 6-8 שנות מאסר.**

10. **אישום 8 - סחיטת עסק הארליך**

במסגרת אישום זה נאשמים 1, 5 ו- 8 הורשעו בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה ועבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין אף היא בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

כנגד נאשם 5 הוטלו ההליכים לאחר שברח מן הארץ לאחר מתן הכרעת הדין.

תחילתו של אישום זה בסכסוך שנתגלע בין אמיר דעבול לבין רחלי בן שיטרי, אשר היו באותה עת הבעלים של - מסעדה בשם "ארליך" באילת. בשל אותו סכסוך פנה בנה של רחלי, שניר בסירי, לעד המדינה אותו הכיר, וזאת בשל כך שידע כי עד המדינה קשור לארגון הפשיעה ולנאשם 1, על מנת שיפעל להרחקתו של אמיר דעבול מהעסק בתמורה לתשלום שרחלי תעביר לארגון.

טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה הדגישה והבחינה בין חלקם של כל אחד מהנאשמים בפרשה: אשר לנאשם 1 טענה, כי הוא נתן את האישור לעד המדינה לבצע את הסחיטה והורה לו לקחת עמו את בנו - נאשם 5 - לבצע את הסחיטה. אלמלא אישורו של נאשם 1 הסחיטה לא הייתה יוצאת לפועל.

לגבי נאשם 5 ציינה, כי שימש כידו הארוכה של אביו, ראש הארגון. רחלי העידה, כי בפגישה עם נאשם 5 ועד המדינה, נאשם 5 היה הדומיננטי ואף קיבל לידיו 15,000 בגין ביצוע העבירה, אותם חלק עם עד המדינה.

אשר לנאשם 8, טענה כי תפקידו של נאשם 8 היה מרכזי ודומיננטי בביצוע עבירת הסחיטה באיומים. רחלי העידה שפנתה לנאשם 8, בו ראתה חבר, אשר לו מעמד בארגון הפשיעה והוא מקורב מאוד לראש הארגון- אילן בן שטרית. אף בדבריו של דעבול במשטרה בלטה מעורבותו של נאשם 8 אשר שימש כדמות מרכזית ובלט חששו של אמיר דעבול למסור את שמו של נאשם 8 למשטרה. ב"כ המאשימה הוסיפה, כי העובדה שהנאשם 8 שימש כעובד ציבור בעיריית אילת, בו בזמן שהוא משתייך לארגון פשיעה ומבצע עבירות חמורות במסגרתו, יש בה נסיבה מחמירה נוספת. על כן ביקשה לקבוע מתחם ענישה בטווח של 4-8 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם 8 הדגיש בראשית דבריו, כי בהתאם לסעיף 40א לחוק על בית המשפט לקצוב את העונש בהתאם לראיות שבתיק. הוא הוסיף כי כל עוד לא ניתן גזר הדין בית המשפט לא קם מכיסאו ולכן הוא שב והעלה את הטענה כי יש לבטל את הרשעת הנאשם 8 באישום זה בשל טענת הגנה מן הצדק, שכן לטענה זו לא ניתנה כל התייחסות בהכרעת הדין. לדידו טעה בית המשפט כאשר דחה טענה זו תוך שקבע, כי הנאשם 8 ביצע עבירה של סחיטה באיומים במסגרת ארגון פשיעה, בעוד שביחס לרחל בן שיטריט שהיא זו ש"שכרה" את שירותי הארגון, לא נעשה דבר ואף לא הוגש נגדה כתב אישום. הוא הוסיף כי חלקו של נאשם 8 הינו שולי לעומת חלקה של רחל שהיא היוזמת של הסחיטה והמאיימת העיקרית, וחלקו קטן אף לעומת חלקו של עד המדינה. אף באותו מפגש במלון מרידיאן נאשם 8 לא היה דומיננטי אלא אולי רק הרים את קולו והוא אף לא השתתף במפגש בירושלים בו נפגש עד המדינה עם אמיר דעבול. מכאן הוא סבור שדרישת התביעה לקבוע מתחם שבין 4 ל-8 שנים היא מוגזמת. עוד ציין לבד מטענת הגנה מן הצדק הרי העובדה שרחלי לבסוף לא הועמדה לדין, יש לה השלכה על קביעת מתחם העונש שכן מדובר בנסיבה הקשורה לביצוע העבירה, אשר נוגעת להתנהגות גורמי האכיפה.

לדבריו, כל חלקו של נאשם 8 היה בכך שהוא אמר לרחל שהוא יעזור לה עם דרישת התשלום. אין כל ראיה שמצביעה על כך שהנאשם ביצע פעולה כלשהי עבור אילן ודודו בן שיטריט בעיריית אילת או התערב לטובתו במכרזים. מעבר לכך אין שום ממצא קונקרטי שמצביע על פעילות הנאשם 8 בארגון מעבר לאישום זה. ב"כ של הנאשם טוען, כי המסקנות באשר למעורבותו של הנאשם בכל עניין הסחיטה ניזונה מעדות שמועה של דעבול. על כן, עתר ב"כ הנאשם 8 לקבוע כי מתחם הענישה הראוי הינו בין ביטול הרשעה לעבודות שירות. הוא הוסיף כי כאשר מדובר במי שאינו בראש הארגון ואינו מנהל בארגון אזי התוספת המקסימאלית לעונש היא 25%, כאשר במקרה זה חלקו של נאשם 8 הוא מינורי.

דין

אישום זה מגלה תמונה של בחירה באלטרנטיבה של כוח, אלימות ושכירת עבריינים כדי שיפעלו בדרכים בלתי לגיטימיות ועברייניות לקדם אינטרסים עסקיים מסויימים- בענייננו רצונה של רחלי ששותפה- דעבול יצא מן העסק. במדינת חוק מתקנת קיימים מוסדות וגורמים חוקיים אליהם ניתן לפנות במקרה בו מתגלע סכסוך בין שותפים לעסק, ואין להלום פתרון סכסוכים עסקיים באלימות, באיומים ובסחיטת הקרבן עד לקבלת התוצאה הרצויה. במקרה דנא נגלה בפנינו,

גוף עברייני - ארגון פשיעה מוכר מאוד בעיר, אליו ניתן לפנות ולרכוש "שירותי סחיטה בכוח, הטלת אימה ואיומים". רחלי בן שיטריט ובנה עשו שימוש "בשירות" זה ועל כן פנו אל עד המדינה כמי שמקושר לארגון הפשיעה וביקשו "סיוע" על מנת להרחיק את אמיר דאבול מן העסק. לאחר שפנו אליו ועל מנת שיוכל להתחיל לפעול, פנה עד המדינה אל ראש הארגון - נאשם 1 על מנת לקבל את אישורו לביצוע הפעולה. למעשה ללא אישורו של נאשם 1 לא היה יוצא המבצע אל הפועל, שכן כפי שציין עד המדינה **"הכל עובר דרך אילן. הכל"** (עמ' 183-185 להכרעת הדין). נאשם 1 אף ציוות את בנו, נאשם 5, אל עד המדינה כדי שישמש כידו הארוכה בעניין הזה ויפעל יחד עמו. מכאן שנאשם 1 אף שלא פעל באופן ישיר אל מול רחלי ואמיר, הוא אשר נתן את האישור לפעול והוא אשר קיבל את התשלום בגין ביצוע הסחיטה. כפי שצינה רחלי, נאמר לה על ידי נאשם 8 - **"כן, שזה עובר לאילן, הוא כל הזמן גם התקשר אליי ואמר לי שאילן התקשר אליו ושואל מה עם הכסף, הוא קצת דחק ב"** (עמ' 217 להכרעת הדין).

באישורו של נאשם 1 פנו עד המדינה ונאשם 5 יחד אל רחלי בדרישה שתשלם 30,000-40,000 ₪ בתמורה להטלת אימה על אמיר כדי שזה יתרחק מהעסק.

נאשם 8 אשר עבד באותה תקופה בעיריית אילת, נכנס אל התמונה לאחר שרחלי בן שיטריט פנתה אליו בבקשה שסייע לה עם דרישת התשלום, שהציבו בפניה עד המדינה ונאשם 5, שכן הסכום שנדרש היה גבוה עבורה. מרגע הפניה אל הנאשם 8, אותו רחלי הכירה כמי שקשור אל נאשם 1 ולארגון, כל ההתנהלות הייתה מול נאשם 8, כאשר עד המדינה ונאשם 5 גם קיבלו חלק מן התשלום ממנה. הנאשם 8, נאשם 5 ועד המדינה הטילו אימה על אמיר דעבול שיתרחק מהעסק. כתוצאה ממעשים אלו גרמו הנאשמים נזק לאמיר דעבול אשר חשש לחייו ויצא מן העסק בהפסד כלכלי, חשש זה עוד ניכר גם בעת שאמיר דעבול העיד בבית המשפט ומכאן ברורה השפעתו של אותו חשש על אמיר.

אשר לחלקו של נאשם 8 בביצוע העבירות תיאר זאת אמיר דעבול בחקירתו במשטרה: **"הוא אותו אחד שהיה בפגישה באילת. הוא עשה את כל הבלגן, והוא הצינור בינה לבין החבר'ה האלה, והוא גבה ממנה כסף בשביל לתת להם"** (עמ' 28, ש' 12-14). עוד העיד אמיר דעבול ביחס לנאשם 8 כי: **"יש מישהו שעובד עבודה חוקית, ונראה בן אדם נורמטיבי, והוא הסמרטוט הכי גדול פה"** (עמ' 28, ש' 28-29) (עמ' 187 להכרעת הדין); וכי: **"הוא היה הצינור לכל הקבוצה. רחלי מכירה אותו, הוא הכיר לה אותם. הוא הפנה, הוא טיפל, הוא עשה את כל הסיפור"** (עמ' 67, ש' 24-26). מכאן שאף שהנאשם 8 הצטרף כביכול בשלב מאוחר יותר, הרי הוא זה שגבה את הכספים לבסוף, לחץ על רחלי להעביר את הכספים לנאשם 1, ולמעשה הוא זה שאפשר את קשירת הקשר וביצוע מעשה הסחיטה והיה החוליה המקשרת בין רחלי לארגון הפשיעה.

כפי שצינו בהכרעת הדין, מעשה הסחיטה והקשר משתרעים על כל המסכת העובדתית, כך שגם הנאשם 8 היה חלק ממנה והמשיך בביצוע תוכנית הסחיטה. כמו כן, הנאשם 8 נטל חלק בפגישה במלון מרידיאן והיה בה דומיננטי כאשר לפגישה זו היה חלק חשוב במכלול תוכנית הסחיטה. חשוב אף לציין כי נאשם 8 הוא זה שהעביר לבסוף את הכסף ליתר הנאשמים ולעד המדינה. על מעמדו של נאשם 8 בארגון והעובדה שהיה מקורב לנאשם 1- ראש הארגון, ניתן ללמוד מדברי עד המדינה לפיהם מרגע שנאשם 8 נכנס לתמונה, הוא אמר לו שיזוז הצידה והוא יגבה את הכספים מרחלי, ועד המדינה מיד נסוג ופינה לו את הזירה, דבר המלמד על מעמדו.

ממד נוסף לחומרה בעניינו של נאשם 8 הוא היותו עובד עירייה וחלק מרשויות השלטון באותה עת, כאשר במקביל הוא פועל בשיתוף פעולה עם נאשם 1 וארגון הפשיעה בראשותו.

העובדה כי עובדי ציבור מבצעים עבירות פליליות, אף במסגרת ארגון פשיעה פוגעת באמון הציבור במערכת הציבורית

ולמעשה אף פוגעת ביסודותיו של שלטון החוק ומערערת אותן. מעבר לכך, על אף שלא הואשם בכך מן הראיות עולה כי נאשם 8 אשר שימש כעובד בכיר יחסית בעירייה ניצל את מעמדו כדי לקדם את ענייניו של הנאשם 1, כך למשל התערב נאשם בקשר לקונטיינר שהונח בחוף ואף קבע לנאשם 1 פגישה עם ראש העיר. יתרה מזאת, הנאשמים באישום זה התבססו על המוניטין של הארגון אשר שמו וקיומו ידועים לכל בעיר אילת, כדי להוציא לפועל את הסחיטה. מכאן שעולה מאישום זה כי שמו של הארגון בעיר אילת, "הלך לפניו" כארגון המספר "שירותי איום וסחיטה בכוח" כאשר הסחיתות היו חלק מהמנוע הכלכלי של הארגון. יש להתייחס בחומרה לכך שהמדובר בארגון אשר משמש גוף העוסק במתן שירותים מסוג זה, שכל כולם הטלת אימה ופחד ופגיעה קשה בשלומם ובביטחונם של אזרחים, תוך הצבת אלטרנטיבה של פתרון סכסוכים באמצעים עבריינים ואללימים, במקום על ידי רשויות החוק.

עבירות אלו במסגרתן קושרים מספר אנשים קשר לצורך ביצוע סחיטה כאשר העבירות מבוצעות במסגרת ארגון פשיעה יש בהן כדי לפגוע ביסודות החברה ובאושיות שלטון החוק, בחירות הקורבן ובחופש הבחירה שלו. כאשר פעמים רבות הנסחט מעדיף, בשל החשש לשלומם, להיכנע לסחיטה מאשר לפנות אל המשטרה. כמו כן, באישום זה פגעו בנאשמים בעקרון הכלכלה החופשית ותחושת הביטחון הכלכלי והעסקי.

בנוסף, כפי שצוין לעיל כאשר עבירות מסוג זה מבוצעות כחלק מארגון פשיעה על ידי מי שהוא חלק מרשויות השלטון, הרי שיש בכך פגיעה קשה עוד יותר בשלטון החוק ובאמון הציבור ברשויות השלטון.

"...המלחמה בפשיעה מעין זו נועדה להיאבק בהשחתת המערכת הציבורית, ובעירוב המושגים של הון ושלטון (הצעת חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ב-2002, ה"ח 3155, 762). במקרים כאלה, כשהמוסד העברייני משתלט על הספירה הציבורית, נפגם גם אמון הציבור במערכת וכל התשתית של הוגנות מנהלית, שוויון וסולידריות חברתית נסדקת" [ע"פ 3647/13 רוז'ה זפרני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (02.02.2014)]

זאת ועוד, ביחס לאישום זה טען הנאשם 8 להגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית בהגשת כתב האישום כנגדו בעוד שכנגד רחלי בן שיטתית לא הוגש כתב אישום כאשר היא זו שיזמה את הסחיטה של דאבול והיא זו שפנתה אל הארגון לבצעה וכי במקרה דומה הורשע המערער שפנה לארגון פשיעה לצורך ביצוע סחיטה ונגזרו עליו 3 שנות מאסר. אכן טענה זו נשללה על ידינו בהכרעת הדין (עמ' 457 להכרעת הדין) עם זאת מצאנו כי יש להתחשב בעניין זה לטובתו של הנאשם 8 בקביעת מתחם הענישה. לעניין זה נפנה ל:

אשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסוג זה, נוסף על הפסיקה שצוינה בעניין האישום השביעי הרי ניתן להפנות אל פסיקה נוספת:

בע"פ 2580/14 אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.09.2014) המערערים קשרו קשר עם שני נוספים, בכדי לגבות כספים בגין המחאות חוזרות בדרך של סחיטה באיומים, הטרדות טלפוניות והפחדות. על אחד המערערים אשר הורשע על פי הודאתו בשמונה עבירות של סחיטה באיומים וקשירת קשר לביצוע פשע והוטל עונש של 40 חודשי מאסר לריצוי בפועל, כאשר העבירה לא בוצעה במסגרת ארגון פשיעה.

נוכח האמור, לאחר ששקלנו את נסיבות המקרה שבפנינו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה, במידת אשמים של כל אחד מהנאשמים 1 ו- 8 ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכן בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה. מצאנו כי מתחם העונש ההולם במקרה זה בנוגע **הינו בין 2-4 שנים.**

11. אישומים 9-12 - סחיטות שבוצעו על ידי הנאשם 2:

נאשם 2 אשר הפעיל עסק של מתן הלוואות בריבית נשך - הצ'ינג', נהג במסגרת פעילותו לסחוט ולאיים על הלווים ממנו לאחר שלא עמדו בתנאי החזר התשלום. ארבעת האישומים דלהלן עוסקים בסחיטות על רקע זה.

את מעשיו של הנאשם 2 בארבעת האישומים מאפיין מכנה משותף רחב, בכך שהנאשם סוחט את המתלוננים, תוך שהוא נוקט באלימות מילולית ו/או פיזית כלפי המתלוננים, מאיים עליהם באופן מטיל אימה, בכך שישלח להם אנשים שידקרו אותם, "יזיין" אותם, יפגע בהם או בבני משפחתם, ידקור אותם וכי "חבל להם על הזמן" עד שחלק נמלטו אף מהעיר אילת.

אישום 9 - סחיטת מיכאל מלכה

במסגרת אישום זה הורשע נאשם 2 בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה. הפרשה החלה לאחר שהמתלונן, מיכאל מלכה, לוה כספים מנאשם 2. בגין הלוואות אלו שילם מיכאל מלכה ריבית בגובה 8-10%, כאשר הנאשם 2 דרש ממנו ריבית יומית של כ 150 ₪. לאחר ששילם במשך תקופה ממושכת, יצא כי כבר שולם על חשבון החזר ההלוואה שהייתה בגובה של כ 35,000 ₪ - סך של 150,000 ₪, וכל אלו נזקפו בעיקר לטובת הריביות, לפי הדרך בה נקט הנאשם 2. לאחר ששילם סכום זה במשך שנים, פנה מיכאל לנאשם 2 וביקש ממנו למחוק את החוב מאחר ואין ביכולתו לשלם עוד. נאשם 2 לא שעה לבקשתו של המתלונן וציין כי עליו להמשיך לשלם לו. לאחר שמיכאל מלכה לא שילם לנאשם 2 התקשר הנאשם 2 אל המתלונן - **"הוא התקשר ואיים שהוא יזיין אותי וישלח לי אנשים שידקרו אותי וניתק לי בפנים.."** (ת/111, ש' 21-16). **"הוא אמר לי אני אשלח לך יעני את החיילים שלו יעני.."** (ת/112, עמ' 5, ש' 32-30) (עמ' 233 להכרעת הדין). בשל החשש מאיומים אלו גייס מיכאל מלכה כסף מבן משפחה והמשיך לשלם את הריבית היומית, למעשה עד למעצרו של הנאשם 2.

כפי שצינו בהרחבה בהכרעת הדין לגרסת הנסחט מלכה יש חיזוק בהאזנות הסתר שהוגשו מהן עולים מעשיו של הנאשם והפחד של מיכאל מפניו. כך למשל ציין נאשם 2 בשיחה עם נאשם 7 על מיכאל מלכה - **"זה בן זונה, ברח... הבאתי לו ארבעים אלף. בן שרמוטה ראה אותי כבש"**. כאשר נאשם 7 מנסה לעזור למיכאל מלכה בעניין ההחזרים ואומר לנאשם 2: **"הוא נכנס ללחץ מהדיבור שלך"**. הנאשם 2 בתגובה נשמע כשהוא מאיים באוזני נאשם 7 על מיכאל מלכה: **"אם אני ארצה להרוג אותך, אני אהרוג את אמא שלך, זונה"** [עמ' 236 להכרעת הדין].

ב"כ המאשימה טענה, כי מבין ארבעת האישומים המיוחסים לנאשם 2, מעשיו באישום זה הם החמורים ביותר. הוא היחיד והמרכזי באישום זה, תקופת הסחיטה היא ארוכה והנזק שנגרם למתלונן בפועל הוא משמעותי. בפרט נוכח דלותו של המתלונן וניצולו לרעה של כוחו ומעמדו של נאשם 2 שנגזר ממעמדו הבכיר בארגון. לפיכך ביקשה לקבוע מתחם ענישה בטווח של 3-7 שנות מאסר.

מנגד טען ב"כ של נאשם 2 כי על אף שמדובר באירועים נפרדים בשל סמיכות הזמנים ומאחר וזה נעשה באותה מסגרת פעילות של הצ'ינג' מבוקש כי בית המשפט יקבע מתחם אחד לכל ארבעת הסחיטות הללו וכי מתחם הענישה לכולן יחד צריך להיות בין 12 ל-18 חודשי מאסר מעבר לכך ציין כי אין המדובר בסחיטה חמורה ברף הגבוה גם מבחינת הסכום וטען כי סכום הסחיטה נמוך הרבה יותר.

דין

באישום זה עולה כי נאשם 2 ניצל את מעמדו ואת שמו כמי שמשתייך לארגון פשיעה והטיל אימה על מיכאל מלכה למשך תקופה ממושכת. יתרה מכך, על ידי מעשים אלו הוא ביסס את מעמדו בעיר ובארגון על המוניטין הידוע לשמצה של הארגון בעניין זה, והעשיר את הונו ואת ההון של הארגון.

כפי שצינו באישומים קודמים, הסחיתות וההלוואות, יחד עם בתי ההימורים, היוו את המנוע של הארגון. כלים אלו שימשו את הארגון לצורך העצמתו הן מבחינה כלכלית על ידי העשרת הונו, והן מבחינה תדמיתית – על ידי יצירת מוניטין של ארגון שלא כדאי להמרות את פי ורצון אנשיו. מעמדו של נאשם 2 בארגון התאפיין בכך שהיה אחראי על ההלוואות ועל גביית החובות בגין הלוואות אלו, כאשר הוא זה שהיה אחראי כמעט באופן בלעדי על תחומים אלו.

הנאשם 2 במעשיו גרם נזק כלכלי ונזק נפשי למתלונן מלכה כאשר, זה חשש לחייו וברח למשפחתו בבית שמש בעקבות איומי הנאשם 2. אשר לנזק הכלכלי הרי שמדובר בכך שמלכה שילם סכום כסף גדול מאוד ביחס לקרן ההלוואה שלו ובשל כך נקלע לקשיים כלכליים נוספים, ולא היה לו מוצא, מבחינתו, והכל בשל אותו חשש נורא, אלא להמשיך לשלם לנאשם 2, יום יום.

להמחשת חומרת עבירת הסחיתה באיומים יפים הדברים שנאמרו בע"פ 6774/01 **מדינת ישראל נ' אלעלוין** (פורסם בנבו) (1.1.2011):

"סחיתה באיומים היא למרבה הדאבה תופעה נפוצה, אך רק לעיתים רחוקות אוזר הקורבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז מתלונן לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסויים אשר נמצא כי חטא, אלא גם להעביר מסר לציבור בכלל, ולאלה שחוטאים בעבירות מן הסוג הזה בפרט, כי עבריינים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה. ענישה מסוג זה מטרתה איפוא משולבת, לתת ביטוי למידת הכיעור שבעבירה זו ולשאת הנפש שהיא מעוררת בלב השומע, והיא נועדה גם כדי לעודד את הקורבנות

לשבור את קשר-השתיקה, ולהביא את דברם בפני רשויות החוק כדי לשים קץ לסחיתה בה הם נתונים...".
וראה גם ע"פ 5769/14 **יונתן אלרואי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.09.2015).

במעשים אלו פגע הנאשם 2 בערכים המוגנים של השלווה הנפשית של הקורבן, ביטחונו, חירותו והאוטונומיה הפרטית של הקורבן. מעבר לכך, המעשים פוגעים ביסודות החברה ושלטון החוק ומחייבים ענישה ממשית והולמת: **"עבירה של סחיתה באיומים פוגעת באושיות סדרי החברה. ניצול חולשתו של אדם באיומים על בטחונו ושלומו, והטלת אימה כדי להשיג דבר מהקורבן מחייבת תגובה עונשית קשה"**. ראה ע"פ 602/02 **אוחנינה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (ניתן ביום 22.4.02).

עוד יש להתחשב בנסיבה המחמירה בשל כך שהאיום הצליח והנסחט נענה לדרישות הסוחט.

אשר למדיניות הענישה נפנה לפסיקה שנסקרה באישום השביעי.

נוכח האמור, לאחר ששקלנו את נסיבות המקרה שבפנינו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה, בעובדה שלנאשם 2 האשם המלא לאור חלקו הבלעדי בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכן בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, מצאנו כי מתחם העונש ההולם
עמוד 44

במקרה זה הינו בין שלוש לחמש שנות מאסר בפועל.

אישום 10 - סחיטת דוד ירחי

במסגרת עבירה זו הורשע נאשם 2 בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

כפי שצוין בהכרעת הדין נאשם 2 סחט באיומים את המתלונן דוד ירחי אשר לווה ממנו ₪ 12,000. לדוד ירחי היה גם חוב בסך של ₪ 200,00 לשחרר בניטה, אשר היה אף הוא חבר בארגון, בגין כך שהפסיד במשחק קלפים. בשל חובותיו לנאשם 2, לשחרר ולאחרים עזב ירחי את אילת בספטמבר 2009. כחלק מההסדר להחזרת החוב בין דוד ירחי לבין שחר, ירחי חזר לאילת ועבד כדילר במקום הימור. בהמשך נאשם 2 טען כי דוד ירחי שיקר באשר לסכום שהרוויח בטיפים כדילר ודרש כי ייפגשו עם שחר. באותו המפגש הטיח בו נאשם 2 כי לדעתו הוא משקר ושחר תקף את ירחי - אחז בפניו ודחף אותו. אשר לחלקו של נאשם 2 ציין ירחי כי: **"יניבהריםאבןקטנהואמרלי: ירחיאנימבקש,אלתשקרליזהלאיגמר"**

טוב,"וזרקאתהאבןלידי,האבןלאפגעהבי,אנילאנפצעתיואזישראלבאהופרידואניבאתיללכת, ואזיניבאמר: **"אושתיאליאתהכסףמחראושתעזובאתהעיר,אחרתאניאדקוראותך,לייתרטוב שלאיתהבעיר"** (עמ' 241 להכרעת הדין). דוד ירחי סיפר אף בעדותו כי חשש מפני נאשם 2 - **"מהפחד שלי גמרתי איתו, אין לי איתו היום, אפילו לא עניין בעשרה שקלים"** (ראה התייחסות לאמור בעמ' 241 להכרעת הדין).

ב"כ המאשימה ציינה בטיעוניה לעונש כי גם באישום זה, נאשם 2 ניצל את מצוקתו של המתלונן, תוך ניצול לרעה של כוחו ומעמדו הנגזר ממעמדו הבכיר בארגון. הנאשם 2 זרק אבן בסמוך לירחי ואיים עליו. על כן ביקשה לקבוע מתחם ענישה בטווח של 2-5 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם טען כי אין המדובר בסחיטה ברף הגבוה מבחינת חומרת הסחיטה וגובה הסכומים. לגבי דוד ירחי הוכח רק שיק שחזר בשווי של ₪ 12,000 כאשר דוד ירחי דואג שנאשם 2 יגיע לשיבת בוררות שבסופה, אחרי כמה חודשים, דוד ירחי שילם את החוב שלו בשישה תשלומים. יתרה מזאת, גם לאחר מקרה זה אחותו של דוד ירחי לקחה הלוואה מן הנאשם 2, מה שמעיד שהוא לא חשש מהנאשם 2.

דין

אף באישום זה נאשם 2 ניצל את מעמדו כחבר בארגון הפשיעה ואת המוניטין שיצר על מנת לגבות את החזרי ההלוואות. כמו כן, נגרם למתלונן דוד ירחי נזק רב כלכלי ונפשי, כאשר נאלץ לעזוב את העיר אילת מחשש שיפגע. הנאשם 2 פגע בדוד ירחי ואף עירב את משפחתו כאשר פנה אף אליהם, במעשה הסחיטה כאשר מדובר באירוע מתמשך ובדפוס פעולה של נאשם 2 כלפי בעלי חוב. נסיבה מחמירה נוספת בהתאם לסעיף 428 נוגעת לכך שהאיום הצליח והמאיום נענה לדרישות הסוחר.

אשר לערכים המוגנים נפנה לאישום התשיעי ומדיניות ענישה נפנה לפסיקה שנסקרה באישום השביעי.

נוכח האמור, לאחר ששקלנו את נסיבות המקרה שבפנינו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה, במידת אשמו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכן בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, מצאנו כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הינו **בין שנתיים לבין ארבע שנות מאסר בפועל**.

אישום 11 - סחיטת אלון חכים

במסגרת אישום זה הורשע נאשם 2 בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין וסעיף 428 סיפא לחוק שניהם בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

כפי שתואר בהכרעת הדין, אלון חכים לוה מנאשם 2 ₪ 6,000 בריבית של 10%. לאחר שאלון חכים התעכב בתשלום החוב התקשר נאשם 2 לחכים ודרש ממנו להחזיר את מלוא סכום ההלוואה שאחרת הוא "יזיין" אותו. "הוא (נאשם 2) אמר שהוא יזיין אותי ויטפל בי אם לא אחזיר את ההלוואה קבעתי איתו בשכונה א' ... היינו בחוץ, דיברתי איתו. דודו בן שטרית הגיע למקום ... יניב התחיל לצעוק ולהשתולל ואמר שהוא ידקור אותי אם אני לא אביא לו את הכסף, יניב הוציא משהו מהכיס ובא לכיוון שלי, אני ישר רצתי וברחתי ודודו תפס אותו ודיבר איתו, ובסוף סוכם שאחזיר לו את ההלוואה בתשלומים, כי אם אני לא אשלם לו חבל לי על הזמן" (עמ' 747-749) (עמ' 246 להכרעת הדין).

נוסף לכך, אביו של אלון חכים לוה כספים מנאשם 2 והשיב לנאשם 2 את מלוא החוב באמצעות בנו מוטי חכים. לאחר מותו של הבן מוטי, פנה הנאשם 2 אל האח אלון חכים בדרישה שישלם את החוב שלטענתו נותר לאביו אחרת "יהיה בלאגן". מתוך אותו חשש ולמרות שהאב פרע את מלוא סכום ההלוואה, שילמו אלון חכים ומשפחתו את מלוא הסכום שנדרש.

ב"כ המאשימה טענה, כי גם באישום זה באים לידי ביטוי אופיו האלים של נאשם 2 והמוניטין האלים שלו במסגרת ארגון הפשיעה, בדרישת כסף מאנשים קשיי יום, תוך איום על שלימות גופם.

מדובר בשני מעשי סחיטה ביחס להלוואות שונות, אשר בוצעו כלפי אותו קורבן. כאשר במקרה השני, נאשם 2 ניצל את הרצח של אחיו של הנסחט - אלון, בכדי לדרוש ממנו, במהלך השבעה של אחיו המנוח, כסף עבור הלוואה שניתנה לאביו (הלוואה אותה אחיו המנוח פרע כבר מול נאשם 2).

נוכח האמור ביקשה לקבוע מתחם ענישה בטווח של 2-5 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם טען באשר לאישום זה, כי אין המדובר בסחיטה חמורה וכי מדובר בסכום כסף נמוך כאשר אלון חכים שב ולוה מן הנאשם גם לאחר מכן, מה שמעיד כי לא חש מאוים.

דין

הנאשם ניצל את מעמדו בארגון הפשיעה והמוניטין שהיה לו בעיר כדי לגבות את החזרי ההלוואות שהעניק בריביות מופרזות ואף לאלץ לווים לשלם לו סכומים נוספים, אף שההלוואה כבר נפרעה. אלון חכים תיאר כיצד חשש מן הנאשם בעדותו וחש מושפל מהתנהגותו של הנאשם 2. הנאשם פגע במתלונן ובמשפחתו והטיל עליהם פחד של ממש ובכך

גרם להם לשלם, אף סכומים שהם סברו שלא מגיעים לנאשם. הנאשם 2 סחט את אלון חכים בשתי פרשיות שונות, האחת בקשר להלוואה שהוא עצמו לקח והאחרת ביחס להלוואה שלקח אביו אשר אף הוא הפך לקורבן בפרשה זו. הנאשם 2 פעל באופן מתוכנן וכחלק מאותו דפוס פעולה בו נקט, איים והפחיד את המתלונן והטיל אימה על משפחתו באופן מתמשך. אף כאן עומדת הנסיבה המחמירה לאור הצלחתה של הסחיטה לאחר שנאשם 2 קיבל את שדרש.

אשר לערכים המוגנים נפנה לאישום התשיעי ובקשר למדיניות הענישה נפנה לפסיקה שסקרנו באישום השביעי. נוכח האמור, לאחר ששקלנו את נסיבות המקרה שבפנינו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה, במידת אשמו של הנאשם 2 ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכן בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, מצאנו כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הינו **בין שנתיים לבין ארבע שנות מאסר בפועל**.

אישום 12 - סחיטת מוריס זבורה

במסגרת אישום זה הורשע הנאשם בעבירה של סחיטה בכוח סעיף 427 (א) רישא לחוק העונשין בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

כפי שתואר בהרחבה בהכרעת הדין מוריס זבורה נטל מנאשם 2 הלוואות. ביום 2.6.2012 פגש מוריס זבורה את הנאשם 2 כאשר עד לאותה העת שילם לו 20,000 בגין ההלוואות ונותר לו חוב של 1,600 ₪. נאשם 2 ביקש לשוחח עם מוריס זבורה בצד והביע את כעסו כלפיו על כך שהוא מהמר, שעה שהוא חייב כסף לנאשם 2. באותו מעמד הנאשם 2 סטר למוריס זבורה על לחיו.

ב"כ המאשימה הדגישה, כי באישום זה נאשם 2 לא הסתפק באיום על חייו או שלמות גופו של החייב, אלא סטר לזבורה בחוזקה על לחיו. גם אירוע זה מלמד על אופיו האלים של נאשם 2. מדובר באקט אלים ומשפיל, לעיני אחרים. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה בטווח של 2-5 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם 2 טען, כי אין המדובר בסחיטה ברף הגבוה וכי מוריס זבורה חזר ולווה לאחר מכן שוב מנאשם 2.

דין

מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, הרי שמדובר בדפוס פעולה של הנאשם 2 כפי שבא לידי ביטוי ביתר אישומי הסחיטות הנאשם 2 מנצל את מעמדו בעיר אילת ואת העובדה שהוא חלק מאותו מנגנון - ארגון פשיעה, לצורך הטלת אימה על החייבים לו ולשם קידום מטרותיו ומטרות הארגון. האמור נלמד אף מדברי מוריס זבורה שציין באחת מחקירותיו, בהתייחס למעמדו של נאשם 2, כי **"מחזיקים ממנו שהוא גנגסטר אני יודע.."** (עמ' 251 להכרעת הדין). אותו חשש אף בא לידי ביטוי במהלך עדותו של מוריס זבורה בפנינו, כאשר זה התפתל והתחמק בתשובותיו, וטען כי יש לו בעיית זיכרון בכל שאלה שנגעה לנאשם ולכל שאירע עמו ומולו.

האופן בו פעל נאשם 2- באלימות מילולית ופיזית, בהפחדה ובאימים, מלמד על דפוס פעולה של הנאשם 2, כעולה ממקרים נוספים. הנאשם 2 פעל באותה שיטה: סחיטה, איום ושימוש בשמו ובכוחו לצורך סחיטת כספים וגביית חובות מהלוואות שהעניק בריבית גבוהה. במקרה הזה הנאשם 2 השתמש בכוח פיזי ממש וסטר על לחיו של מוריס זבורה, וכפי

שצוין בהכרעת הדין לא היה מדובר במכה סתמית או חברית אלא סטירה אשר הסבה את תשומת ליבם של מי שישב באותה העת במועדון. אישום זה מבטא את אופיו האלים של נאשם 2 ואת מעמדו וכוחו.

אשר לערכים המוגנים נפנה לאמור באישום התשיעי. באשר למדיניות הענישה הרי טווח הענישה בעבירות אלו הינו רחב, כאשר מתחם העונש נגזר מנסיבות הספציפיות של המקרה והשאלה היכן הוא ממוקם על ספקטרום החומרה.

כך למשל בע"פ 3468/07 **חנוך עצמון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (14.7.2010) - המערער נטל חלק בהתארגנות עבריינית. בית המשפט העליון לא התערב בעונש של 7.5 שנות מאסר בפועל תוך הפעלה של מאסר על תנאי בן 18 חודשי מאסר במצטבר (למעט הפחתה של 3 חודשים בגין זיכוי מעבירה מסוימת בערעור). העונש הושת לאחר שהמערער הורשע בעבירה של סחיטה בכוח, נשיאת נשק בלי רשות וירי לאזור מגורים וכן הדחה בחקירה בשל פרשה של ירי והצתה במסגרת סכסוך בין בעלי בתי קפה. פרשייה נוספת קשורה לסחיטה בכוח של קבלן כאשר הוא נסחט על ידי אחר באלימות תוך שהמערער סיכם עם הסוחר כי ידרוש מהמתלון 100 אלף שקלים בגין הפסקת הסחיטה וכך עשה ומכאן הורשע בסיוע לסחיטה. אין ספק כי המעשים במקרה זה חמורים יותר מעניינו, אם כי שם לא התקיימה במלואה הנסיבה המחמירה בהתאם לסעיף 3 לחוק.

בע"פ 7358/12 **עומר אחמד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.2.2013) - שני המערערים הורשעו בגין סחיטה בכוח וכליאת שווא. לאחר שתקפו את מי שטענו כי חייב להם כסף בטענה כי לא ישחררו אותו עד שישלם את החוב, ונגזרו עליהם 22 חודשי מאסר ו 16 חודשי מאסר על השותף שחלקו היה קטן יותר. עם זאת יש לזכור כי העבירות שם לא בוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

ברע"פ 567/14 **בני שלמה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3.3.2014) הורשע המבקש בעבירות של סחיטה בכוח, תקיפה סתם ואיומים והוטלו עליו 12 חודשי מאסר בפועל. המבקש איים וסחט בכוח מי שהיה חייב לו כספים ואף ביקר ושוחח עם אשתו של החייב - פנה אליו טלפונית, התקשר אליו מספר רב מאוד של פעמים, חיפש אותו כאשר לבסוף תפס אותו בגרונו, הצמיד אותו לקיר ואיים עליו. יש לשים לב כי העבירה נעברה כלפי מי שהמערער חתם לו כערב וזה לא שילם את חובו כלל בשונה מעניינו, וכי העבירה שם לא בוצעה על ידי מי שהינו חבר בארגון פשיעה.

נוכח האמור, לאחר ששקלנו את נסיבות המקרה שבפנינו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה, במידת אשמו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכן בכך שהעבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, מצאנו כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הינו **בין שנתיים לבין ארבע שנות מאסר בפועל**.

12. העבירות הכלכליות - אישומים 13, 14 ו-15

מבוא

1. הנאשמים 1, 2 ו-3 הורשעו בביצוען של עבירות הימורים (אישום 13), עבירות מס (אישום 14) ועבירות של הלבנת הון (אישום 15).

2. במקרים אחדים התגלתה עמימות לגבי הסכומים שבהם הורשעו הנאשמים 1-3 במסגרת האישומים האמורים, מחמת אי-התאמה שנמצאה בין סכומים וחישובים שנזכרו במקומות שונים בהכרעת הדין. לפיכך, נטעים כי גזר-הדין יתבסס על הסכומים הנמוכים יותר העולים מהכרעת הדין, באופן המקל עם הנאשמים. כך נגזר מחובת ההגינות

הדיונית כלפי הנאשמים; מה גם שממילא נגזרים בזה על הנאשמים עונשים חמורים, ולפיכך אין בהקלות האמורות כדי להפוך את עונשיהם הכוללים בגין מכלול העבירות שבהן הורשעו לבלתי-הולמים לקולא.

אישום 13

3. במסגרת אישום 13 הורשעו הנאשמים 1-3 במספר עבירות של ארגון משחקים אסורים [חוק העונשין, סעיף 225] והחזקה וניהול של מקומות משחקים אסורים [חוק העונשין, סעיף 228]; כל זאת במסגרת ארגון פשיעה [חוק המאבק בארגוני פשיעה, סעיף 3].

4. בהכרעת הדין נקבע כי הנאשמים באישום 13 הפעילו מקומות הימורים אסורים וחלקו ברווחיהם. בכל פעם שהמשטרה איתרה מקום הימורים אחד, הם "דילגו" למקום הימורים אחר. כך עברו בצורה שיטתית ממקום אחד למשנהו, כדי לשמור על פעילות רציפה. בנוסף, ניצלו את מצוקתם של מהמרים, ושילבו את עסקי ההימורים עם עסקי הלואות בריבית נשך של הנאשם 2. כך הזינו עסקיהם האסורים של הנאשמים 1-3 אלה את אלה. כפי שנקבע בכתב האישום, ההכנסות מעסקי ההימורים הזינו את כלל הפעילות של הארגון ואפשרו אותה.

5. למען הנוחות, להלן פירוט מקומות ההימורים אשר הכניסו סכומי עתק, וחלקם ברווחים של כל אחד מהנאשמים 1-3. סכומים אלה הם הסכומים העדכניים, לאחר התיקון המוסכם של הכרעת הדין, שבו זוכו שלושת הנאשמים מן ההרשעה לגבי לב אילת (19,125 ₪ כל אחד), ושבזו הנאשם 2 מן ההרשעה לגבי הבינגו (2,100,000 ₪) [פרוטוקול מיום 28.1.2016]. בטבלה שלהלן לא התייחסנו לשני מקומות הימורים נוספים שפורטו בהכרעת הדין כחלק ממקומות ההימורים הפעילים (הקלוב של מיקי וההולדס בסמוך לכניסה לאזור התעשייה), וזאת כי לא הובררו סכומי הרווח בקשר למקומות אלה:

מקום	חלקם של הנאשמים ברווחים		
	נאשם 1	נאשם 2	נאשם 3
בית עברונה	₪ 328,500	₪ 98,500	₪ 98,500
הדקל	₪ 113,864	₪ 191,581	₪ 206,000
הבינגו	₪ 1,400,000	זיכוי לאחר תיקון הכרעת הדין	₪ 2,300,000
לב אילת	זיכוי לבקשת התביעה	זיכוי לבקשת התביעה	זיכוי לבקשת התביעה
מתחם התיירות מעל הביטלס	₪ 1,050,000	-----	-----
קטורה 1136	₪ 3,240,000	-----	-----
רח' ארגמן - חטיבת הנגב	₪ 257,000	₪ 257,000	-----
רכטר	₪ 112,500	₪ 225,000	-----
סה"כ רווחים	₪ 6,501,864	₪ 772,081	₪ 2,604,500
תחת הסכום שנקבע בהכרעת הדין	תחת	תחת	תחת
	₪ 6,520,989	₪ 2,119,897	₪ 2,623,625

6. לטענת המאשימה, מקומות ההימורים האסורים היוו את הציר המרכזי לפעילות הכלכלית של הארגון אותו ניהלו הנאשמים 1-3, על פי הוראותיו של נאשם 1. ראש הארגון ומנהליו הפעילו באופן קבוע, בכל זמן נתון, מקומות הימורים שבהם סכום ההימור נקבע בגובה של אלפי ₪. הפעלת מקומות ההימורים הייתה שיטתית במשך ארבע שנים באופן יום-יומי. הנאשמים 1-3 והארגון הפיקו מהפעלת מקומות ההימורים רווחים עצומים, בהיקף של מיליוני ₪, שעה שהמהמרים הידרדרו לפת לחם ונאלצו למכור דירות וכלי רכב.

7. המאשימה הוסיפה כי עסק הצ'ינג' של נאשם 2, הוסיף על מצוקתם הקשה של המהמרים שנאלצו לשלם ריביות נשך על ההלוואות שנטלו למימון ההימורים. כך ביסס הארגון את מעמדו הכלכלי ויצר מנגנון "שימור לקוחות" כלפי המהמרים, תוך ניצול חולשתם והעובדה שחלקם לוקים בהתמכרות להימורים. הם יכלו להמשיך לשחק על חשבון אשראי מוגדל שניתן להם וכך הפכו ללקוחות הצ'ינג' ולחייבים ונסחטים פוטנציאליים. לארגון היה מונופול בתחום ההימורים באילת במשך שנים.

8. המאשימה טענה כי יש ליתן משקל רב לעובדה שרווחי מקומות ההימורים ביססו את התשתית הכלכלית של הארגון על מנת שהארגון יוכל להמשיך בפעילותו. חלקו של נאשם 1 בכך היה מרכזי. הוא קבע איזה מקום הימורים ייפתח ומה יהיה חלקו ברווחים של כל אחד מבעלי המקום. נאשמים 2 ו-3 ניהלו את המקומות והחליטו בדבר תפעול המקום, מתן אשראי למהמרים ועוד.

9. לאור האמור, המאשימה ביקשה לקבוע בגין אישום 13 מתחם ענישה של 4-7 שנות מאסר.

10. הנאשם 1 טען בעניין אישום זה כי יש לתת משקל לכך שהפעילות של הארגון הייתה מצומצמת מבחינה גיאוגרפית והתרכזת בעיר אילת. עוד טען כי פעילות ההימורים באילת נמשכת על אף מעצרו, ומכאן שפעילות הארגון בכלל, והנאשם 1 בפרט, לא הייתה משמעותית.

11. הנאשם 2 טען כי התפקיד שמילא במקומות ההימורים היה זניח יחסית, שכן לא היה שותף או מנהל בכולם. לראיה, הוא הרוויח סכומים נמוכים יחסית, אשר לא הגיעו אפילו למיליון ₪. עוד טען לאכיפה בררנית, בשים לב במיוחד לחבר אחר בארגון, חביב ביטון, שהפיק את הרווחים הכי גדולים בארגון מעסקי צ'ינג', אך לא הועמד כלל לדין. גם הנאשם 3 טען לאכיפה בררנית על רקע אי-העמדתם לדין של מעורבים אחרים בפרשה. המאשימה ביקשה לאמץ לעניין זה את הקביעות שבהכרעת הדין.

12. הנאשם 3 טען כי לא היה מקום להרשיעו בעניין זה, וכי התפקיד שנקבע שמילא והסכומים שנקבע שהרוויח אינם משקפים את המציאות.

13. האמור בהכרעת הדין לעניין טענת ההגנה מן הצדק על רקע אכיפה בררנית יפה גם לגזר הדין: **"לא ניתן לקבוע שהמאשימה חרגה ממתחם הסבירות בכך שהחליטה להתמקד באישום זה בהעמדה לדין של הנאשמים. בנוסף המדובר בכתב אישום נגד ארגון פשיעה, בשרשרת של עבירות שונות וחמורות, אשר ההצטברות שלהם הצדיקה ריכוז עניינם בכתב אישום אחד. עם זאת, אין כתב אישום זה מתיימר להעמיד בבת אחת את כל מנהלי עסקי ההימורים באילת או ברחבי המדינה, ועל כן לא מצאנו אף בטענה זו ממש"** [עמ' 43 בהכרעת הדין]. על כן, אין לשקול נסיבה זו לקולה, לא בקביעת המתחם ולא בגזירת העונש בתוכו, שכן לא נמצא פסול בהתנהגות רשויות האכיפה [סעיף 40(9) בחוק העונשין].

14. ב"כ הצדדים סמכו את טענותיהם בדבר מתחם העונש ההולם ובדבר העונש המתאים לנאשמים על פסיקה מגוונת שתידון להלן. סקירה זו תובא במשולב לגבי אישומים 13-15, משום שכמשתקף בפסיקה האמורה וכאמור לעיל – עבירות של הימורים, השתמטות ממס על רווחיהם והלבנת ההון המופק מכך באות כאחד מבחינת הפנומנולוגיה העבריינית ונידונות כאחד מבחינת המתודה הפסיקתית.

אישום 14

15. עניינו של אישום זה בעבירות מס שביצעו הנאשמים 1-3. הם הורשעו בעבירות של השמטת הכנסה מדו"ח [פקודת מס הכנסה, סעיף 220(1)] ובעבירות של מרמה ותחבולה [שם, סעיף 220(5)]; כל זאת במסגרת ארגון פשיעה [חוק המאבק בארגוני פשיעה, סעיף 3], לפי הפירוט שלהלן.

עמוד 50

16. בהכרעת הדין נקבע כי הנאשמים באישום 14 הפיקו הכנסות משמעותיות מסחירות באימונים, מהפעלת מקומות הימורים אסורים ומפעילויות עסקיות אסורות שונות שנדונו במסגרת אישום זה. הם העלימו את ההכנסות בשיטות מרמה - לעתים אף העלימו מקורות הכנסה שלמים - בין היתר על-ידי קבלת הסכומים במזומן, עריכת רישומים כוזבים ומסירת הצהרות כוזבות לרשויות המס, מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס.

17. בהכרעת הדין נפלו אי-התאמות בין אזכורים שונים של הסכומים הרלבנטיים; וכן באי-אלו חישובים שנעשו במסגרתה. לפיכך, בגזר הדין, נתבסס על הסכומים הנמוכים מבין אלו שהוזכרו או העולים מן החישובים, כפי שיפורט להלן.

18. בהכרעת הדין נרשם כי הנאשם 1 השמיט הכנסות בסך 11,853,717 ₪ [עמ' 330 בהכרעת הדין]. כל ההפניות להכרעת הדין הן לפי מהדורת "נבו". לפי חישובנו כאן, הסכום הנכון הוא נמוך יותר, קרי: סך 11,396,147 ₪; זאת בעקבות תיקון החישוב כמבואר להלן, וכן הפחתת הסכום הקשור בלב אילת. הסכום הרשום בהכרעת הדין נבע כנראה משתי טעויות: האחת, טעות הקלדה שבה הספרה "5" במספר 6,520,000 ₪ הוחלפה בספרה "7" [עמ' 325 ו-330 בהכרעת הדין], וזאת כאשר הסכום המדויק הוא 6,520,989 ₪. הטעות השנייה הינה ביצוע של חיבור במקום חיסור: במקום להחסיר מסכום ההכנסה של הנאשם 1 את הסכום שדווח, בסך 119,717 ₪ - נראה שבהכרעת הדין סכום הדיווח הוסף לסכום ההכנסה שלא דווחה. תיקון שתי טעויות אלה, יחד עם הפחתת הסכום הקשור בלב אילת, מוביל לתוצאה שלפיה הנאשם 1 השמיט הכנסות בסך 11,396,147 ₪.

19. בהכרעת הדין נמצא כי הנאשם 2 השמיט הכנסות מההלוואות בלבד בסך 2,095,000 ₪. אולם, הוחלט להעמיד את סכום ההכנסות המושמטות על סכום ההערכה המקלה של המאשימה, שלפיה ההכנסות המושמטות של הנאשם 2 מההלוואות עולות לסך 1,244,517 ₪ [עמ' 344 בהכרעת הדין]. בנוסף, נקבע בהכרעת הדין כי אין מחלוקת שהכנסות הנאשם 2 מהימורים לא נכללו בדוחותיו למס הכנסה [עמ' 324 בהכרעת הדין]. התוצאה היא שהנאשם 2 השמיט הכנסות בסך כולל של 1,244,517 ₪ מההלוואות ובסך 772,081 ₪ מהימורים, כמפורט לעיל באישום 13. בסך-הכל עולות הכנסותיו המושמטות של הנאשם 2 לסך 2,016,598 ₪.

20. גם בעניין הנאשם 3 יש להבהיר את האמור בהכרעת הדין. בתחילת הדיון בהכרעת הדין לגבי חלקו של הנאשם 3 באישום 14, נרשם כי באישום 13 נקבע שהיו לו הכנסות מבתי הימורים בסך של 2,942,000 ₪ [עמ' 344 בהכרעת הדין]. אולם, לפי פירוט הסכומים בהכרעת הדין בסוף הדיון באישום 13, מדובר בסכום נמוך יותר של 2,623,625 ₪ [עמ' 296 בהכרעת הדין]. זהו הסכום שהובא לעיל בטבלה שבפסקה 5]. על סכום מתוקן זה של הכנסות באישום 13 יש להוסיף את סכום ההכנסה הנוספת שנקבע במסגרת הדיון באישום 14, בסך 270,000 ₪. בסך-הכל עולות הכנסות הנאשם 3 בשני האישומים האמורים, לפי המפורט בהכרעת הדין, לסך 2,893,625 ₪. מסכום זה יש להפחית את הכנסותיו מלב אילת בסך 19,125 ₪, שהרי זוכה מעניין זה. התוצאה היא שהכנסותיו המושמטות של הנאשם 3 עומדות על סך 2,874,500 ₪.

21. המאשימה טענה כי תופעת ההון השחור והסחר בו פוגעות בחיי הכלכלה והמסחר, מצמצמות את גביית המיסים המשמשת את המדינה למימון פעולותיה השונות ופוגעות פגיעה קשה בשוויון בנטל הרובץ על אזרחי המדינה. כמו כן, עבירות המס מתאפיינות בקושי בלכידת עברייני המס. לאור מאפיינים אלה קבע בית המשפט העליון כי יש להחמיר בענשם של עברייני מס, לצורך הרתעת הרבים.

22. עבירות המס בוצעו במסגרת ארגון הפשיעה והזינו את העצמתו הכלכלית של הארגון. סכומי השמטת ההכנסה במרמה גבוהים מאוד. העבירות נמשכו שנים רבות והשתלבו בדרך החיים העבריינית של הנאשמים 1-3, אשר

התבטאה גם בעבירות האלימות שביצעו. עבירות המס נפסקו רק במעצרים של הנאשמים.

23. המאשימה טענה כי הנאשמים 1-3 הורשעו במספר רב של עבירות מס במדרג החומרה הגבוה ביותר **בפקודת מס הכנסה**, שהעונש הקבוע בצדן הוא 7 שנות מאסר לכל שנת מס. העונש המרבי לשלושת הנאשמים עשוי להצטבר, אפוא, ל-35 שנות מאסר בגין עבירות המס בלבד.

24. בעבירות כלכליות בכלל, ובעבירות מס בפרט, גובר משקלו היחסי של השיקול ההרתעתי והגמולני בענישה על פני משקלן של נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובכללן מצבו הכלכלי. בענייננו יש לנאשמים 1-3 עבר פלילי מכביד והם לא ניסו להסיר את המחדלים.

25. לגבי נאשם 1 ציינה המאשימה את חלקו המרכזי בביצוע העבירה ואת מעמדו בארגון. בהתאם לכך ביקשה לקבוע למעשיו שבגדר אישום זה מתחם ענישה של 4.5-8 שנות מאסר, ולגזור את עונשו ברובד העליון של מתחם זה. לגבי נאשם 2 ציינה המאשימה את תפקידו המרכזי בארגון הפשיעה בכלל ובעבירות ההימורים והסחירות בפרט, ובהתאם לכך ביקשה לקבוע מתחם ענישה של 3.5-7 שנות מאסר. לגבי נאשם 3 טענה המאשימה כי, מלבד הרשעתו כמנהל בארגון, היה לו חלק נכבד בהתנהלותו הכלכלית של הארגון, והוא הפיק רווח גדול מעסקי ההימורים של הארגון ומגביית חובות של מהמרים. לפיכך ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה של 3.5-7 שנות מאסר.

26. ב"כ הנאשם 1 טען כי על בית המשפט לשקול את הנזק לקופה הציבורית, קרי: את סכום המס שלא שולם, ולא את סך ההכנסות הכולל של הנאשם שלא דווח, הגבוה מסכום הנזק בפועל. הוא הפנה לגזרי דין אודות העלמות מס בהיקפים דומים, שהיו קלים מן הרף התחתון שלו טענה המאשימה. לעניין מתחם הקנס ההולם בגין עבירת המס שבה הורשע טען הנאשם 1 כי בשל מצבו הכלכלי הקשה, לרבות בשל היותו עצור מזה 3 שנים, בשים לב לכך שמשפחתו מתגוררת בדירה שכורה ומתקיימת בדוחק, ובשים לב לפסיקה – יש להעמיד את מתחם הקנס ההולם על סכום שבין 20,000 ₪ ו-80,000 ₪.

27. הנאשמים 2 ו-3 לא טענו טענות מיוחדות לאישום זה.

אישום 15

28. במסגרת אישום 15 הורשעו הנאשמים 1-3 במספר עבירות של הלבנת הון [חוק איסור הלבנת הון, סעיף 3(א)]. המדובר בהון שצברו בעבירות סחיטה [כמתואר באישומים הרלבנטיים] ובעבירות הימורים – זאת במסגרת ארגון פשיעה [חוק המאבק בארגוני פשיעה, סעיף 3].

29. נקבע בהכרעת הדין, לגבי אישום 15, כי הנאשמים 1-3 עשו פעולות ב"רכוש אסור": הנאשם 1 נתן אשראי במקומות הימורים; הלווה כסף לפתיחת מועדון הימורים וקיבל חלק מרווחי המועדון; נמנע מלהפקיד את מרבית הכנסותיו לבנק; שילם לנאשם 7 שכר דירה במזומן; רכש רכב על שם אשתו ושילם דמי קדימה לרכישת דירה וניסה למכרה ולערב את כספי המכירה עם רכוש אסור. הנאשמים 1 ו-3 ערבבו את כספי השותפות המזומנים שלהם עם רכוש אסור. הנאשם 2 רשם את העסק שלו על שם אשתו; הרוויח מסחיטה, מהלוואת כספים בריבית במזומן ומעסקי הימורים – ואת הכספים עירב עם רכושו; נהג להפקיד כספים במזומן אצל אחרים; נמנע מלהפקיד את חלק ניכר הכנסותיו בבנק; קנה ריהוט לבית, שאותו השכיר לעד המדינה ורכש רכב מסוג מאזדה על שם אשתו. הנאשם 3, לא פתח חשבון בנק, והפקיד המחאות בחשבון של אשתו; השתמש באופן בלעדי במזומן והסתיר כספים בחשבון של גיסו, בהם גם עשה שימוש לרכישת מגרש. שלושת הנאשמים באישום 15, הנאשמים 1-3, העבירו כספים לחברי הארגון או עבורם ועבור

- משפחותהם, כגון בהקשרים של חלוקת רווחים, בתשלום לעורכי-דין ובהפקדת כספי קנטינות לאסירים חברי הארגון.
30. המאשימה טענה כי הערכים המוגנים על-ידי **חוק איסור הלבנת הון** הם מניעת היכולת לנייד ולהעביר כספים שמקורם בעבירה, תוך שימוש במערכת הבנקאית, ובהמשך ערבובם והטמעתם עם כספים שהושגו בדרך חוקית; וזאת לשם פגיעה בעבריינות "מניבת הון". **חוק איסור הלבנת הון** נועד לשמש נדבך נוסף במלחמה בארגוני הפשיעה, לצד **חוק מאבק בארגוני פשיעה** ולא במקומו.
31. המאשימה הפנתה לקביעתו של בית המשפט בהכרעת הדין כי פעילותם של הנאשמים 1-3 התאפיינה בהיקף כספי רב, בתחכום ובבחירה בעסקי ההימורים והסחיתות כדרך חיים. כדי ליהנות מכספים אלה, היה עליהם לשוות להם מראה חוקי. הנאשמים 1-3 ביצעו עבירות פליליות של השמטת הכנסות כדי להסתיר ולהסוות את הרכוש האסור, והשתמשו בצ'יינג' כבנק-במזומנים של הארגון.
32. לגבי נאשם 1 ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה של 4-6 שנות מאסר, לאור חלקו הדומיננטי במעשים כנגזר ממעמדו בארגון, ולגזור את עונשו ברובד העליון של המתחם. לגבי נאשם 2 ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה של 4-6 שנות מאסר לאור תפקידו המרכזי במערך הכלכלי של הארגון בכלל, ובפרט בצ'יינג' שהיווה חוליה מרכזית והכרחית בהלבנת ההון על ידי ארגון הפשיעה. לגבי נאשם 3 ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה של 2.5-4.5 שנות מאסר, לאור תפקידו המרכזי של נאשם 3 בארגון והיותו "יד ימינו" של נאשם 1. מתחם זה נמוך מזה שהתבקש עבור נאשמים 1 ו-2 משום שנאשם 3 אינו ראש הארגון והצ'יינג' לא נוהל על ידו.
33. בנוסף לאמור, ביקשה המאשימה ליישם את סעיף 63(א) **בחוק העונשין** ולהטיל על הנאשמים 1-3 קנס כספי גבוה פי ארבעה משווי טובת ההנאה שהושגה על ידי העבירה, או את הקנס המרבי הקבוע בחוק – לפי הגבוה מבניהם.
34. המאשימה הפנתה לת"פ 50614-07-12 **מדינת ישראל נ' מנע** (9.7.2013), שם השמיט הנאשם הכנסה בסך 2.4 מיליון ₪ והוטל עליו, במסגרת הסדר טיעון, קנס בגובה כפל הרווח שקיבל בגין ביצוע העבירות. בית המשפט קבע כי מתחם הקנס בעבירות כלכליות ינוע בין פי-1.5 לבין פי-3 משווי טובת ההנאה שקיבל הנאשם.
35. המאשימה הפנתה גם להכרעת הדין בענייננו, שם הועמדה טובת ההנאה של הנאשמים 1-3 מביצוע העבירות על מלוא סכומי המחזור של ההשמטה בה הורשעו ושעליהם לא דיווחו כלל למס הכנסה.
36. בהתאם לנסיבות שפורטו לעיל, טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם ביחס **לקנס** שיש להטיל על הנאשמים הוא כלהלן: לגבי נאשם 1 נקבע כי הרוויח מביצוע העבירות סך 12 מיליון ₪. לפיכך יעמוד מתחם הקנס על סך 12-24 מיליון ₪. לגבי נאשם 2 נקבע כי הרוויח מביצוע העבירות סך 4 מיליון ₪. לפיכך יעמוד מתחם הקנס על סך 6-12 מיליון ₪. לגבי נאשם 3 נקבע כי הרוויח מביצוע העבירות סך 3 מיליון ₪. לפיכך יעמוד מתחם הקנס על סך 3-6 מיליון ₪.
37. הנאשם 1 טען כי הכרעת הדין אינה מפרטת את היקף הלבנת ההון המיוחס לו, בניגוד לכלל שנקבע בפסיקה. עוד טען כי הפסיקה שאלה הפנתה המאשימה כתמיכה במתחם שביקשה לקבוע עוסקת בסכומים גבוהים בהרבה ועל כן אינה רלבנטית.
38. הנאשמים 2 ו-3 לא טענו טענות מיוחדות לאישום זה.

סקירת פסיקה

39. הענישה הנוהגת במקרים דומים היא מעמודי התווך של כל גזר-דין. בענייננו מדובר בעבירות שבוצעו

במסגרת ארגון פשיעה, ובשל כך לא נמצא לנו מבחר עשיר של פסיקה שמתוכו ניתן לדלות מקרים דומים בדקות (רזולוציה) גבוהה. נסתפק, אפוא, בהיקשים "גסים" למקרים שהדמיון בינם לבין ענייננו הוא בעיקרי הפנומנולוגיה העבריינית ולא-דווקא בפרטי הדברים; ונסתייע, בהתאמות הנדרשות, גם בפסיקה אודות עבירות דומות שלא בוצעו במסגרת ארגון פשיעה. נזכיר כי בענייננו, מדובר בעבירות שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה, בהיקף כספי של מיליוני ₪ רבים ובהרשעה לאחר הליך הוכחות. עוד נציין כי:

"בעבירות שעניינן הונאת רשויות המס, כמו גם בעבירות של הלבנת הון, ניתן להצביע על מנעד רחב למדי של עונשים, אך המגמה המסתמנת בפסיקתו של בית משפט זה היא בכיוון של החמרה והכבדת היד על אותם עבריינים, אשר שולחים את ידם בקופה הציבורית ופוגעים קשות בעקרון השוויון בנשיאה בנטל המס, ובעקיפין פוגעים גם במרקם החברתי בישראל" [ע"פ 5783/12 מדינת ישראל נ' נסים גלאם (11.9.2014), פסקה 111].

לפיכך, הגם שנמצאו גם גזרי-דין מקילים יותר, אנו סבורים כי הפסיקה שלהלן מייצגת את המגמה האמורה.

40. ע"פ 9093/08 נאצר נ' מדינת ישראל (7.12.2011) – בארגון פשיעה, בהיקף כספי של למעלה מ-15 מיליון ₪ (על בסיס חשבוניות פיקטיביות של מעל 100 מיליון ₪), לאחר הוכחות: הארגון הפיק הכנסות עתק ממסחר בחשבוניות פיקטיביות והסתיר בתחכום את ההכנסות. חברי הארגון הואשמו בעבירות של הוצאות חשבוניות מס כוזבות לפי סעיפים 117(ב)+117(2) בחוק מס ערך מוסף; הכנה וקיום רשומות כוזבות לפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה; שימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה, ועוד עבירות מסוג זה, בנסיבות של ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 בחוק מאבק בארגוני פשיעה. הנאשמים הורשעו גם בעבירות אלימות שונות. בית המשפט המחוזי חילק את העבירות ל-3 קבוצות: עבירות המס, עבירות הלבנת ההון ועבירות האלימות. נקבע כי אין מדובר בארגון בעל כל סימני ההיכר של ארגון פשיעה קלאסי, והתפרשותו הגיאוגרפית הייתה מצומצמת לתחומי טירה וכפר-סבא. על ראש הארגון גזר בית המשפט 15 שנות מאסר בפועל, 3 שנים מאסר על תנאי, וקנס של 3 מיליון ₪ או מאסר 3 שנים תחתיו. שני נאשמים אחרים ניהלו ופיקחו על העשייה בארגון, ועליהם גזר בית המשפט 10 ו-9 שנות מאסר בפועל, בהתאמה, וכן שנתיים מאסר על תנאי וקנס של מיליון ₪ או שנה מאסר תחתיו.

41. בערעור נדחתה הטענה כי אין מדובר בארגון פשיעה. הנאשמים טענו כי בית המשפט החמיר בעונשם יתר על עונשים שנגזרו בפרשיות אחרות. בית המשפט העליון קבע כי יש לתת משקל לכך שהפרשה דנן היא הראשונה ליישם את חוק מאבק בארגוני פשיעה, ומרבית המעשים קדמו לכניסת החוק לתוקפו. בית המשפט העליון התחשב בכך שהנאשמים לא יוכלו לשלם את הקנסות שהוטלו עליהם וירצו מאסר חלף קנס. לפיכך הוקל העונש ונגזרו על ראש הארגון 13 שנות מאסר בפועל, 3 שנות מאסר על תנאי, וקנס של 3 מיליון ₪ או מאסר של 1 שנה תחתיו; על הנאשם השני נגזרו 9 שנות מאסר בפועל, שנתיים מאסר על תנאי וקנס של 1 מיליון ₪ או מאסר של חצי שנה תחתיו; ועל הנאשם השלישי, שלגביו קבע בית המשפט כי פעילותו הייתה מצומצמת יחסית, נגזרו 7 שנות מאסר בפועל, שנתיים מאסר על תנאי וקנס של מיליון ₪ או שנה מאסר תחתיו.

42. ע"פ 5783/12 מדינת ישראל נ' נסים גלאם (11.9.2014) – לא במסגרת ארגון פשיעה, בהיקף כספי של כ-364 מיליון ₪, לאחר הוכחות: הנאשם עסק במשך כ-3 שנים במסחר מתכות באמצעות שתי חברות בשליטתו. הנאשם עשה שימוש ברישומים החשבונאיים, בחשבוניות של שתי החברות ובחשבוניות פיקטיביות של 8 חברות, כדי להסוות את מסחר המתכות ואת מקור הכספים שהגיעו אליו, וכדי לגבות כספים שלא כדין. הנאשם השתמט מהעברת סך של כ-52 מיליון ₪ לרשויות מע"מ, השמיט הכנסה בסך של כ-306 מיליון ₪ ולא ניכה במקור כספים בהיקף של כ-6 מיליון ₪.

43. בגין מעשים אלה, לאחר הליך הוכחות, הנאשם הורשע בניהול ספרים כוזבים, לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה (7 עבירות); שימוש בערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (8 עבירות); השמטת הכנסה

מדו"ח, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה; הוצאת חשבונית שאינה משקפת עיסקה, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(3) ביחד עם סעיף 117(ב2) לחוק מס ערך מוסף (70 עבירות); ניכוי תשומות ללא מסמך כדן, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(5) ביחד עם סעיף 117(ב2) לחוק מס ערך מוסף (58 עבירות); איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון (7 עבירות); אי ניכוי מס, לפי סעיף 218 ביחד עם סעיף 164 לפקודת מס הכנסה, בצרוף תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי מתשלומים בעד שירותים או נכסים) (ריבוי עבירות); קשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין (שתי עבירות); זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 לחוק העונשין (145 עבירות); שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין (3 עבירות); החזקת רכוש החשוד כגנוב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין; הסתרת מסמכים שיש להם ערך לענין השומה, לפי סעיף 216(6) לפקודת מס הכנסה.

44. בית המשפט המחוזי שקל לחומרה את היקף המעשים, את העובדה שהנאשם לא הסיר את מחדליו על אף שהיו לו הזדמנויות לכך, את התנהלות ההגנה שגרמה להימשכות ההליך. בית המשפט שקל לקולה את מצבו האישי והרפואי של הנאשם ואת עברו הפלילי הבלתי-מכביד. בית המשפט גזר על הנאשם 10 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, וקנס בסך 5 מיליון ₪ או שנתיים מאסר תמורתו. בית המשפט העליון קבע כי **"בעבירות שעניינן הונאת רשויות המס, כמו גם בעבירות של הלבנת הון, ניתן להצביע על מנעד רחב למדי של עונשים, אך המגמה המסתמנת בפסיקתו של בית משפט זה היא בכיוון של החמרה והכבדת היד על אותם עבריינים, אשר שולחים את ידם בקופה הציבורית ופוגעים קשות בעקרון השוויון בנשיאה בנטל המס, ובעקיפין פוגעים גם במרקם החברתי בישראל"** [פסקה 111]. על כן, אין חומרה מיוחדת בעונש שגזר בית המשפט המחוזי.

45. ע"פ 8265/13 דמיטרי מליכאל נ' מדינת ישראל (10.3.2016) – לא במסגרת ארגון פשיעה, בהיקף כספי של 2.7 מיליון ₪, לאחר הוכחות: הנאשם היה אסיר שנמלט לחו"ל. שם הוא ניהל במשך 4 שנים מסכת מרמה מתוכננת ושיטתית, במסגרתה קיבל במרמה כספים רבים מאזרחים וגופים ישראלים רבים. זאת עשה על-ידי פרסום מודעות למתן הלוואות בתנאי נוחים ובגיבוי מוסדות המדינה. כשלקוחות פוטנציאליים יצרו עמו קשר, דרש לקבל מקדמה, שלאחריה לא הלווה ללקוח דבר. לאחר מכן גם היה דורש מהם כספים נוספים בכל מיני תואנות, איומים ודרכי מרמה. הנאשם גם החדיר תוכנות ריגול למחשבים של אנשים אחרים, באמצעותן היה מקבל את פרטי הבנק שלהם וגוזל מהם כספים. בסך הכל קיבל הנאשם במרמה סך 2,717,944 ₪, וניסה ללא הצלחה לקבל במרמה 2 מיליון ₪ נוספים.

46. בית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשם בריבוי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וניסיון לכך, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות רגילות ומחמירות, סחיטה באיומים והדחה בחקירה, לפי סעיפים 499, 415 סיפא, 418, 420 ו-245(ב) **בחוק העונשין**, בהתאמה. עוד הורשע בהחדרת נגיף למחשב ובחדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 6(ב) ו-5 **בחוק המחשבים**, ובהלבנת הון לפי סעיף 3(א) **בחוק איסור הלבנת הון**. בית המשפט קבע כי המעשים בהם הורשע מהווים אירוע אחד, שבגינו יש לקבוע עונש כולל. בית המשפט שקל לחומרה את הפגיעה החמורה בערכים המוגנים, את הנסיבות החמורות של ביצוע המעשים ובעיקר ניצול מצוקתם של קורבנות קשי יום, וקבע מתחם עונש של 8-11 שנות מאסר. לגבי גזירת העונש בתוך המתחם, קבע בית המשפט כי השלכות המעצר על מצבו הבריאותי של הנאשם ומצבו הכלכלי הירוד אינם מהווים שיקולים לקולא. עוד נשקלו העובדה כי הנאשם לא קיבל אחריות על מעשיו ולא החזיר אפילו חלק מהכספים שקיבל. בית המשפט שקל גם את עברו הפלילי הכולל 3 הרשעות קודמות בעבירות של זיוף, תקיפת שוטר וגרימת חבלה של ממש, והחזקת נכס החשוד כגנוב; אך ציין כי מדובר בעבר בלתי-מכביד. עוד קבע בית המשפט כי אין לזקוף לקולא את חלופי הזמן, שנגרם עקב הימלטותו של הנאשם. על כן, קבע בית המשפט המחוזי כי יש לגזור עונש הנמצא ברף העליון של המתחם, ולהפעיל במצטבר את עונש המאסר על-תנאי שנגזר על הנאשם בעבר. בית המשפט גזר על הנאשם 10 שנות מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר על תנאי, קנס של 250,000 ₪ או 12 חודשי מאסר תחתיו, ופיצוי למתלוננים

בסך כולל של 1.5 מיליון ₪. כמו כן הופעל מאסר על תנאי של 14 חודשים.

47. בית המשפט העליון אישר את הכרעת הדין וגזר הדין, בשינוי קטן כי חלק מן המאסר על תנאי שהופעל ירוצה בחפיפה. בית המשפט ציין לחומרה כי מדובר במסכת של כ-4 שנים בהם הנאשם ביצע מעשים רבים להוצאת כספים במרמה מאנשים קשי-יום, תוך שימוש באנשי-קש שגם אותם רימה. בית המשפט שקל לקולא כי במהלך הדיון הנאשם הכיר בסופו של דבר בעבירות שביצע והביע נכונות לתשלום הפיצוי שהושת עליו.

48. ע"פ 6474/03 **מלכה נ' מדינת ישראל** (19.2.2004) – לא במסגרת ארגון פשיעה, בהיקף כספי של כ-7.5 מיליון ₪, הרשעה על יסוד הודאת הנאשם: הנאשמים ניהלו 6 בתי קזינו כשנתיים, העסיקו בהם אנשי קש ועובדים נוספים ונתנו ללקוחות אשראי בריבית גבוהה למימון ההימורים. הנאשמים לא דיווחו לרשויות המס על עיסוקם והכנסותיהם, לא ניהלו פנקסי חשבונות וגרפו הכנסות של כ-7.5 מיליון ₪. בשל מעשים אלו הורשעו הנאשמים, בהסדר טיעון, בעבירות של איסור החזקה וניהול של מקום למשחקים אסורים, לפי סעיף 228 **בחוק העונשין**; עבירות מרמה לפי סעיף 220(5) **בפקודת מס הכנסה** ועבירות נוספות לפי **חוק מס ערך מוסף**; איומים לפי סעיף 192 **בחוק העונשין**; החזקת נכס גנוב לפי סעיף 413 **בחוק העונשין**; הדחה בחקירה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 246(א) **בחוק העונשין**; וביצוע פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 4 **בחוק איסור הלבנת הון**.

49. בית המשפט המחוזי גזר על כל אחד משני הנאשמים שלוש שנות מאסר בפועל, שנה מאסר על תנאי, קנס של מיליון ₪, וחילוט של 500,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את ערעורם של הנאשמים על חומרת העונש וקבע כי:

"יש לנקוט מדיניות ענישה ראויה ולהוקיע משורש את תופעת ניהול המשחקים האסורים, על כל השלכותיה השליליות על הפרט והחברה, על-ידי הטלת עונשי מאסר בפועל לתקופה משמעותית... עבירות המס הכלכליות הפכו בשנים האחרונות להיות רעה חולה, ומכאן שיש מקום ליתן לכך משקל בענישה מן הפן ההרתעתי. כך שבבוא בית-המשפט לגזור את דינו של אדם אשר הורשע בעבירות מסוג זה, לא ייתן משקל לנסיבות אישיות ולמצוקה כלכלית... כאשר עסקין בעברייני מס, בעבירות כלכליות, בעבירות מרמה וכדומה, שבהן העברין מקווה להפיק רווח כספי רב, חשוב להטיל לצד הקנס גם עונש של מאסר בפועל" [פסקאות 7-8 בפסק הדין].

בית המשפט התחשב בעברם הפלילי המכביד של הנאשמים וקבע כי למרות שמדובר במקרה הראשון של הרשעה בעבירות כלכליות יחד עם עבירות הימורים – **העונש שנגזר ראוי**. נשוב ונדגיש כי בעניין **מלכה**, להבדיל מענייננו, לא היה מדובר בארגון פשיעה וההרשעה הייתה על יסוד הודאה.

פסיקה נוספת מאת בתי המשפט המחוזיים

50. ע"פ 21432-04-14 **מדינת ישראל נ' איתן חייא** (25.2.2016) – לא במסגרת ארגון פשיעה, בהיקף כספי של כ-15 מיליון ₪, הרשעה לאחר הוכחות: הנאשם ביצע עבירות אלימות ועבירות כלכליות בהיקף של 15 מיליון ₪. הנאשם הורשע בעיקר בעבירה של עשיית פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח ובמסירת מידע כוזב לפי סעיפים 3(ב) ו-7 ו-9 **בחוק איסור הלבנת הון**, בקשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א) **בחוק העונשין**, בסחיטה באיומים לפי סעיף 428 **בחוק העונשין**, בעשיית פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 3(א) **בחוק איסור הלבנת הון**, ובהשמטה מתוך דו"ח, שימוש בעורמה ותחבולה ומסירת תרשומת כוזבת לפי סעיפים 220(1), 220(5) ו-220(2) **בפקודת מס הכנסה**. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם נפרד לאישומים הכלכליים שכללו עבירות מס והלבנת הון – 2-4 שנות מאסר. העונש שנגזר בגין עבירות אלה בלבד, יחד עם עבירות הסחיטה (אישומים 1, 3 ו-15), הועמד על 3 שנות מאסר בפועל. בגין הפרשה כולה נגזרו על הנאשם 20 שנות מאסר בפועל, קנס של 1.5 מיליון ₪ וחילוט של 2.5 מיליון ₪.

51. עפ"א (מחוזי נצרת) 111/09 **אלי שמואל נ' מדינת ישראל** (26.5.2009) – לא במסגרת ארגון פשיעה, בהיקף כספי של למעלה מ-5 מיליון ₪ (על בסיס חשבוניות פיקטיביות של מעל 30 מיליון ₪), הרשעה לאחר הוכחות: הנאשם הוציא חשבוניות על סכומים גדולים מסכומים ששולמו בפועל, במשך כשלוש שנים, בסכום של כ-9 מיליון ₪, כשסכום המע"מ מגיע לסך 1,626,114 ₪. הנאשם גם ניכה מס תשומות, על בסיס חשבוניות מזויפות ודיווחים כוזבים, בסך 1,822,143 ₪. בנוסף, השתמש בחשבוניות פיקטיביות בסכום מצטבר של 11,702,273 ₪. בית משפט השלום הרשיע אותו בעשרות עבירות על סעיפים-קטנים שונים במסגרת סעיף 117 **בחוק מס ערך מוסף**, ובעבירות לפי סעיפים 220(1), 220(4) ו-220(5) **בפקודת מס הכנסה**. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של 5 שנות מאסר בפועל, שנה מאסר על תנאי וקנס של 400,000 ₪ או שנתיים מאסר תחתיו. בערעור קבע בית המשפט המחוזי כי הגם שהנאשם סייע כנראה לרשויות ללכוד מעורבים אחרים בפרשה – העונש אינו חמור מהמקובל. הערעור נדחה.

מתחם העונש ההולם

52. הערך המוגן בעבירות כלכליות הוא הגנה על הקופה הציבורית, שממנה ממומנים צרכי הציבור, ועל פעילותו התקינה של המשק, שהיא תנאי לרווחת הציבור. ערך מוגן נוסף הוא ההון החברתי של הלכידות החברתית והאמון שרוחשים האזרחים למוסדות השלטון, אשר מבוססים על חלוקה שוויונית של הנטל ועל אכיפה ללא פשרות של החוק על כולם. כמה שנאמר:

"העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס" [רע"פ 512/04 מוחמד בן נבהאן אבו עביד נ' מדינת ישראל (15.4.2004), פסקה 6].

53. לעניין הערך המוגן בעבירות של ארגון משחקים אסורים, נפסק כי תכלית האיסורים הללו היא **"מניעת נזק שעלול להיגרם על-ידי משחקי מזל... ההתמכרות גורמת נזק, בראש ובראשונה, לאדם המתמכר למשחקים אלה ולבני המשפחה של אותו אדם. אך הנזק – חינוכי, חברתי וכלכלי – מתפשט מעבר לכך אל הציבור הרחב. בין היתר, ההתמכרות עלולה לדחוף את המתמכר למשחקים כאלה לפעילות עבריינית לצורך מימון המשחקים"** [רע"פ 9140/99 רומנו נ' מדינת ישראל (4.9.2000), פסקה 2 לחוות דעתו של כב' השופט י' זמיר].

54. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יידונו תוך השוואה לפסיקה המלמדת על מדיניות הענישה הנוהגת. ניתן לראות כי בגין עבירות הימורים ועבירות כלכליות, נפסקו בבתי המשפט עונשים מגוונים, מחודשי עבודות שירות בודדים עד תקופות מאסר ארוכות של כ-15 שנים.

55. האישומים הכלכליים בענייננו הם בני הקש לפרשת **נאצר**, גם מבחינת טיב העבירות וביצוען במסגרת ארגון פשיעה בעל פרישה גיאוגרפית מצומצמת, גם מבחינת מידת מעורבותם של הנאשמים, גם מבחינת היקף הסכומים בהם דובר וגם מבחינת ההליך שבמסגרתו הורשעו. בפרשה זו נגזרו על ראש הארגון ועל שני מנהלים בארגון עונשי מאסר של 13, 9 ו-7 שנות מאסר, בהתאמה. גם בענייננו נקבע בהכרעת הדין כי הנאשם 1 היה ראש הארגון והנאשמים 2 ו-3 היו מנהלים בארגון. בשתי הפרשות היה שילוב של עבירות כלכליות עם עבירות אלימות, אם כי לא בדיוק באותה רמה. לפיכך, על אף הבדלים שתמיד יהיו בין פרשה לפרשה, יש לתת לתקדים שנקבע בפרשת **נאצר** משקל נכבד בענייננו.

56. נראה כי גישה מחמירה זו אינה מצומצמת רק למעשים המבוצעים בגדר ארגון פשיעה. בפרשת **מלכיאל**, דובר בנאשם אשר ביצע עבירות כלכליות בהיקף של כמעט 3 מיליון ₪, תוך ניצול קורבנות תמימים קשי-יום, וכל זאת

כשהוא נמלט ממאסר. למרות שהמעשים לא בוצעו במסגרת ארגון פשיעה, בית המשפט המחוזי גזר עליו עונש מאסר בפועל של 10 שנים, ובית המשפט העליון אישר עונש זה, וזאת בנוסף להפעלת עונש מאסר על תנאי, לקנס ולפיצוי לקורבנות.

57. במקרים אחרים, נגזרו עונשים חמורים פחות. כך למשל בפרשת **שמואל** ובפרשת **חייא** נדונו עבירות בהיקף נרחב. בפרשת **שמואל** נזקף לזכות הנאשם כי סייע לרשויות ללכוד מעורבים אחרים, בניגוד לעניינו. חרף זאת נגזרו עליו 5 שנות מאסר. בפרשת **חייא** נגזרו על הנאשם, שחלקו בעבירות היה עיקרי, 3 שנות מאסר בגין העבירות הכלכליות בלבד, מתוך עונש כולל של 20 שנות מאסר. יוטעם כי בפרשות אלה לא דובר בארגון פשיעה.

58. בפרשת **מלכה** הודו הנאשמים במעשים, בניגוד לעניינו. בפרשת **מלכה** ניהלו הנאשמים 6 בתי קזינו והעסיקו אנשי קש ועובדים נוספים, ונתנו אשראי בריבית גבוהה ללקוחות למימון ההימורים, כבעניינו. הנאשמים הרוויחו כ-7.5 מיליון ₪, ונגזרו עליהם 3 שנות מאסר. נראה כי בעבירות המבוצעות באינטרנט בלבד מחמירים פחות מבעבירות המבוצעות "במציאות", ואשר באופן טיפוסי נלווים להן גם מעשי אלימות ומעשים מובהקים של "פשיעה מאורגנת קלאסית".

59. לעניין הקנסות שנפסקו במקרים האמורים, נראה כי הקנס השכיח הוא כמיליון ₪, בתוך מנעד של כחצי מיליון ₪ עד מיליון וחצי ₪.

60. לאור האמור, יש להעמיד את מתחמי העונש ההולם כלהלן:

61. בעניינו של הנאשם 1, בשים לב לביצוע העבירות הכלכליות הנדונות בפרק זה במסגרת ארגון פשיעה בעל פרישה גיאוגרפית מצומצמת, למעמדו כראש הארגון, ולהיקף הכספי שלגביו הורשע, כ-11 מיליון ₪ – יועמד מתחם העונש ההולם בגין חלקו באישומים 13-15 על 7 עד 10 שנות מאסר בפועל, וקנס של 1-3 מיליון ₪.

62. בעניינו של הנאשם 2, בשים לב לביצוע העבירות במסגרת הארגון, למעמדו כסגנו של הנאשם 1, לחלקו במימון פעילות הארגון על ידי הפעלת הצ'ינג' ולהיקף הכספי שלגביו הורשע, כ-2,000,000 ₪ – יועמד מתחם העונש ההולם בגין חלקו באישומים 13-15 על 4 עד 7 שנות מאסר בפועל, לצד קנס של 200-500 אלפי ₪.

63. בעניינו של הנאשם 3, בשים לב לביצוע העבירות במסגרת הארגון, למעמדו כסגנו השני של הנאשם 1 ולהיקף הכספי שלגביו הורשע, כ-2.5 מיליון ₪ – יועמד מתחם העונש ההולם בגין חלקו באישומים 13-15 על 3 עד 6 שנות מאסר בפועל, לצד קנס של 200-500 אלפי ₪.

13. נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ביחס לכל האישומים:

המאשימה טענה ביחס לכל הנאשמים, כי לאור חומרת העבירות שבוצעו במסגרת ארגון הפשיעה, המניעים העברייניים המושרשים הקיימים בכל הנאשמים הנלמדים בראש ובראשונה מהשתייכותם לארגון הפשיעה, תרומתם ופעילותם בארגון, עברם הפלילי ואופיים האלים, יש לקבוע את העונש ברף הגבוה של המתחמים שיקבעו ולתת לנסיבות האישיות של הנאשמים משקל נמוך. בייחוד נכונים הדברים ביחס לראש הארגון- הנאשם 1 ומנהלי הארגון - הנאשמים 2 ו-3.

הנאשם 1

המאשימה טענה, כי עברו הפלילי של הנאשם 1 הוא מכביד עד מאוד.

לחובתו 3 רישומים פליליים ללא הרשעה ו-20 הרשעות קודמות החל משנת 1982. נאשם 1 החל דרכו בבית המשפט

לנוערבעריות רכוש בגיל 13, עד מהרה החל בעבירות אלימות ועבירות נוספות, תקיפה בנסיבות מחמירות, איום על ממלא תפקיד, רכישה/החזקת נשק שלא כדין, עבירות סמים רבות, הסגת גבול, שבל"ר, נהיגה ללא רישיון, עבירות רכוש רבות, תקיפת שוטר ועוד (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/2). נאשם 1 נדון 13 פעמים לעונשי מאסר לריצוי בפועל. לחובתו שני מאסרים מותנים חבי הפעלה כל אחד לתקופה של 6 חודשים (ראו לעניין זה מא/2א ו- מא/2ב).

ב"כ הנאשם 1 טען, כי יש לשקול לקולה מספר נסיבות: היותו אדם לא צעיר, כבן 47, נשוי ואב לשתי בנות קטינות; אשתו מרוויחה שכר נמוך, שיקשה עליה לגדל את בנותיהם; הנאשם נמצא מזה 3 שנים במעצר, חלקו בתנאי הפרדה, על כל הסבל המשתמע מכך, אשר צפוי לו גם במאסרו; אי-העמדתם לדין של כל המעורבים בפרשה; חלוף זמן רב מאז ביצוע המעשים. לאור נסיבות אלה, ביקש הנאשם לגזור עליו שנתיים מאסר לכל ניסיון רצח, ובסה"כ 4 שנות מאסר. לעניין הטלת הקנס, בשים לב למצבו הכלכלי הקשה שלו ושל משפחתו, ביקש הנאשם 1 להטיל עליו קנס כספי מתון של 50,000 ₪, שישולם לאחר ריצוי מאסרו.

ב"כ הנאשם 1 טען, כי כפל העונש הקבוע בסעיף 3 לחוק המאבק, מסור לשיקול דעתו של בית המשפט. בענייננו, היות שהנאשם 1 ממילא צפוי לעונש בגין עמידתו בראש ארגון פשיעה, ולאור מה שנטען לגפי אופי הפעילות של הארגון, יש מקום שלא להחיל את ההוראות בדבר כפל העונש על עבירת ניסיון הרצח שבה הורשע.

מסקנת הנאשם 1 היא כי יש להטיל עליו עונש כולל של 9 שנות מאסר (שנתיים עבור כל ניסיון רצח + 5 שנים בגין עמידה בראש ארגון פשיעה) בפועל בניכוי ימי מעצרו, וקנס בגובה 50,000 ₪, לתשלום לאחר שחרורו. הנאשם הסכים לחילוט של האופנוע שנתפס על-ידי המאשימה.

הנאשם 2

המאשימה טענה, כי לחובתו של הנאשם 2, 11 רישומים פליליים בעבירות אלימות רבות, אותן החל לבצע בהיותו קטין - חבלה בכוונה מחמירה, בצבא- עבירה של אלימות כלפי ממלא תפקיד, עבירות סמים, רכוש, אלימות, תקיפת שוטר, החזקת סכין שלא כדין ועוד. (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/3). הנאשם 2 נדון 6 פעמים לעונשי מאסר לריצוי בפועל. לחובתו מאסר על תנאי חב הפעלה בין 12 חודשים על כל עבירות אלימות ופשע (מא/3א).

ב"כ הנאשם 2 טען, שלאור הדברים שציין לדעתו העונש של הנאשם 2 צריך להיות 5-6 שנות מאסר. הוא התייחס לפסק דין שורפי, שם אח של שורפי שהיה מנהל בארגון ברף הרבה יותר גבוה קיבל 3 שנים וזוארץ בפרשה של אבטבול קיבל 10 שנים כאשר שם מדובר על פעילות חוצת יבשות. לטענתו, אין להעניש את הנאשם 2 על התנהגותו בבית המשפט, שכן התנהלותו נבעה מלחץ מכך שמדובר בתיק שמלווה בהרבה אמוציות.

הנאשם 3

המאשימה טענה, כי לחובתו 7 רישומים פליליים בעבירות אלימות, תקיפת שוטר, איומים, מתן אמצעים לביצוע פשע, החזקת סמים לצריכה עצמית (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/4).

ב"כ הנאשם 3 התייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובעיקר לאורח חייו הנורמטיבי, ולמחיר הכבד-מאוד ששילם בעקבות פרשה זו. מדובר באדם שמעולם לא ישב בכלא, ושאלן נגדו מאסרים על-תנאי. העבירה הכי חמורה שביצע הייתה שהוא סירב להיכנס לניידת משטרתית ביום שבת. על כך הוא הואשם בתקיפה שוטר, ונגזרו עליו מספר חודשי עבודות שירות. למעט עניין זה ומספר עבירות שעשה לפני שנים רבות כשהיה נער, לא הסתבך על רשויות החוק. הוא

ניהל אורח חיים נורמטיבי. למד בבית הספר הטכני של חיל האוויר, שירת שירות צבאי של שלוש שנים, ועושה גם מילואים. הוא עובד, נשוי ואב לשניים. בעקבות מעצרו בפרשה זו, התהפכו חייו. הוא שוהה מאז במעצר במשך שלוש שנים שבהם הוא אינו רואה את ילדיו. בנוסף, הוא איבד את כל רכושו ומקור פרנסתו.

הנאשם 3 ציין, כי יש לו שני ילדים ואחד מהם הוא לא ראה.

הנאשם 4

המאשימה ציינה, כי לחובתו 4 רישומים פליליים בעבירות סמים, רכוש, נשק והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. הוא ריצה שני עונשי מאסר (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/5). תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בן 12 חודשים בעבירות נשק (מא/5א).

ב"כ הנאשם 4 הצביע על נסיבות אישיות הקשורות בנאשם, אשר יש בהן לטענתו כדי לחייב הקלה על הנאשם. ראשית, אין לנאשם עבר של עבירות אלימות. שנית, הנאשם התארכ, והוא מעוניין להמשיך לקדם את חייו ולהקים משפחה. שלישית, הנאשם נמצא מזה כשלוש שנים במעצר בתנאי הפרדה, אשר תנאיו קשים בהרבה מתנאים של מאסר.

עוד טען ב"כ הנאשם 4, כי לא הוגשו כתבי אישום נגד מעורבים נוספים בפרשה ושהיו מחדלי חקירה רבים של רשויות החקירה. כמו כן, לטענתו, יש להתבונן על עניינו של בן ואנונו, נאשם בתיק אחר אשר ירה מספר כדורים ופגע בידו של עד המדינה. הוא כלל לא הואשם בניסיון רצח אלא רק בגרימת חבלה חמורה, והתביעה אף הגיעה אתו להסדר, שבמסגרתו נגזרו עליו לבסוף 4 שנות מאסר (בנוסף לשנה נוספת בחפיפה למאסר אחר). ב"כ הנאשם 4 סבור שיש להסתפק בעונש מאסר באורך תקופת מעצרו של הנאשם, ולהפעיל את התנאי רק בחופף לעונש המאסר.

הנאשם 6

המאשימה ציינה, כי לחובתו 7 רישומים פליליים בעבירות אלימות, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, הדחה ושיבוש מהלכי משפט, איומים ורכוש. הוא ריצה 6 חודשי מאסר בפועל (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/6)). הנאשם 6 מרצה עונש מאסר של 4 שנים החל מתאריך 31.01.2011 בגין עבירות סחיטה באיומים, הגרלות והימורים אסורים, קשירת קשר לבצע עוון, שימוש במרמה או תחבולה ותקיפה סתם.

ב"כ הנאשם 6 ציין, כי אין לו משפחה תומכת, הקשר עם אביו רופף ואימו נפטרה בגיל צעיר, יש לו שני ילדים קטנים שמתגוררים עם אשתו. נוכח האמור עונשו של הנאשם 6 צריך לעמוד על 4 שנים. עוד טען, כי יש להתחשב בכך שהוא אסיר ועצור כבר חמש שנים ומתוכם 3 שנים במסגרת התיק הנוכחי, גם עניין זה צריך לקבל ביטוי במסגרת העונש ויש לנכות מהעונש תקופת המעצר של שלוש שנים.

הנאשם 7

המאשימה ציינה, כי לחובתו של הנאשם 7, 8 רישומים פליליים בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (שתי הרשעות), עבירות סמים, שיבוש הליכי משפט, עבירות רכוש, איומים, החזקת סכין שלא כדין, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. הנאשם 7 ריצה שישה עונשי מאסר בפועל. (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/7) הנאשם 7 ריצה מאסר החל מתאריך 05.03.2012 ועד לתאריך 18.10.2014.

ב"כ הנאשם 7 טענה, כי מדובר באדם שחיו לא האירו לו פנים. הוא נולד לאב מכור לסמים, ולאם שלא הצליחה להרחיקו מהתחברות לעבריינות. הוא לא הגיע לעולם העבריינות מבחירה מודעת, אלא פשוט מתוך חוסר מזל, אשר הוביל לכך שמאז נעוריו, הוא נכנס ויוצא מהכלא כל הזמן. גם הוא עצמו צרך סמים לאורך חייו, ובפרט בעת האירוע המדובר. ברור כי צריכת הסמים השפיעה על שיקול דעתו, עובדה שגם אותה יש לקחת בחשבון. העתיד עוד לפניו - עודנו צעיר, ויש לו ילדים.

ב"כ הנאשם 7 ביקשה שבית המשפט יקח בחשבון את משך הזמן הרב שחלף, הן מאז ביצוע העבירה ועד להגשת כתב האישום, והן מאז הגשת כתב האישום עד לגזר הדין.

ב"כ הנאשם 7 התייחסה לניכוי ימי מעצר מכל עונש שייגזר. יש לזכור כי הנאשם 7 הוא היחיד מבין כל הנאשמים, שהואשמו בעבירה אחת בלבד. אך גם הוא, כמו כל יתר הנאשמים, עצור מאז תחילת הפרשה. אמנם הנאשם שהה במאסר עד לשנת 2014, אבל בעקבות מעצרו בפרשה זו, הוחמרו מאוד תנאי כליאתו. בניגוד לתנאי המאסר, בעת המעצר אין ביקורים פתוחים, אין יציאה חופשית לחצר, אין חינוך או קבוצות טיפול וכו'. על כן, מכל עונש שייגזר, יש לנכות גם את תקופת מעצרו.

הנאשם 7 ציין, כי יש לו שני ילדים ולא זכה לראות את אחד מהם. הוא רוצה לשים את העניין הזה מאחוריו.

הנאשם 8

המאשימה ציינה, כי לחובתו 6 רישומים פליליים בעבירות רכוש ואלימות - תקיפת בת זוג, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים (כפי שמפורט ברישום הפלילי שהוגש - מא/8). תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בר הפעלה בעבירת איומים בן 3 חודשים והתחייבות על סך 10,000 ₪ באם בתוך שנתיים מיום 10.05.2010 יעבור עבירות נוספות לפיהן הורשע - תקיפה בנסיבות מחמירות ואיומים (מא/8-א).

ב"כ הנאשם 8 ציין, כי הנאשם 8 הינו אדם נורמטיבי, בעל שתי חנויות מכולת ועובד בעירייה מזה 15 שנה. הוא עובד מצטיין בעירייה אשר פועל לסייע לאנשים רבים בעניינים הבירוקרטיים בעירייה. יש לו שלושה ילדים (שנה, שנתיים ו-8 שנים). לנאשם הרשעות קודמות מלפני זמן רב ושוליות לחלוטין. עוד ציין, כי מאז הגשת כתב האישום בעניין זה הנאשם 8 לא היה מעורב שוב בפלילים. ולכן יש לחרוג מן המתחם גם משיקולי שיקום כאשר בהתאם לפסיקה קיומו של שיקום לא מחייב שהוא נמצא בתהליך של שיקום אלא די בכך שלא ביצע עבירות מאז.

הנאשם 8 ציין בעצמו, כי מעולם לא היה בסיטואציה כזאת, כל עונש מאסר שבית המשפט יטיל עליו יגרום לו לנזק בלתי הפיך, יש לו שני תינוקות בבית והוא עבר בשלוש שנים הללו דברים קשים.

עונשים נוספים

בנוסף לעונשי המאסר בפועל, **ביקשה המאשימה** להשית על הנאשמים עונש מאסר מותנה, קנס כמפורט באישומים הרלוונטיים וכן פיצוי למתלוננים:

גיא אברהם - פיצוי גבוה שיביא בחשבון הן את הסכום הגבוה שנגזל ממנו והן את המצוקה והאימה בה חי במשך תקופה ארוכה. **דיאב אבו ערר** - עבור הנזק הכספי שנגרם לו. **אמיר דעבול** - שנאלץ לוותר על דרישת חלקו בעסק. **מיכאל מלכה** - שנאלץ לשלם לנאשם 2 מעל ומעבר לחובו בשל סחיטה.

14. הרתעת הנאשמים, הרתעת הרבים והגנה על שלום הציבור

המאשימה הוסיפה, כי יש לקחת בחשבון גם שיקולי הרתעה אישית והרתעת הרבים בקביעת העונש. על בית המשפט להעביר מסר ברור, כי העוסקים בפשע מאורגן יורחקו מהחברה וישלחו למאסר ממושך. בנוסף, ציינה המאשימה, כי ישנו חשש ממשי, שהנאשמים ישובו לבצע עבירות. לכולם עבר פלילי משמעותי ועל מנת להגן על שלום הציבור, יש להרחיקם מהציבור.

דין

לכל הנאשמים יש עבר פלילי ולחלקם עבר פלילי מכביד לרבות מאסרים מותנים תלויים ועומדים. למעט באישום 4, הנאשמים ביצעו את העבירות במסגרת ארגון פשיעה, כאשר הם לא בחלו באמצעים על מנת להשיג את מטרתם וגם כאשר מדובר בעבירות אלימות, לא נרתעו גם מכך שכתוצאה מביצוע עבירות האלימות או ניסיון לבצען עלולים להיפגע גם עובדי אורח תמימים.

למרות האמור, לא מצאנו בנסיבות העניין כמו גם לאור ההחמרה במתחם הענישה בשל כך שהעבירות בוצעו במסגרת ארגון פשיעה, לחרוג ממתחם העונש ההולם גם לגבי אותם נאשמים שעברם הפלילי משמעותי ומכביד.

נראה, כי במסגרת השיקולים לקביעת העונש בתוך מתחם הענישה, ביחס לכל מהנאשמים, יש מקום, הן משיקולים של הרתעה אישית והן משיקולים של הרתעת הרבים, לקחת גם שיקולים אלה במסגרת שיקולי הענישה. נראה שיש לנסות ולהרתיע הן את העבריינים בתיק זה באופן אישי והן את הכלל, כאשר עסקינן בעבירות המבוצעות במסגרת ארגון פשיעה ובמיוחד כך כשמדובר בעבירות אלימות, לרבות עבירות שעניינן חיסול חשבונות בין עבריינים, ולהרתעה זו יש סיכוי רק אם ישודר מסר חד משמעי וברור באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה.

טענה המשותפת לנאשמים הינה התנהלות בלתי שוויונית של רשויות האכיפה [חוק העונשין, סעיף 40א(9)]. הנאשמים טענו כי מעורבים אחרים בפרשה אשר יצאו פטורים בלא-כלום, דבר המצדיק הפחתה משמעותית בעונשם, הן מחמת חוסר הצדק והן מחמת גילוי הדעת הגלום בכך כי מידת חומרתם של המעשים אינה "כזעקתה".

אנו דוחים טענה זו. קבוצת המעורבים בכל פרשה הגדולה ומגוונת. משאביהן של רשויות האכיפה מוגבלים. לפיכך נדרש תעדוף, לרבות בדרך של התמקדות במעורבים העיקריים לדעת רשויות אכיפת החוק. לא מצאנו בענייננו ראיה לשיקולים זרים ופסולים בהתנהלות זו.

אנו לוקחים בחשבון לצורך הענישה, את הנסיבות האישיות של כל אחד מהנאשמים כפי שפורטו ע"י כל אחד מהסנגורים וכפי שפורט לעיל.

15. העונשים

לאור המפורט לעיל, אנו גוזרים על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם 1

בגזירת עונשו של הנאשם 1 לקחנו בחשבון מחד גיסא את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי בא כוחו, לרבות גילו

והעובדה שהוא נשוי ואב לשתי בנות קטינות. כמו כן, לקחנו בחשבון כי הנאשם עצור מזה 3 שנים בתנאי מעצר לא פשוטים. ומאידך גיסא לקחנו בחשבון את עברו הפלילי המכביד מאוד שהחל בגיל צעיר מאוד והתעצם עם השנים והעובדה, כי ריצה 13 עונשי מאסר בפועל וגם את התרשמותנו במשך ניהולו של התיק כי אכן מדובר במי שמעורה היטב בעולם העברייני והוא ממנהיגיו וזהו היחס כלפיו הן מצד הנאשמים האחרים והן מצד העדים שהעידו בפנינו. אנו דנים את הנאשם 1 לעונשי מאסר כדלקמן:

אישום 1: 6 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 2: 7 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 3: 12 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 5: 10 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 6: 5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 7: 7 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 8: 2 שנות מאסר לריצוי בפועל. עונש זה נגזר בהתחשב בתחושת אי הנוחות המתעוררת מאי הגשת כתב האישום בגין אישום 8 כנגד רחל בן שיטתית. מצאנו כי יש להתחשב לקולא בשיקול זה במסגרת גזירת העונש בהתאם לסעיף 40א(9) לחוק העונשין לעניין התנהגות רשויות אכיפת החוק.

אישומים 13-15: 8.5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

הצטברות מלאה של עונשי המאסר היתה מביאה לתוצאה לא מידתית של 57.5 שנות מאסר ועל כן החלטנו לחפוף באופן חלקי ומשמעותי בין העונשים כך שהתוצאה היא שאנו דנים את הנאשם 1 ל- **25 שנות מאסר בפועל**.

לאור כל האמור אנו דנים את הנאשם 1 לעונשים הבאים:

א. 25 שנות מאסר מיום מעצרו 16/10/12.

ב. בנוסף לחובתו של הנאשם 1 תלויים ועומדים שני מאסרים מותנים חבי הפעלה, כל אחד לתקופה של 6 חודשים (פ. 1555/08 בימ"ש שלום אילת ו- 8001/07 ביהמ"ש המחוזי בב"ש). עונשי המאסר המותנים מופעלים בזאת באופן מצטבר למאסר שהושת כך שסה"כ ירצה **26 שנות מאסר בפועל**.

ג. 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

ד. קנס בסך 1,000,000 ₪ או שנת מאסר תחתיו.

ה. הנאשם 1 ישלם לנפגעים הבאים פיצוי כדלקמן:

לגיא אברהם סך של 150,000 ₪.

לאמיר דעבול סך של 30,000 ₪.

הנאשם 2

בגזירת עונשו של הנאשם 2 לקחנו בחשבון מחד גיסא, את העובדה שהנאשם עצור מזה 3 שנים בתנאי מעצר לא פשוטים. מאידך גיסא לקחנו בחשבון את עברו המכביד גם בעבירות אלימות, לרבות העובדה שריצה בעבר 6 עונשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם ציין, כי אין לזקוף לחובתו של הנאשם 2 את התנהגותו במהלך הדיונים בבית המשפט ואת הדרך בה בחר לנהל את ההליך בשל העובדה שמדובר בתיק שמלווה בהרבה אמוציות. אנו לא מקבלים טענה זו. אין זה התיק הראשון, המתנהל בפנינו, המלווה באמוציות. התנהגותו של הנאשם 2 במהלך כל ההליך היתה חריגה ובלטה בחומרתה היתרה, כפי שפורט בהכרעת הדין בהרחבה. בשל התנהלותו הבלתי נסבלת, נאלצנו להפסיק פעמים רבות את המשפט וכך גם בעת עדותו של הנאשם ואף להשית הוצאות. לא ניתן להתעלם מהתנהלות עבריינית וקשה זו בבית המשפט.

אנו דנים את הנאשם 2 לעונשי מאסר כדלקמן:

אישום 1: 4 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 2: 7 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 9: 4 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 10: 3 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 11: 3 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 12: 3 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 13-15: 6 שנות מאסר לריצוי בפועל.

הצטברות מלאה של עונשי המאסר היתה מביאה לתוצאה לא מידתית של 30 שנות מאסר ועל כן החלטנו לחפוף באופן חלקי ומשמעותי בין העונשים כך שהתוצאה היא שהנאשם 2 ירצה **16 שנות מאסר בפועל**.

לאור כל האמור אנו דנים את הנאשם 2 לעונשים הבאים:

א. 16 שנות מאסר מיום מעצרו 16/10/12.

ב. בנוסף לחובתו של הנאשם 1 תלוי ועומד מאסר מותנה בן שנה מפ. 8263/07 של ביהמ"ש המחוזי בבאר שבע שהוא חב הפעלה. עונש המאסר המותנה מופעל בזאת באופן מצטבר למאסר שהושת כך שסה"כ ירצה **17 שנות מאסר בפועל**.

ג. 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

ד. קנס בסך 400,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תחתיו.

ה. הנאשם 2 יפצה את מיכאל מלכה בסך של 30,000 ש"ח.

הנאשם 3

בגזירת עונשו של הנאשם 3 לקחנו בחשבון מחד גיסא את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי בא כוחו, לרבות העובדה שהוא שירת שירות צבאי מלא ושכיום הוא נשוי ואב לשניים. כמו כן, לקחנו בחשבון את העובדה שהנאשם עצור מזה 3 שנים בתנאי מעצר לא פשוטים. מאידך גיסא, לקחנו בחשבון את עברו הפלילי הלא מבוטל. אנו דנים אותו לעונשי מאסר כדלקמן:

אישום 1: 3.5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 2: 3 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 3: 8 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישומים 13-15: 4.5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

הצטברות מלאה של עונשי המאסר היתה מביאה לתוצאה לא מידתית של 19 שנות מאסר ועל כן החלטנו לחפוף באופן חלקי ומשמעותי בין העונשים כך שהתוצאה היא שהנאשם 3 ירצה **12 שנות מאסר בפועל**.

לאור כל האמור אנו דנים את הנאשם 3 לעונשים הבאים:

א. 12 שנות מאסר מיום מעצרו 16/10/12.

ב. 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

ג. קנס בסך 400,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תחתיו.

הנאשם 4

בגזירת עונשו של הנאשם 4 לקחנו בחשבון מחד גיסא את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי בא כוחו, לרבות העובדה שהתארגן לאחרונה. כמו כן, לקחנו בחשבון את העובדה שהנאשם עצור מזה 3 שנים תחת תנאי מעצר לא פשוטים. מאידך גיסא, לקחנו בחשבון את עברו הפלילי שהגם שאינו מכביד יש לו משמעות בגזירת העונש. אנו דנים אותו לעונשי מאסר כדלקמן:

אישום 3: 9 שנות מאסר לריצוי בפועל.

אישום 4: 4 חודשי מאסר. מאסר זה ירוצה בחופף למאסר שהושת.

לאור כל האמור אנו דנים את הנאשם 4 לעונשים הבאים:

א. 9 שנות מאסר מיום מעצרו 16/10/12.

ב. בנוסף, לחובתו של הנאשם 4 תלוי ועומד מאסר מותנה חב הפעלה בן 12 חודשים מפ. 207/08 של ביהמ"ש המחוזי בירושלים. מופעל בזאת עונש המאסר המותנה במצטבר למאסר שהושת. סה"כ ירצה 10 שנות מאסר.

ג. 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

הנאשם 6

בגזירת עונשו של הנאשם 6 לקחנו בחשבון מחד גיסא את נסיבותיו האישיות, לרבות העובדה שהוא נשוי ואב לשני ילדים קטנים. כמו כן, לקחנו בחשבון את העובדה שהנאשם עצור מזה 3 שנים בתנאי מעצר לא פשוטים. מאידך גיסא, לקחנו בחשבון את עברו הפלילי המכביד. נאשם זה הורשע באישום 5. אנו דנים אותו לעונשים הבאים:

א. 9 שנות מאסר לריצוי בפועל.

הנאשם 6 מרצה עונש מאסר של 4.5 שנים החל מתאריך 31.01.2011 בגין הליך אחר ולכן אין לנכות את התקופה בה היה במאסר בזמן מעצרו בגין הליך אחר מתקופת העונש שנקבעה עתה (לעניין זה ראו רע"פ 4017/08 **נעים אליהו נ'** **שירות בתי הסוהר**). לאור האמור תקופת המאסר בתיק שבפנינו תימנה מיום סיום מאסרו בתיק הקודם דהיינו מיום 15/2/16.

ב. 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

הנאשם 7

בגזירת עונשו של הנאשם 7 לקחנו בחשבון מחד גיסא את נסיבותיו האישיות, ילדותו הלא פשוטה ואת העובדה שהוא אב לילדים קטנים. מאידך גיסא לקחנו בחשבון את עברו הפלילי המכביד ואת העובדה שריצה 6 עונשי מאסר בפועל בעבר. הנאשם 7 הורשע באישום 3. אנו דנים אותו לעונשים כדלקמן:

א. 9 שנות מאסר לריצוי בפועל.

הנאשם 7 ריצה מאסר בגין הליך אחר מתאריך 05.03.2012 ועד לתאריך 18.10.2014, ונעצר במסגרת ההליך שבפנינו ביום 14.11.2012 ולפיכך אין לנכות את הימים בהם שהה במעצר בזמן מאסרו מתקופת המאסר שגזרנו עליו עתה. ימי מעצרו ינוכו החל מיום 19/10/14.

ב. 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

זה.

הנאשם 8

נאשם 8 הורשע באישום 8. בגזירת עונשו של הנאשם 8 לקחנו בחשבון מחד גיסא את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי בא כוחו, לרבות העובדה שיש לו שלושה ילדים קטנים. מאידך גיסא, לקחנו בחשבון את העובדה שהנאשם 8 ביצע את העבירה בעודו מכהן בתפקיד ציבורי כעובד עירייה. כמו כן, לקחנו בחשבון את עברו הפלילי.

כפי שצינו לעיל בעניינו של נאשם 1, מצאנו כי יש להקל במידה מסוימת בעונשו של הנאשם 8 בהתאם לסעיף 40א(9) לחוק העונשין, בשל אי הנוחות המתעוררת מאי הגשת כתב אישום כנגד רחל בן שיטתית.

אנו דנים את נאשם 8 לעונשים הבאים:

א. 2 שנות מאסר לריצוי בפועל.

ב. מופעל בזאת במצטבר עונש המאסר המותנה בן 3 חודשים מפ. 1712/09 של בימ"ש השלום באילת. הנאשם 8 ירצה עונש זה במצטבר למאסר שהושת. כך שסה"כ ירצה 27 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו מיום 30/10/12 עד יום 10/01/13.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא עבירה מהעבירות

בהן הורשע בתיק זה.

ד. מופעלת ההתחייבות על סך 10,000 שחתם הנאשם בפ. 1712/09 של בימ"ש השלום באילת. לא ישולם סכום ההתחייבות - יאסר למשך 30 יום.

ה. הנאשם 8 יפצה את אמיר דעבול בסך של 30,000 ₪.

16. חילוט

הצדדים הגיעו להסכמה באשר לחילוט נכסי הנאשמים

הנאשם 1 - בפרוטוקול הדיון מיום 24.11.2015 (עמ' 16) הסכימו ב"כ הנאשם 1 והמאשימה, כי אופנוע, גילרה נסטוס מס' רישוי 17-564 שנת יצור 2010, אשר בבעלותו של הנאשם 1, יחולט.

הנאשם 2 - בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 03.12.2015 ובהסכמת הצדדים כפי שבאה לידי ביטוי בהודעתם מיום 01.12.2013, חולט כסף מזומן שנתפס על גופו של הנאשם 2 : 900 ₪, 180 יורו, 1354 דולר.

הנאשם 3 - בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 21.12.2015 ובהסכמת הצדדים, חולט סכום של 210,000 ₪ מתוך הסכום של 280,000 ₪ שהופקדו בקופת בית המשפט. (70,000 ₪ הנותרים שוחררו לטובת אשתו של הנאשם 3).

למניעת ספקות, ניתנים עתה צווי חילוט בהתאם לאמור.

הודעה והוסברה לנאשמים הזכות לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ה אדר ב' תשע"ו, 04 באפריל 2016, במעמד הצדדים.

שלמה פרידלנדר, שופט

יעל רז לוי, שופטת

נתן זלוצ'ובר, שופט
אב"ד

[1] עבירת המקור הינה עבירת הבסיס בה הורשעו הנאשמים המצויה בספר החוקים ללא קשר להיותם חלק מארגון פשיעה או לכך שהעבירות בוצעו במסגרתו- למשל: ניסיון רצח, סחיטה באיומים וכד' [ראו: 2996/09 **אחמד דבור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (מיום 11.5.2011) (להלן: "**פרשת שורפי**")].